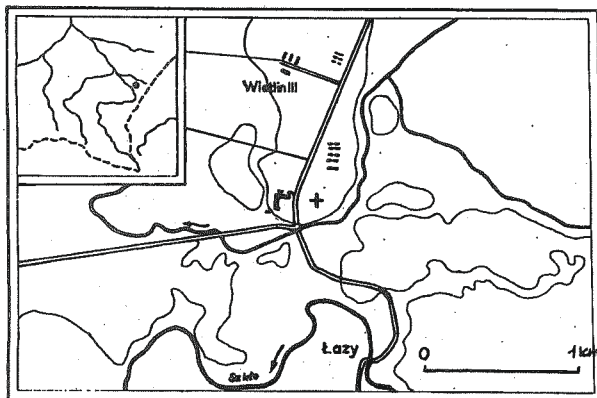

Adam Kostek

Cmentarzysko grupy tarnobrzeskiej w Wietlinie III, gm. Laszki, woj. Przemyśl

Cmentarzysko w miejscowości Wietlin III, oznaczone jako stanowisko 1, położone jest około 150 m na wschód od szosy Łazy-Laszki, naprzeciwko Zakładu Opieki Społecznej (dawnej klasztor), na terenie nieużytku stanowiącego własność miejscowej Spółdzielni Produkcyjnej (ryc.1). Zajmuje ono fragment krawędzi prawej terasy doliny niewielkiego potoku płynącego równoległe do rzeki Szkło i uchodzącego do Sanu. Krawędź wyodrębniona jest lekko w postaci wydłużonego na linii NE-SW, słabo rysującego się wyniesienia. Cmentarzysko rozlokowane jest w jego partii szczytowej, lekko nachylonej ku południowemu wschodowi.

Pierwotne ukształtowanie powierzchni stanowiska zostało mocno zdeformowane wskutek często prowadzonych w tym miejscu prac ziemnych. Liczne są zagłębienia i wkopy, częściowo zaś teren został sztucznie podwyższony w wyniku rozsunięcia gruzu pochodzącego z rozebranych, stojących tu przed wojną zabudowań dworskich. Gruz zalega, zwłaszcza w południowej części stanowiska w postaci warstwy miejscami dochodzącej do 60-70 cm grubości.

Ryc. 1 . Wietlin III, stan. 1. Położenie cmentarzyska

Cmentarzysko zostało odkryte w 1956 roku podczas prowadzenia prac ziemnych związanych z budową silosu. Natrafiono wtedy na szereg popielnic, z których większość uległa zniszczeniu. Jedno z naczyń zostało przekazane do Muzeum Okręgowego w Rzeszowie. Inspekcjonujący zagrożone stanowisko mgr J. Janowski określił je jako mocno zniszczone. Oprócz bowiem budowy silosu były tam wykonywane dużo wcześniej różnego rodzaju wkopy gospodarcze.

Systematyczne badania wykopaliskowe na stanowisku podjęte zostały w związku z planowaną w jego rejonie inwestycją. Przeprowadził je autor niniejszego opracowania z ramienia Muzeum Okręgowego w Przemyślu w latach 1980-1982. Przebadano obszar o powierzchni 587 m² odkrywając 68 grobów ciałopalnych (w tym jeden na złożu wtórnym). Badania potwierdziły wcześniejsze przypuszczenia, że stopień zniszczenia stanowiska jest bardzo duży. Wybudowany w części północno-wschodniej silos zdekompletował gęsto rozmieszczone obiekty z wczesnej epoki żelaza, a liczne doły na wapno praktycznie zniszczyły całą strefę na północ od silosu. W części zachodniej wystąpiły fundamenty budynku podworskiego, strefa zaś dalej na południowy zachód uległa zapewne zupełnej destrukcji wskutek zniwelowania terenu na dość znacznej głębokości.

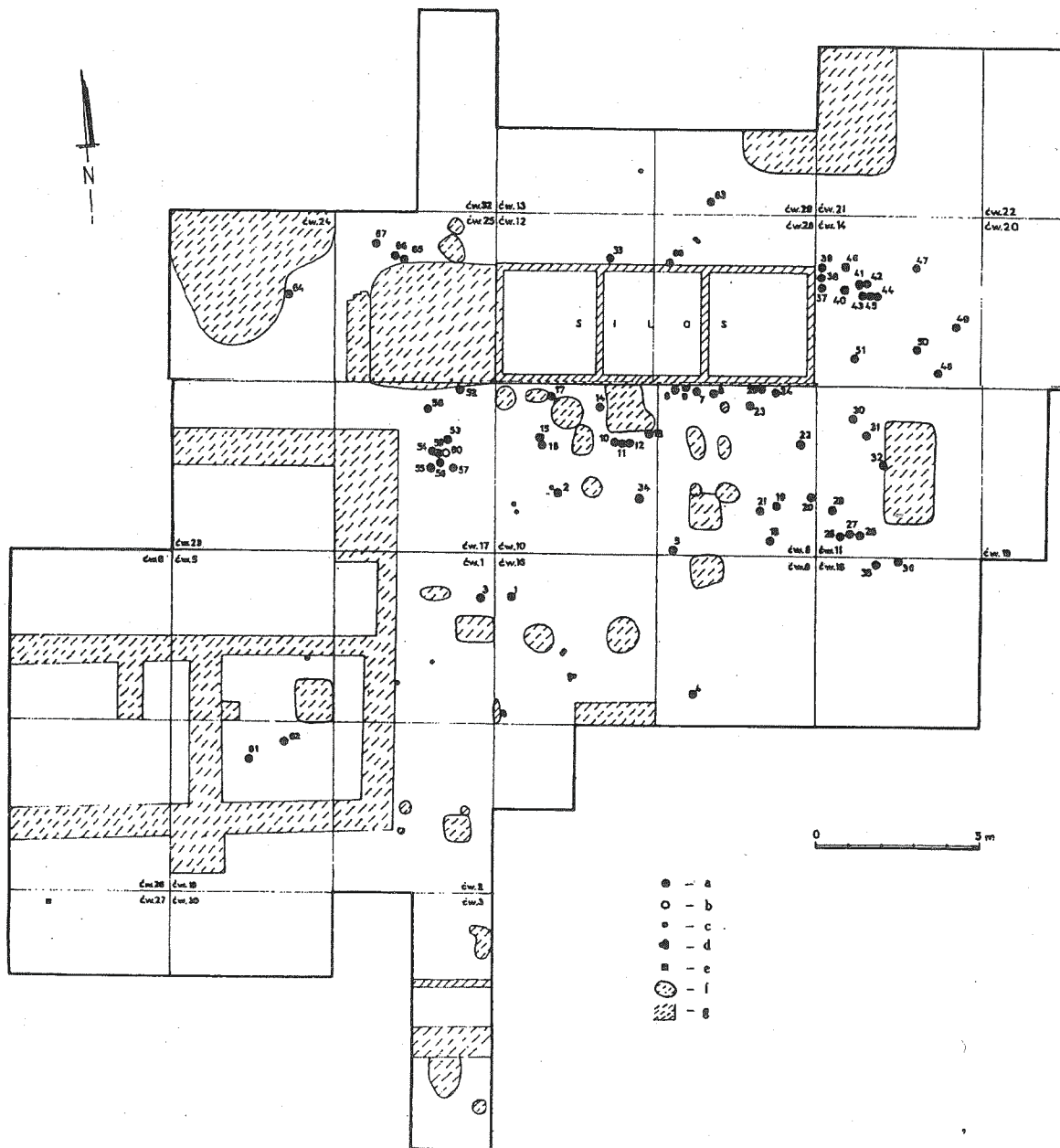
Stopień zniszczenia nie pozwala dokładniej określić pierwotnej wielkości cmentarzyska. Liczba odkrytych obiektów jest na pewno niewspółmiernie mniejsza od ilości grobów złożonych w całym, stosunkowo długim okresie jego użytkowania.

Materiał zabytkowy i dokumentacja z badań złożone zostały w Muzeum Okręgowym w Przemyślu.

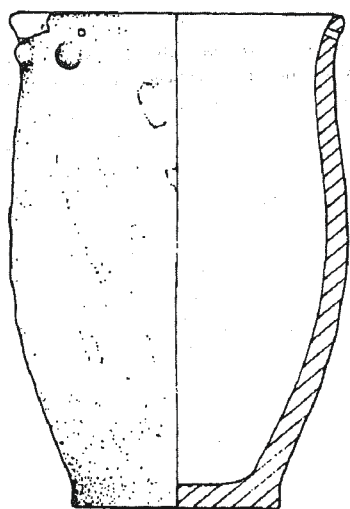
MATERIAŁY

Grób 1/80

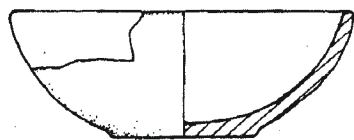
Popielnicowy. Popielnica (1) stała pionowo na gł. 100-125 cm. Wewnątrz naczynia, przy dnie tkwiła otworem ku górze mała misa (2). Na dnie popielnicy niewielka ilość przepalonych kości.

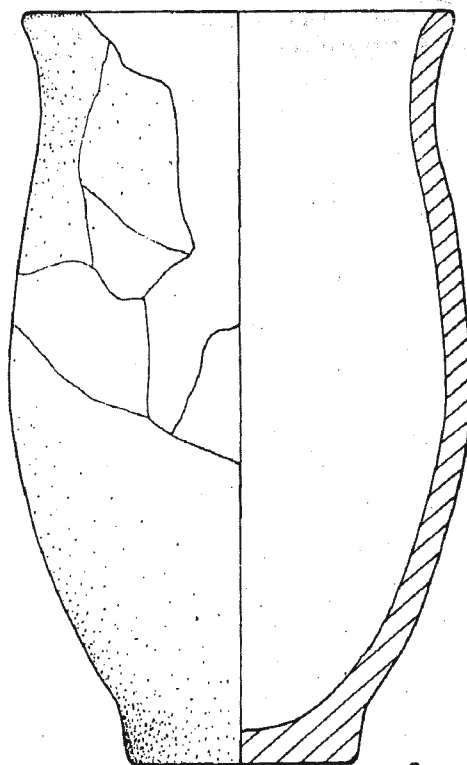
Ryc. 2. Wietlin III, stan. 1. Plan cmentarzyska: a - grób popielnicowy, b - grób bezpopielnicowy, c - naczynko miniaturowe, d - skupienie naczynek miniaturowych, e - bransoleta brązowa, f - wkopy nowożytnych, g - odsłonięte fundamenty budynków nowożytnych

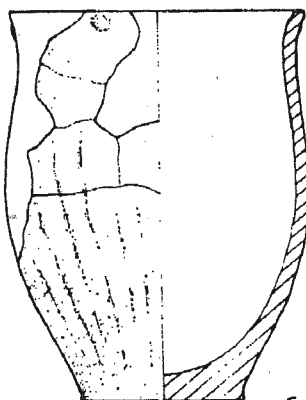
1

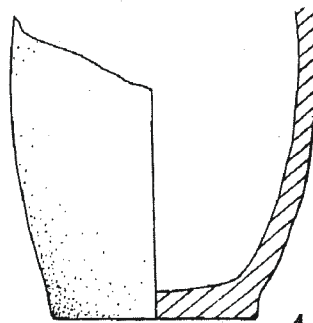
2

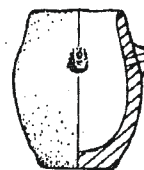
3

6

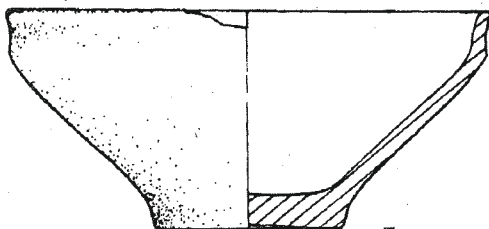
4

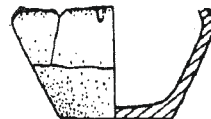
5

9

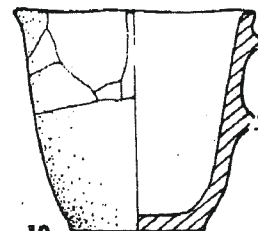

7

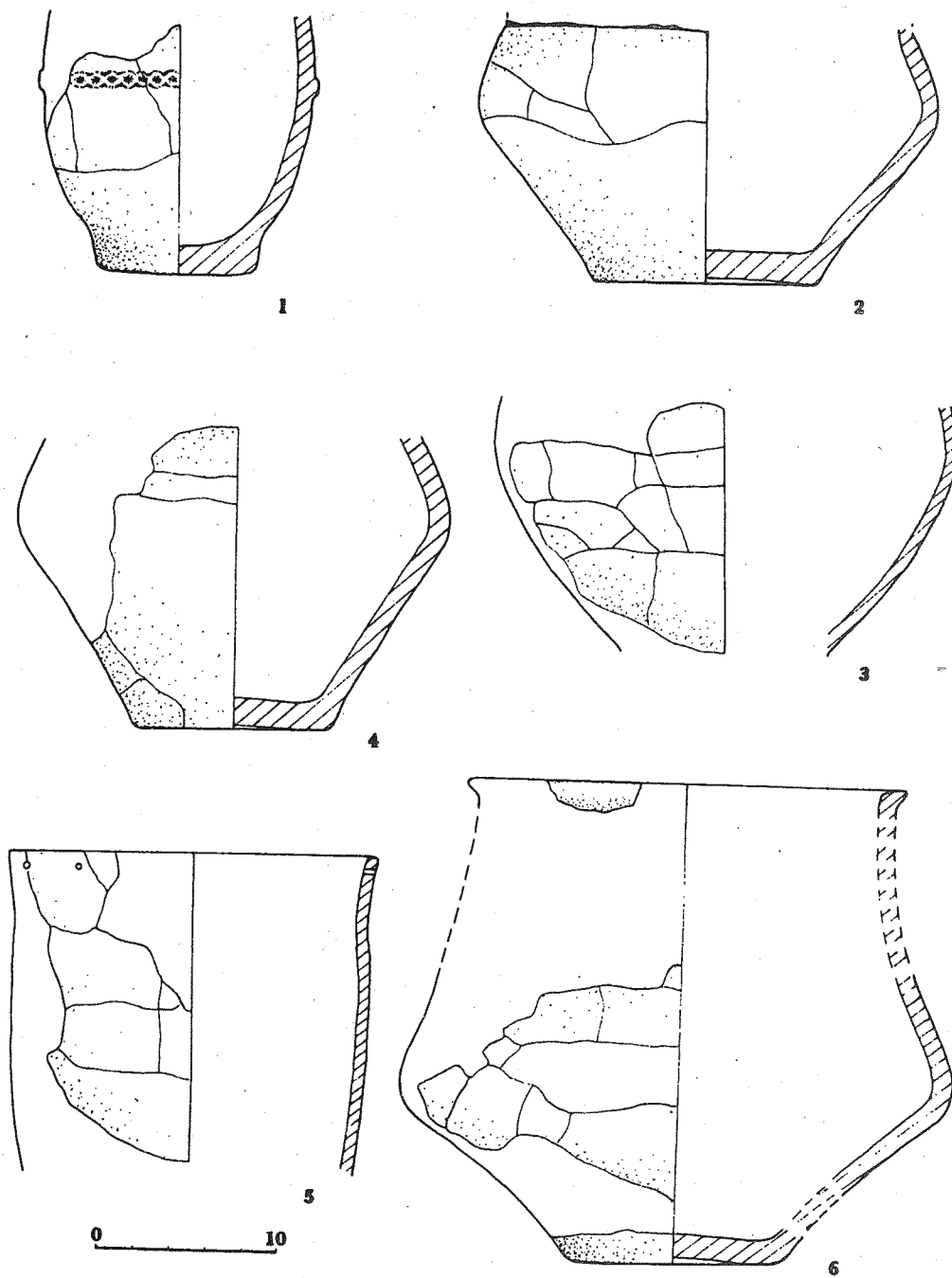
8

0 10

10

TABL. I. Wietlin III, stan. 1. Grób 1/80 (1, 2). Grób 2/80 (3-5). Grób 3/81 (6, 7). Grób 4/81 (8-10)

TABL. II. Wietlin III, stan. 1. Grób 5/81 (1). Grób 6/81 (2, 3). Grób 7/81 (6). Grób 8/81 (4, 5)

pro
wo
niż
i g
zew
Wy
(tab

Du:
kra
(2).
na
dzo
kim

wyc
palc
ka,
Wy:
(tab

Śred
Pow
śred
w b
wyle
śred

110-
Wew
mi p
drob
z m
znac
żółta
(tab
2
dnen
mikę
wyle
(tab

otwo
popi
Ok.
1
tro z
krótk
nobr
ilość
średn
2
nym,
przec
Powi
wu 1
3
kraw
rniśt

1. Uszkodzony w partii przybrzeżnej garnek esowaty, słabo profilowany z wyodrębnionym dnem. Pod krawędzią drobne otworki, przebiegające skośnie do płaszczyzny wylewu, a nieco niżej występujące parami kopulaste guzki. Średnia ilość średnio- i gruboziarnistej domieszki ceramicznej i tłucznia. Powierzchnia zewnętrzna mocno schropowawca, barwy jasnobrązowo-szarej. Wys. 22 cm, średn. wylewu 16,5 cm, brzuśca 16,5 cm, dna 10 cm. (tabl. I, 1).

2. Mocno uszkodzona w partii górnej misa półkulista z wyodrębnionym, płaskim dnem. Średnia ilość głównie drobnej domieszki ceramicznej. Powierzchnia gładka, szarobrazowa, od wewnątrz czarna. Wys. 5,5 cm, średn. wylewu 17 cm, dna 7 cm. (tabl. I, 2).

Grób 2/80

P o p i e l n i c o w y. Grób tworzyły trzy naczynia. Duży garnek (1) mocno przechylony w kierunku N, opierał się krawędzią o górną partię stojącego pionowo mniejszego naczynia (2). Przy naczyniu 2, od strony NW, w partii przydennej leżało na boku naczynko miniaturowe (3). Wewnątrz naczyń nie stwierdzono przepalonych kości; występowały one sporadycznie w bliskim sąsiedztwie grobu. Gł. 95-120 cm.

1. Uszkodzony w partii górnej garnek esowaty z wyraźnie wyodrębnionym, wąskim dnem. Duża ilość różnej wielkości przepalonych domieszki ceramicznej oraz tłucznia. Powierzchnia szorstka, na stronie zewnętrznej lekko schropowawca, szaroceglasta. Wys. 34 cm, średn. wylewu 21 cm, brzuśca 22 cm, dna 11 cm. (tabl. I, 3).

2. Zniszczony w partii górnej garnek z wyodrębnionym dnem. Średnia ilość gruboziarnistej domieszki ceramicznej i tłucznia. Powierzchnia szorstka, szaroceglasta. Zachowana wys. 15 cm, średn. brzuśca 15 cm, dna 10 cm. (tabl. I, 4).

3. Miniaturowe naczynko w formie garnka zaopatrzonego w boczny występ na górnej partii brzuśca, z przewierconym na wylot otworkiem. Powierzchnia gładka, ceglastożółta. Wys. 7 cm, średn. wylewu 5 cm, brzuśca 6,3 cm, dna 4 cm. (tabl. I, 5).

Grób 3/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) stojąca pionowo na gł. 110-125 cm przykryta była odwróconą dnem do góry misą (2). Wewnątrz popielnicy niewielka ilość przepalonych kości.

1. Mocno uszkodzony w partii górnej garnek esowaty z małymi plstycznymi guzkami pod krawędzią. Średnia ilość głównie drobnej domieszki ceramicznej i sporadycznie tłucznia (wraz z miką). Powierzchnia zewnętrzna schropowawca, z lekko zaznaczającym się skośnym obmazywaniem. Barwa szaroceglastożółta. Wys. 17 cm, średn. wylewu i brzuśca 15 cm, dna 8,5 cm. (tabl. I, 6).

2. Misa profilowana z wyodrębnionym, lekko wklęsłym dnem. Średnia ilość drobnej domieszki ceramicznej i tłucznia (z miką). Powierzchnia gładka, szaroceglasta. Wys. 9,5 cm, średn. wylewu 23,5 cm, dna 9,5 cm. (tabl. I, 7)

Grób 4/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnicę (1) przykrywało leżące otworem ku górze naczynko półkuliste z uchwytem (2). Na dnie popielnicy niewielka ilość przepalonych kości. Gł. 100-110 cm. Ok. 40 cm na SE stał lekko pochylony ku N kubek (3).

1. Zniszczona w partii górnej, małych rozmiarów waza z ostro załamanym brzuścem. Powyżej załomu występują pionowe, krótkie żeberka. Powierzchnia starannie wyrównana, gładka, jasnobrunatna, górą ciemnoszara, od wewnątrz czarna. Średnia ilość głównie drobnej domieszki tłucznia. Zachowana wys. 5 cm, średn. brzuśca 10 cm, dna 5,5 cm. (tabl. I, 8).

2. Uszkodzone w partii górnej naczynko półkuliste z masywnym, nadłamanym, uchwytem. Uchwyt posiada przewiercony poprzecznie otworek. Bardzo mała ilość drobnej domieszki tłucznia. Powierzchnia gładka, jasnobrązowoszara. Wys. 5 cm, średn. wylewu 10 cm. (tabl. I, 9).

3. Uszkodzony w partii górnej kubek z umieszczonym poniżej krawędzi, nadłamanym uchwytem. Średnia ilość drobno i średnioziarnistej domieszki tłucznia (wraz z miką) oraz ceramiki. Powierz-

chnia lekko szorstka, nierówna, jasnobrązowoszara, od wewnątrz ciemnoszara. Wys. 9,5 cm, średn. wylewu 11 cm, dna 6,5 cm. (tabl. I, 10).

Grób 5/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica stała pojedynczo na gł. 90-100 cm. Stanowił ją zniszczony w partii górnej garnek z wyraźnie wyodrębnionym dnem, zdobiony poziomą listwą plastikową, karbowaną dołkami palcowymi. Bardzo duża ilość średnio- i gruboziarnistej domieszki tłucznia (z miką) i sporadycznie ceramiki. Powierzchnia zewnętrzna mocno szorstka, jasnobrązowoszara. Zachowana wys. 15 cm, średn. brzuśca 15 cm, dna 9 cm. (tabl. II, 1).

Grób 6/81

P o p i e l n i c o w y. Wchodził w skład skupienia czterech luźno stojących grobów (6/81-9/81). Popielnica (1) prawdopodobnie przykryta była innym naczyniem (2). Gł. 100-120 cm.

1. Zniszczona w partii górnej waza z brzuścem łagodnie załamanym, wyodrębnionym od szyi płytkim, poziomym żłobkiem. Duża ilość drobno-średnioziarnistej domieszki ceramicznej. Powierzchnia lekko szorstka, jasnobrązowoszara, górą oraz od wewnątrz czarna. zachowana wys. 14 cm, średn. brzuśca 26 cm, dna 12,5 cm. (tabl. II, 2).

2. Fragmentarycznie zachowane cienkościenne naczynie (głęboka misa?) formy półkulistej. Średnia ilość głównie drobnej domieszki ceramicznej i sporadycznie tłucznia. Powierzchnia nieznacznie szorstka, ciemnoszara. Średn. brzuśca 26 cm. (tabl. II, 3).

Grób 7/81

P o p i e l n i c o w y, w skupieniu grobów 6/81-9/81. Popielnica ze zgniecionym brzuścem stała na głębokości 100-115 cm. Wewnątrz duża ilość przypalonych kości; pojedyncze kawałki występowały też pod dnem naczynia. Popielnicę stanowiła zachowana w partii dolnej i częściowo środkowej waza z nisko osadzonym, łagodnym załomem brzuśca. Średnia ilość głównie średnioziarnistej domieszki ceramicznej. Powierzchnia nieznacznie szorstka, jasnoszarobrazowa, od wewnątrz czarna, zachowana wys. 17 cm, średn. brzuśca ok. 31 cm, dna 12 cm. (tabl. II, 6).

Grób 8/81

P o p i e l n i c o w y. Mocno zniszczona popielnica (1) stała na fragmentach innego naczynia (2). Gł. 100-120 cm.

1. Zachowana w partii dolnej i częściowo środkowej waza z łagodnym załomem brzuśca. Duża ilość domieszki ceramicznej, głównie średniej wielkości. Powierzchnia lekko szorstka jasnoszarobrunatna. Zachowana wys. 17 cm, średn. brzuśca 24 cm, dna 11 cm. (tabl. II, 4).

2. Zachowany fragmentarycznie cienkościenne garnek esowaty, słabo profilowany, z drobnymi otworkami pod krawędzią. Duża ilość różnej wielkości domieszki ceramicznej i sporadycznie tłucznia. Powierzchnia zewnętrzna lekko chropowata, jasnobrązowoszara. Zachowana wys. 18 cm, średn. wylewu ok. 20 cm. (tabl. II, 5).

Grób 9/81

P o p i e l n i c o w y, silnie zniszczony fundamentem silosu. Popielnica zachowana we fragmentach na gł. 100-110 cm. Forma naczynia trudna do odtworzenia. Duża ilość drobno- i średnioziarnistej, przepalonych domieszki ceramicznej. Powierzchnia lekko szorstka, szarobrazowa.

Grób 10/81

P o p i e l n i c o w y, w skupieniu przylegających do siebie trzech grobów 10/81-12/81. Popielnica (1) lekko nachylona ku E, stała na gł. 100-125 cm. Stanowił ją grubościenne, przysadziste garnek esowaty, słabo profilowany, z wyodrębnionym dnem. Średnia ilość gruboziarnistej domieszki ceramicznej i tłucznia (wraz z drobno roztartą miką). Powierzchnia lekko szorstka, jasnobrązowoszara, od wewnątrz czarna. Zachowana wys. 22,5 cm, średn. brzuśca 22 cm, dna 16 cm. (tabl. III, 1).

2. Zachowany w drobnych kawałkach, kilkunastokrotny skręt z bardzo cienkiego drutu brązowego. Grubość drutu 1 mm.

Grób 11/81

P o p i e l n i c o w y, w środku skupienia grobów 10/81-12/81. Gł. 100-120 cm. Popielnica (1) mocno zniszczona od strony NE wkopem nowożytnym. W tej strefie rozsypana też była duża ilość przepalonych kości, a 25 cm od naczynia leżały na głębokości 105 cm szczypczyki brązowe (2).

1. Zachowana w partii środkowej waza z ostro załamanym brzuścem. Duża ilość średnio- i gruboziarnistej (z pojedynczymi ziarnami bardzo grubymi) domieszki ceramicznej i sporadycznie tłuczni. Powierzchnia gładka barwy od jasnobrązowszara do ciemnoszarej, od wewnątrz czarnej. Średn. brzuśca 25 cm (tabl. III, 2).

2. Uszkodzone szczypczyki wykonane z czworograniastego drutu brązowego o zaokrąglonej części sprężynującej i rozklepanych zakończeniach ramion. Dł. 57 mm, grubość drutu części sprężynującej 2 mm (tabl. III, 3).

Grób 12/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica przylegała od strony W do naczynia grobu 11/81. Gł. 105-120 cm. Uszkodzona w partii górnej waza z brzuścem łagodnie załamanym i wysoką, prawie cylindryczną szyją. Średnia ilość różnej wielkości domieszki ceramicznej. Powierzchnia gładka, szaroceglasterobrązowa, od wewnątrz czarna. Zachowana wys. 21 cm, średn. brzuśca 21,5 cm, dna 13,5 cm (tabl. III, 4).

Grób 13/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica stała pojedynczo na gł. 105-115 cm. Stanowił ją zniszczony w jednej połowie garnek z poziomą, nieregularnie uformowaną, daszkowatą listwą, nieco powyżej połowy wysokości. Krawędź posiadała prawdopodobnie półokrągłe wcięcie. Duża ilość średnio- i gruboziarnistej domieszki ceramicznej. Powierzchnia zewnętrzna nierówna, waznobrązowszara, miejscami ceglasta. Wys. 14,5 cm, średn. wylewu 12,5 cm, dna 9,5 cm (tabl. III, 5).

Grób 14/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica zniszczona została od strony SE wkopem nowożytnym. Gł. 100-125 cm. Zachowana w jednej połowie waza z łagodnym, wysoko umieszczonym załamek brzuśca. Średnia ilość różnej wielkości domieszki ceramicznej i tłuczni (wraz z mikiem). Powierzchnia lekko szorstka, nierówna, jasnobrązowszara, od wewnątrz czarna. Zachowana wys. 20 cm, śred. brzuśca ok. 26 cm, dna 11 cm (tabl. III 6).

Grób 15/81

P o p i e l n i c o w y. Mocno zniszczona popielnica (1) odsonięta została na gł. 95-115 cm. Obok, od strony SE, znajdowało się niewielkie naczynie, nie zawierające przepalonych kości (2) oraz fragmenty innych naczyń. Grób tkwił w ziemi ciemnobrunatnej, tworzącej owalne zaciemnienie na tle jaśniejszego otoczenia.

1. Zachowana w partii dolnej waza z wyodrębnionym dnem. Duża ilość różnej wielkości (z ziarnami bardzo grubymi) domieszki ceramicznej i sporadycznie tłuczni. Powierzchnia czarna i szarobrunatna, od wewnątrz szarobrązowa. Zachowana wys. 15 cm, średn. dna 12,5 cm (tabl. III, 7).

2. Mocno zniszczone naczynie z otworami (lub wklęsłymi wcięciami) i drobnymi otworkami w ściankach bocznych i w dnie. Domieszka ceramiczna różnej wielkości. Powierzchnia nierówna, szarobrązowa tabl. III, 8).

Grób 16/81

P o p i e l n i c o w y, w niewielkiej (15 cm) odległości od grobu 15/81, w obrębie owalnego zaciemnienia. Popielnica leżała na boku, otworem ku SE, na gł. 95-105 cm. Wewnątrz niewielka ilość przepalonych kości.

Zniszczony w partii górnej garnek zdobiony skośną listwą plastyczną, karbowaną dołkami palcowymi z zaznaczonymi odciskami paznokci. Średnia ilość głównie grubej domieszki ceramicznej. Powierzchnia nierówna, jasnobrązowszara. Zachowana wys. 13 cm, średn. brzuśca 13 cm, dna 7 cm (tabl. IV, 1).

Grób 17/81

P o p i e l n i c o w y, silnie zniszczony wkopem nowożytnym. Gł. 95-100 cm. Popielnica zachowana we fragmentach partii środkowej, prawdopodobnie waza, posiadała łagodny załom brzuśca. Średnia ilość drobno- i średnioziarnistej domieszki ceramicznej. Powierzchnia lekko szorstka, jasnobrązowszara. Średn. brzuśca ok. 23 cm (tabl. IV, 2).

Grób 18/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) przykryta była odwróconą dnem do góry misą (2). Wewnątrz niewielka ilość przepalonych kości. Gł. 90-110 cm.

1. Uszkodzony w partii przybrzeżnej smukły garnek esowaty, słabo profilowany. Duża ilość różnej wielkości domieszki ceramicznej. Powierzchnia lekko schropowana, szaroceglasta. Wys. 21,5 cm, średn. wylewu 14 cm, brzuśca 14 cm, dna 10 cm (tabl. IV, 4).

2. Zachowana fragmentarycznie cienkościenna misa z brzegiem zagiętym do środka, ścienionym. Duża ilość drobno- i średnioziarnistej domieszki ceramicznej i tłuczni. Powierzchnia gładka, czarna, miejscami ciemnobrunatna. Średn. wylewu 20 cm (tabl. IV, 3).

Grób 19/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) lekko przechylony ku N stała na gł. 90-100 cm. Naczynie prawdopodobnie przykryte było płackiem, zachowanym fragmentarycznie (2).

1. Zniszczony w partii górnej garnek esowaty, słabo profilowany, zdobiony skośnymi listwami plastycznymi, karbowanymi dołkami plastycznymi z zaznaczonymi odciskami paznokci. Średnia ilość średnio- i gruboziarnistej domieszki ceramicznej. Powierzchnia zewnętrzna lekko schropowana, ze słabo zaznaczającymi się śladami skośnego obmazywania. Barwa szarobrązowa. Wys. 17 cm, średn. wylewu 15 cm, brzuśca 15 cm, dna 9 cm (tabl. IV, 5).

2. Fragmentarycznie zachowany płacek gliniany z przewierconymi na wylot drobnymi otworkami. Powierzchnia z jednej strony gładka, z drugiej mocno schropowana. Grubość 12 mm (tabl. IV, 6).

Grób 20/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) przykryta była odwróconą dnem do góry misą (2). Obok popielnicy (ok. 10 cm na N) stało małe naczynie półkuliste (3). Gł. 90-105 cm.

1. Silnie zniszczona waza z łagodnym załamek brzuśca, nisko osadzonym i zwężającą się ku górze, wysoką, nieznacznie wklęsłą szyją. Średnia ilość głównie drobnej domieszki ceramicznej. Powierzchnia gładka, jasnobrązowszara, od wewnątrz czarna. Zachowana wys. 20 cm, średn. brzuśca 24 cm, dna 11 cm (tabl. IV, 7).

2. Zachowana fragmentarycznie głęboka misa z zagiętym do środka, ścienionym brzegiem. Mała ilość drobno i średnioziarnistej domieszki ceramicznej i sporadycznie tłuczni. Powierzchnia gładka, szarobrązowa, od wewnątrz czarna. Wys. ok. 9 cm, średn. brzuśca 18 cm, dna 9 cm (tabl. IV, 8).

3. Głębokie naczynie półkuliste z nadłamanym uszkiem, prawdopodobnie wystającym ponad krawędź wylewu. Mała ilość głównie drobnej domieszki ceramicznej. Powierzchnia gładka, jasnobrązowszara. Wys. 5,5 cm, średn. wylewu 9 cm (tabl. IV, 9).

Grób 21/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) przykryta była odwróconym dnem do góry fragmentem misy (2). Gł. 90-100 cm.

1. Uszkodzony w partii górnej garnek esowaty, słabo profilowany. Mała ilość głównie drobnej domieszki ceramicznej. Powierzchnia lekko szorstka, jasnobrązowa. Wys. 12,5 cm, średn. wylewu 11,5 cm, brzuśca 11 cm, dna 7,5 cm (tabl. V, 1).

listwą
ymi od-
cerami-
howana
1).

em no-
mentach
dny za-
mieszki
osza.

ta była
ta ilość

esowa-
ki cera-
a. Wys.
n (tabl.

z brze-
- i śred-
nia gła-
20 cm

ony ku
zykryte

profilo-
wanymi
ci. Śre-
nej. Po-
znaczy-
żazowa.
a 9 cm

zewier-
jednej
12 mm

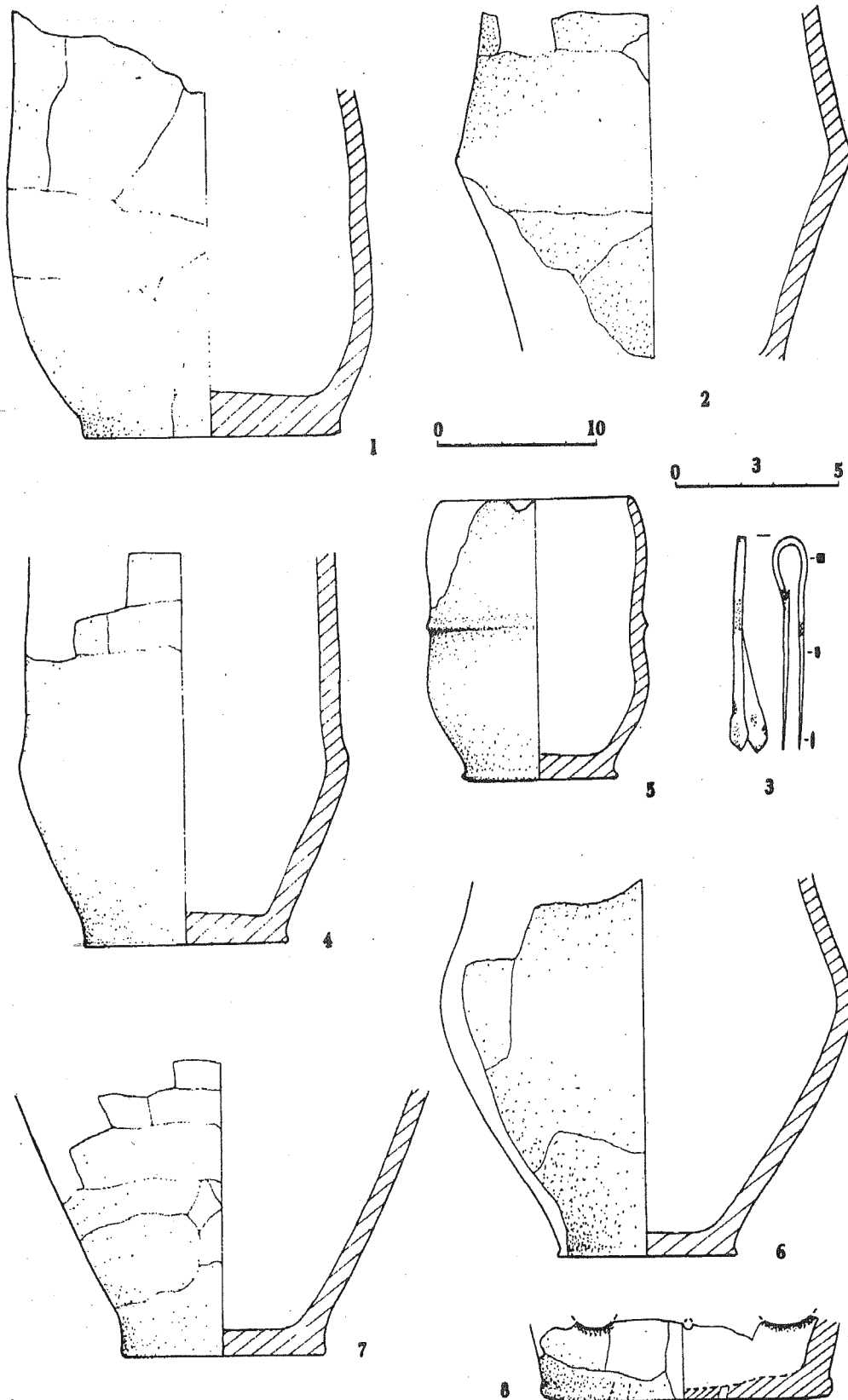
ta była
10 cm
n.

, nisko
wklesłą
nej. Po-
na. Za-
na. Zabl. IV,

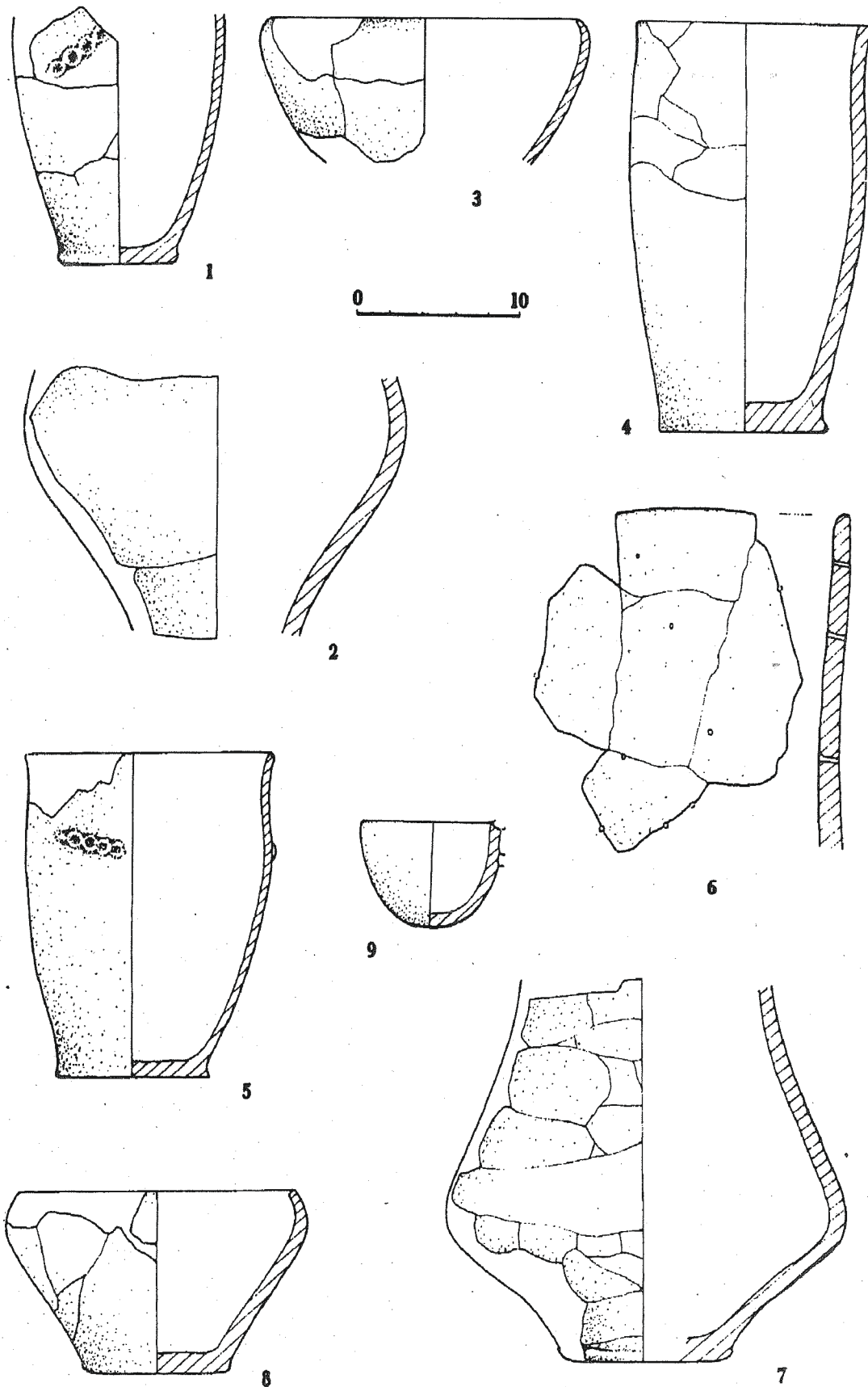
tym do
ziarnis-
rżchnia
9 cm,

m, pra-
a ilość
ka, jas-
IV, 9).

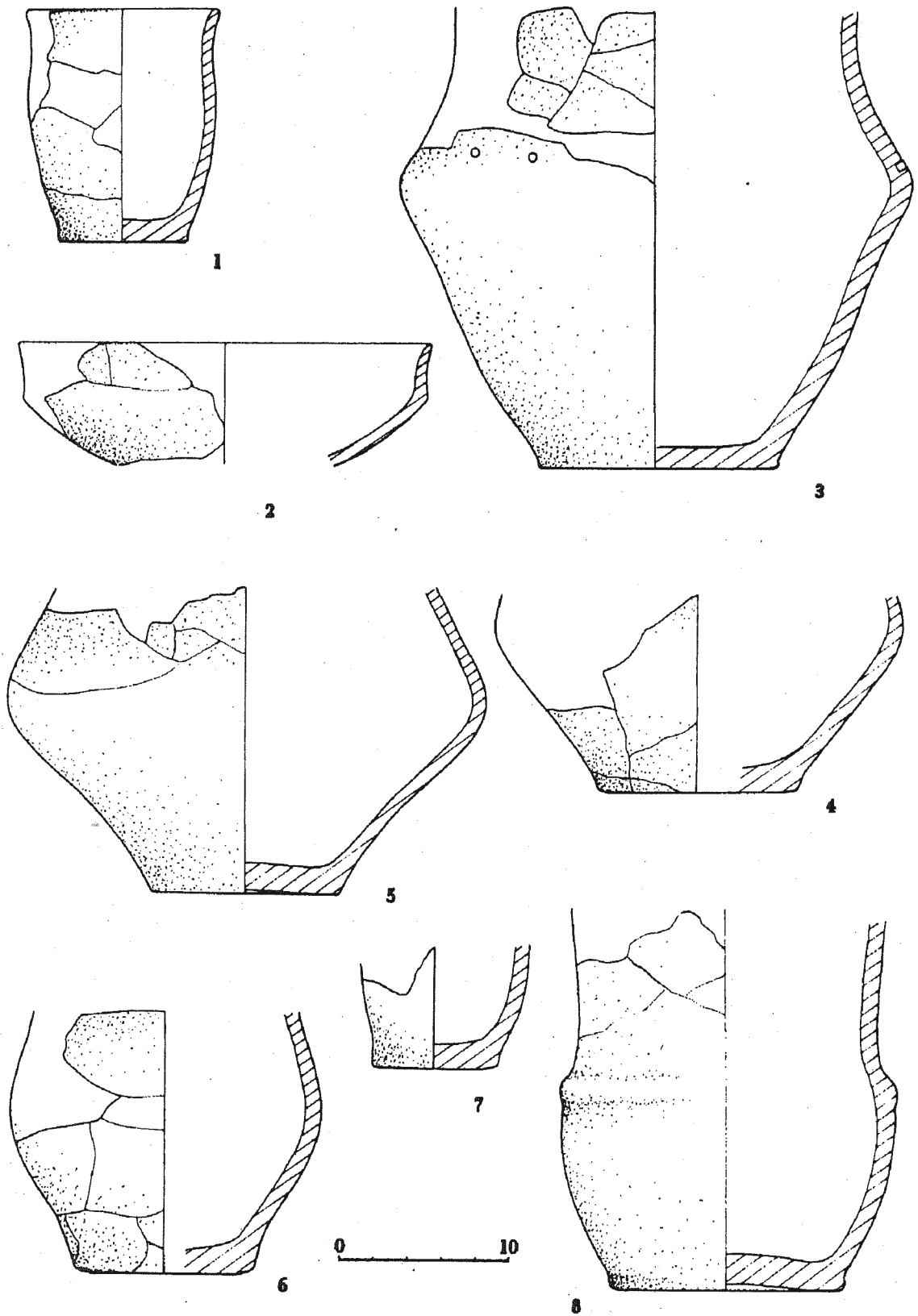
ta była
100 cm.
profilo-
Powie-
a. wyle-

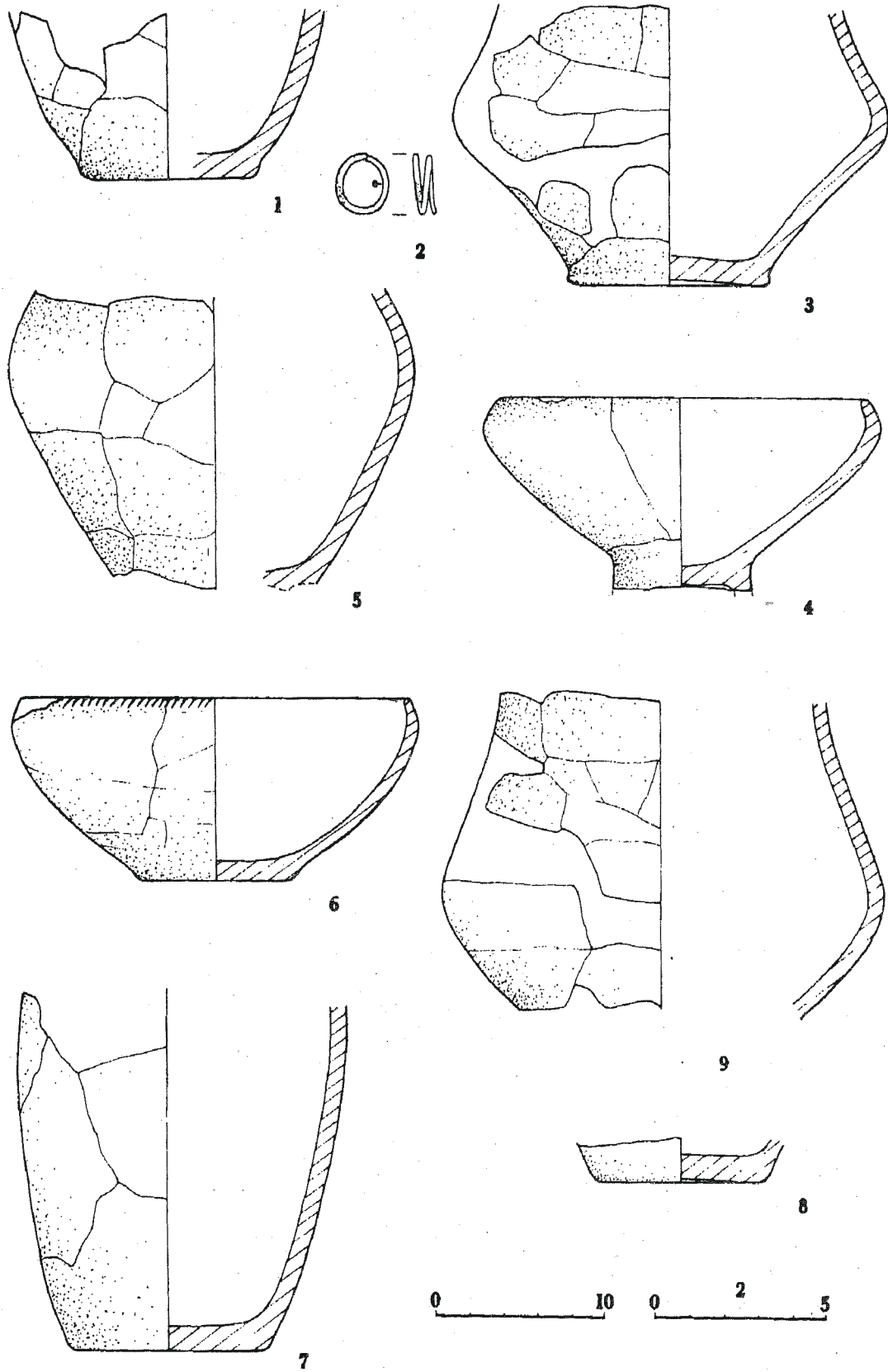
TABL. III. Wietlin III, stan. 1. Grób 10/81 (1). Grób 11/81 (2, 3). Grób 12/81 (4). Grób 13/81 (5). Grób 14/81 (6). Grób 15/81 (7, 8)

TABL. IV. Wietlin III, stan. 1. Grób 16/81 (1). Grób 17/81 (2). Grób 18/81 (3, 4). Grób 19/81 (5, 6). Grób 20/81 (7-9)

TABL. V. Wietlin III, stan. 1. Grób 21/81 (1, 2). Grób 22/81 (3, 4). Grób 23/81 (5). Grób 24/81 (6). Grób 25/81 (7). Grób 26/81 (8)

TABL. VI. Wietlin III, stan. 1. Grób 27/81 (1, 2). Grób 28/81 (3, 4). Grób 29/81 (5, 6). Grób 30/81 (7, 8). Grób 31/81 (9)

brz
rzc
cm

pra
ca
zej
boz
od
brz

gię
i ce

gł.
nia

nym
ku
dom
szor
wys

NE,
men

tym
dnic
lasto
brzu

dołn
chyl
dom
tożó
miot

roz
cm.
środ
prze
szki
prze
19,5

zawi
1
płasi
z m
gład
śred
2
drut
bośc

2. Fragmentarycznie zachowana misa z ostrym załomem brzuśca. Średnia ilość drobnoziarnistej domieszki tłucznia. Powierzchnia lekko szorstka, szarobrazowa. Średnica wylewu ok. 24 cm (tabl. V, 2).

Grób 22/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) mocno zniszczona, prawdopodobnie przykryta była misą (2). Gł. 90-115 cm.

1. Mocno uszkodzona waza z dość łagodnym załomem brzuśca i zwężającą się ku górze, lekko wklęsłą szyją, zdobioną powyżej załomu zaczątkowymi otworkami. Duża ilość średnio- i gruboziarnistej domieszki ceramicznej. Powierzchnia gładka, czarna, od wewnątrz jasnobrazowoszara. Zachowana wys. 25 cm, średn. brzuśca ok. 30 cm, dna 14 cm (tabl. V, 3).

2. Zachowana fragmentarycznie głęboka misa z brzegiem zagiętym do środka. Duża ilość różnej wielkości domieszki tłucznia i ceramiki. Średn. brzuśca ok. 24 cm, dna 12 cm (tabl. V, 4).

Grób 23/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) stała pionowo na gł. 95-110 cm. W jej obrębie wystąpił fragment płacka glinianego (2).

1. Zniszczona w partii górnej cienkościenna waza z łagodnym, nisko osadzonym załomem brzuśca i wyraźnie zwężającą się ku górze szyją. Mała ilość różnej wielkości (głównie drobnej) domieszki tłucznia i sporadycznie ceramiki. Powierzchnia lekko szorstka, jasnobrazowoszara, od wewnątrz czarna. Zachowana wys. 17 cm, średn. brzuśca 28 cm, dna 16 cm (tabl. V, 5).

2. Fragment płacka z krawędzią ściętą w dwu płaszczyznach.

Grób 24/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) lekko przechylona na NE, stała na gł. 90-105 cm. W obrębie naczynia wystąpił fragment płacka (2).

1. Mocno zniszczone naczynie wazowate z brzuścem baniasym i zwężającą się ku górze szyją. Mała ilość drobno- i średnioziarnistej domieszki ceramicznej. Powierzchnia gładka, ceglano-brązowa, miejscami szara. Zachowana wys. 15 cm, średn. brzuśca 18 cm, dna 11 cm (tabl. V, 6).

2. Fragment płacka z zaokrągloną krawędzią.

Grób 25/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) zachowany w partii dolnej mały garnek z wyodrębnionym dnem - stała lekko przechylona ku E na gł. 95-102 cm. Duża ilość głównie drobnej domieszki ceramicznej. Powierzchnia lekko szorstka, szaroceglano-żółta. Zachowana wys. 7 cm, średn. dna 7,5 cm, (tabl. V, 7).

2. Zachowany fragmentarycznie, mocno skorodowany przedmiot żelazny, prawdopodobnie szpila.

Grób 26/81

P o p i e l n i c o w y, mocno zniszczony. Przepalone kości rozsypane były częściowo poza obrębem popielnicy, Gł. 85-100 cm. Popielnicę stanowił zniszczony w partii górnej i częściowo środkowej garnek z zaznaczonym w postaci lekkiego zgrubienia, przejściem brzuśca w szyję. Średnia ilość różnej wielkości domieszki ceramicznej. Powierzchnia nierówna, ceglata, miejscami przechodząca w czarną. Zachowana wys. 23 cm, średn. brzuśca 19,5 cm, dna 13 cm (tabl. V, 8).

Grób 27/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) silnie zniszczona, zawierała we wnętrzu skręt z drutu brązowego (2). Gł. 90-100 cm.

1. Zachowana w partii przydennej waza z wyodrębnionym, płaskim dnem. Średnia ilość różnej wielkości tłucznia (wraz z miką) oraz ceramiki. Powierzchnia starannie wyrównana, gładka, szarobrunatna, wewnątrz czarna. Zachowana wys. 9 cm, średn. dna 10,5 cm (tabl. VI, 1).

2. Półtora zwojowy skręt z cienkiego, okrągłego w przekroju drutu brązowego. Końce nadłamane. Średn. zwoju 16 mm, grubość drutu 1,5 mm (tabl. VI, 2).

Grób 28/81

P o p i e l n i c o w y, Popielnica (1) nieco zgnieciona, przykryta była odwróconą dnem do góry misą (2). Gł. 85-100 cm.

1. Mocno zniszczona w partii górnej i środkowej waza z łagodnym, nisko osadzonym załomem brzuśca i zwężającą się ku górze szyją. Duża ilość domieszki ceramicznej różnej wielkości. Powierzchnia zewnętrzna lekko schropowawona z niejednorodnym zabarwieniem, od ciemnoszarego do szarobrazowego. Średn. brzuśca ok. 26 cm, dna 12 cm (tabl. VI, 3).

2. Misa mocno uszkodzona, z zagiętym do środka, ścienionym brzegiem i wyodrębnionym w formie wysokiej stopki dnem. Duża ilość głównie drobno- i średnioziarnistej domieszki ceramicznej i sporadycznie tłucznia. Powierzchnia lekko szorstka, starannie wyrównana, barwy od ciemnoszarej do jasnobrazowoszarej. Zachowana wys. 10 cm, średn. wylewu 21,5 cm, dna 8 cm (tabl. VI, 4).

Grób 29/81

P o p i e l n i c o w y, mocno zniszczony. Popielnica (1) przykryta była odwróconą dnem do góry misą (2). Gł. 85-100 cm.

1. Zachowana częściowo w partii środkowej i przydennej waza z łagodnym załomem brzuśca i zwężającą się ku górze szyją. Średnia ilość głównie średniej wielkości domieszki ceramicznej. Powierzchnia lekko szorstka, szaroceglata, od wewnątrz czarna. Średn. brzuśca ok. 24 cm (tabl. VI, 5).

2. Misa półkulista z zagiętym do środka brzegiem i wyodrębnionym dnem. Na krawędzi krótkie, skośne nacięcia. Duża ilość średnio- i gruboziarnistej domieszki przepalanej ceramiki. Powierzchnia lekko szorstka, czarna, miejscami jasnoszara. Średn. wylewu 22,5 cm, dna 8 cm, wys. 10 cm (tabl. VI, 6).

Grób 30/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) prawdopodobnie przykryta była misą (2). Wewnątrz naczynia nie stwierdzono przepalonych kości. Gł. 85-100 cm.

1. Mocno uszkodzony garnek esowaty, słabo profilowany z plastycznymi guzkami i otworkami pod krawędzią. Średnia ilość grubej i bardzo grubej domieszki ceramicznej oraz tłucznia. Powierzchnia zewnętrzna szorstka, lekko schropowawona, ceglata. Zachowana wys. 9 cm, średn. brzuśca 19,5 cm, dna 11 cm (tabl. VI, 7).

2. Fragmentarycznie zachowana misa. Duża ilość głównie średnioziarnistej domieszki ceramicznej. Powierzchnia gładka, ceglata, od wewnątrz czarna. Średn. dna 9 cm (tabl. VI, 8).

Grób 31/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) silnie zniszczona przykryta była prawdopodobnie glinianym plackiem (2). Gł. 85-100 cm.

1. Zachowana w większych fragmentach w partii dolnej i górnej waza z łagodnym załomem brzuśca i zwężającą się ku górze, nieznacznie wklęsłą szyję. Średnia ilość głównie średniej wielkości domieszki ceramicznej i sporadycznie tłucznia. Powierzchnia lekko szorstka, szarobrazowa, od wewnątrz czarna. Średn. brzuśca ok. 26 cm. (tabl. VI, 9).

2. Fragment płacka glinianego z jedną stroną równą, gładką, głównie chropowatą. Krawędź ścięta w dwu płaszczyznach. Średn. ok. 15 cm, grubość 14 mm.

Grób 32/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica - zachowany w partii dolnej garnek z wyodrębnionym dnem - stała na gł. 90-100 cm. Duża ilość gruboziarnistej domieszki ceramicznej i tłucznia. Powierzchnia zewnętrzna lekko schropowawona, szaroceglata. Zachowana wys. 11 cm, średn. dna 13 cm (tabl. VII, 1).

Grób 33/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica - zachowana w partii dolnej waza z łagodnym załomem brzuśca stała pionowo na gł. 95-105 cm. Duża ilość głównie średnioziarnistej, przepalanej

domieszki ceramicznej. Powierzchnia zewnętrzna lekko szorstka, jasnobrązowo szara, od wewnątrz czarna. Zachowana wys. 13 cm, średn. brzuśca 24 cm (tabl. VII, 2).

Grób 34/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica - smukły garnek esowaty, słabo profilowany zdobiony poziomą listwą plastyczną, karbowaną dołkami palcowymi - stała pionowo na gł. 80-120 cm. Duża ilość różnej wielkości domieszki tłucznia i ceramiki. Powierzchnia zewnętrzna szorstka, lekko schropowana, szaroceglasta. Zachowana wys. 37 cm, średn. wylewu 25 cm, dna 12,5 cm (tabl. VIII, 3).

Grób 35/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica stała lekko przechylona na E, na gł. 75-95 cm. Wewnątrz mała ilość przepalonych kości. Uszkodzony w partii przybrzeżnej asymetryczny garnek esowaty, słabo profilowany, z wyraźnie wyodrębnionym dnem. Duża ilość głównie drobnej domieszki tłucznia (wraz z miką). Powierzchnia mocno szorstka, jasnobrązowoszara, miejscami szaroceglasta. Wys. 25 cm, średn. wylewu 17 cm, brzuśca 18 cm, dna 11 cm (tabl. VII, 4).

Grób 36/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica - zniszczona w partii górnej wraz z łagodnym załomem brzuśca i zwięzającą się ku górze szyją - stała pionowo na gł. 75-90 cm. Średnia ilość różnej wielkości domieszki tłucznia i przepalonych ceramiki. Powierzchnia zewnętrzna lekko szorstka, nierówna, szaroceglasta, górą i od wewnątrz czarna. Zachowana wys. 12 cm, średn. brzuśca 18,5 cm, dna 9 cm (tabl. VIII, 1).

Grób 37/82

P o p i e l n i c o w y, mocno zniszczony. Popielnica przecięta została pionowo wkopem pod fundament. Gł. 110-135 cm. Zachowana w jednej połowie waza formy dwustożkowej z niezbyt ostrym załomem brzuśca. Duża ilość domieszki ceramicznej, głównie gruboziarnistej i sporadycznie tłucznia. Powierzchnia szorstka, dołem lekko schropowana barwy jasnobrązowoszarej z miejscami ciemnoszarymi. Wys. 26 cm, średn. wylewu 18 cm, brzuśca 25 cm, dna 13,5 cm (tabl. VII, 5).

Grób 38/82

P o p i e l n i c o w y, silnie zniszczony. Popielnica - zachowana we fragmentach waza - wystąpiła na gł. 117-130 cm. Duża ilość domieszki ceramicznej różnej wielkości. Powierzchnia gładka, czarna, przechodząca w szarobrązową.

Grób 39/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica - uszkodzona w partii górnej waza z łagodnym wysoko umieszczonym załomem brzuśca i zwięzającą się ku górze, lekko wklęsłą szyją - wystąpiła na gł. 115-135 cm. Średnia ilość drobno- i średnioziarnistej domieszki ceramicznej i tłucznia. Powierzchnia lekko szorstka, nierówna, jasnobrązowoszara, miejscami przechodząca w ciemnoszarą. Zachowana wys. 31 cm, średn. brzuśca 31 cm, dna 12,5 cm (tabl. VIII, 2).

Grób 40/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) lekko przechylona ku E, stała na kilku fragmentach innego naczynia (2). Gł. 115-135 cm.

1. Zniszczony w partii przybrzeżnej cienkościenny garnek (?) z baniastym brzuścem i zwięzającą się ku górze szyją. Na największej wydatości brzuśca naczynie zdobione było czterema naprzeciwległymi ułożonymi, krótkimi, poziomymi listwkami plastycznymi, lekko skośnie karbowanymi. Duża ilość domieszki ceramicznej, różnej wielkości. Powierzchnia gładka, jasnobrązowoszara. Zachowana wys. 21 cm, średn. brzuśca 23 cm, dna 10 cm (tabl. VIII, 4).

2. Fragmentarycznie zachowana grubościenna misa profilowana z wyraźnie ścięzionym brzegiem. Mała ilość głównie drobnej domieszki ceramicznej i tłucznia. Powierzchnia gładka ciemnoszara i czarna (tabl. VIII, 3).

Grób 41/82

P o p i e l n i c o w y, na gł. 115-135 cm. Popielnica - uszkodzona w partii przybrzeżnej szerokootworowa waza formy dwustożkowej, z lekko wybrzuszoną partią dolną i wyodrębnionym dnem. Na załomie 4 niesymetrycznie rozmieszczone, poziome guzki. Średnia ilość domieszki ceramicznej, głównie drobnej. Powierzchnia starannie wyrównana, gładka. Barwa niejednolita, od szaroceglastej do ciemnoszarej. Wys. 19 cm, średn. wylewu 22 cm, brzuśca 26 cm, dna 11 cm (tabl. VIII, 5).

Grób 42/82

P o p i e l n i c o w y, przylegający bezpośrednio (od strony E) do grobu 41/82, na gł. 115-130 cm. Popielnica - zniszczona w partii górnej małych rozmiarów waza z nisko osadzonym, łagodnym załomem brzuśca, zwięzającą się ku górze szyją i taśmowatym uchem przy krawędzi. Średnia ilość różnej wielkości domieszki ceramicznej i sporadycznie tłucznia. Powierzchnia nieznacznie szorstka, szaroceglasta, miejscami ciemnoszara. Zachowana wys. 12,5 cm, średn. brzuśca 16 cm, dna 8,5 cm (tabl. IX, 1).

Grób 43/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) prawdopodobnie przykryta była misą (2). Wewnątrz niewielka ilość przepalonych kości. Gł. 115-130 cm.

1. Uszkodzona w partii górnej, mocno popękana waza z łagodnym załomem brzuśca i zwięzającą się ku górze szyją. Średnia ilość domieszki ceramicznej średnio- i gruboziarnistej. Powierzchnia gładka, jasnobrązowoszara, miejscami ciemnoszara. Zachowana wys. 26 cm, średn. brzuśca 26 cm, dna 14,5 cm (tabl. VIII, 6).

2. Zachowana fragmentarycznie w partii przydennej misa. Domieszka tłucznia drobnoziarnistego. Barwa szarozółta, wewnątrz czarna. Średn. dna 4,5 cm (tabl. VIII, 7).

Grób 44/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica lekko przechylona ku W, opierała się brzegiem o naczynie grobu 45/82. Gł. 115-135 cm. Uszkodzony w partii przybrzeżnej garnek (?) z dookólnym, daszkowatym zgrubieniem na największej wydatości brzuśca. Mała ilość domieszki ceramicznej średnio- i gruboziarnistej. Powierzchnia gładka, barwy niejednolitej, od jasnobrązowoszarej do ciemnoszarej. Wys. 28 cm, brzuśca 22 cm, dna 13 cm (tabl. IX, 2).

Grób 45/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) zawierała w swoim obrębie fragment płacka glinianego (2). Gł. 115-130 cm.

1. Zniszczony w partii górnej garnek esowaty, słabo profilowany. Średnia ilość domieszki ceramicznej, głównie średniej wielkości. Powierzchnia gładka, jasnobrązowoszara, miejscami ciemnoszara. Zachowana wys. 18,5 cm, średn. brzuśca 16 cm, dna 11,5 cm (tabl. IX, 7).

2. Fragmentarycznie zachowany placek gliniany z jedną stroną wyrównaną i gładką. Domieszka ceramiczna, głównie drobna.

Grób 46/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica przechylona ku E stała na gł. 115-130 cm. Stanowiła ją zniszczona w partii górnej waza z łagodnym załomem brzuśca i lekko zwięzającą się ku górze szyją. Mała ilość średniej i grubej domieszki ceramicznej oraz sporadycznie tłucznia. Powierzchnia lekko szorstka barwy szaroceglastej. Zachowana wys. 14,5 cm, średn. brzuśca 18 cm, dna 11 cm (tabl. IX, 3).

profilo-
głównie
a gładka

pielnica
wa waza
a dolną
nie roz-
ceramicz-
ównana,
oszarzej.
a 11 cm

nio (od
elnica -
z nisko
się ku
ia ilość
łucznią.
iejscami
16 cm,

odobnie
rzepalo-

za z ła-
ją. Śre-
arnistej.
ciemno-
na 14,5

ej misa.
rozółta,

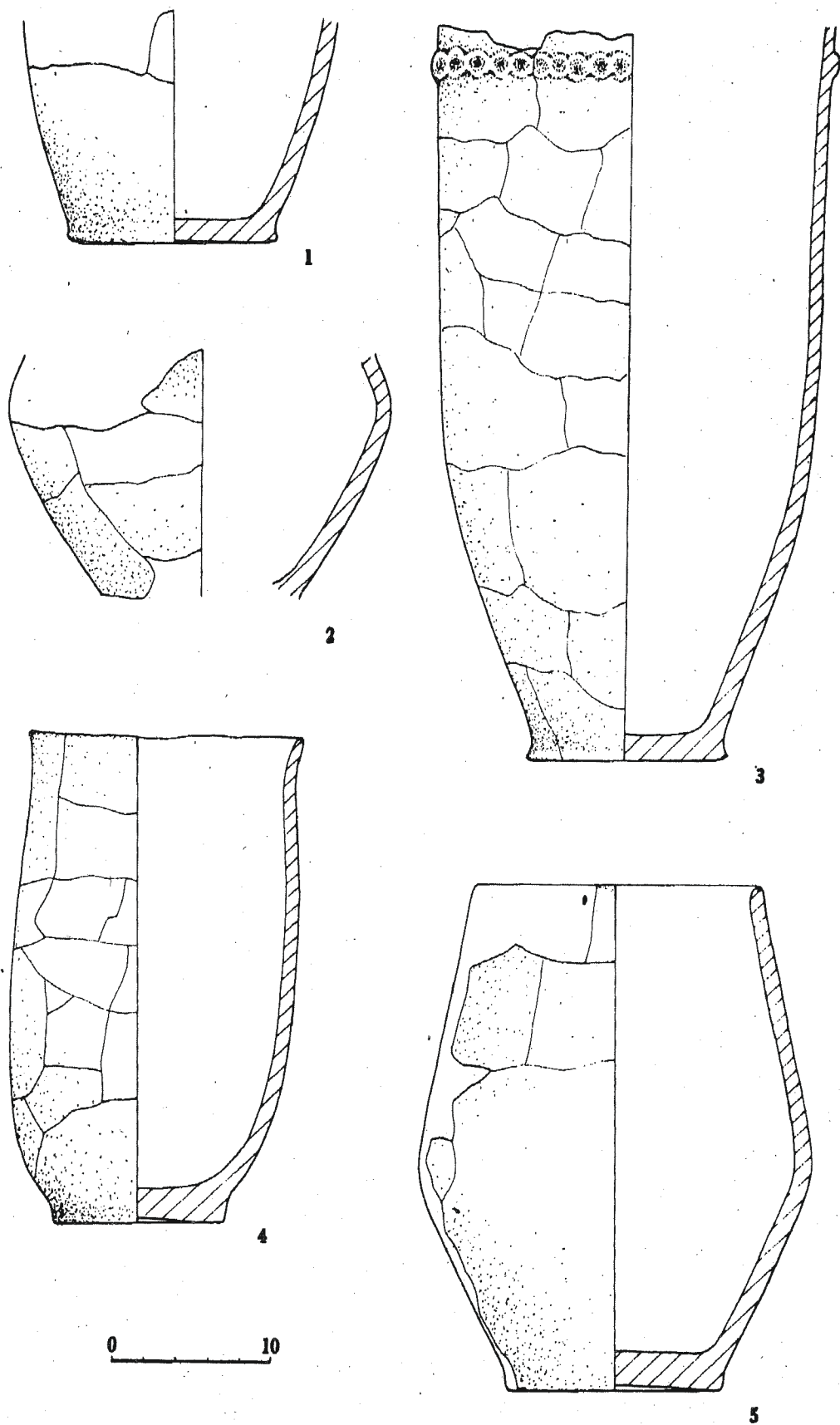
ona ku
115-135
dookół-
dętości
grubo-
od jas-
22 cm,

swoim
cm.

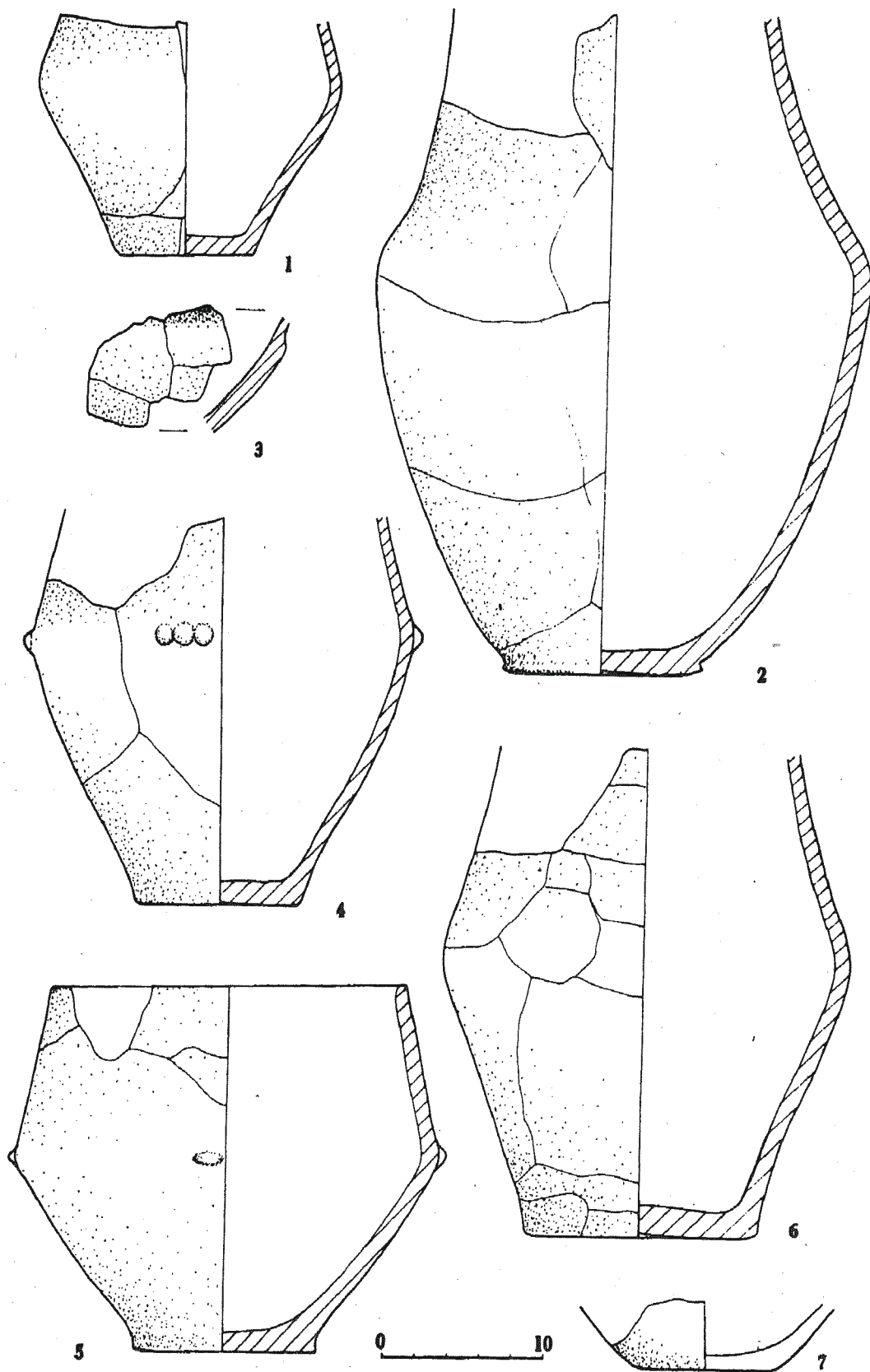
o profi-
średniej
ejscami
16 cm,

z jedną
głównie

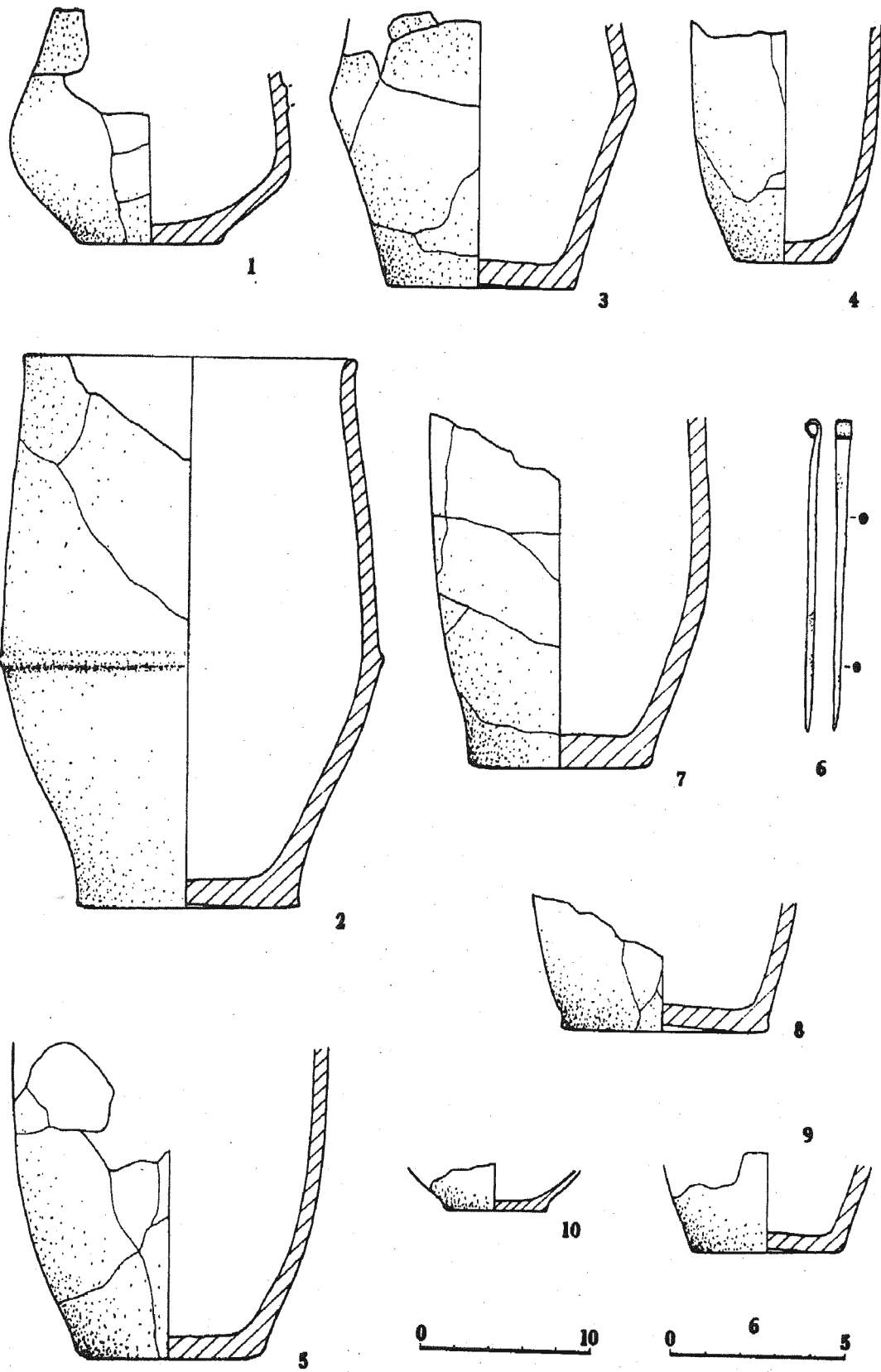
E stała
górną
się ku
micznej
barwy
18 cm,

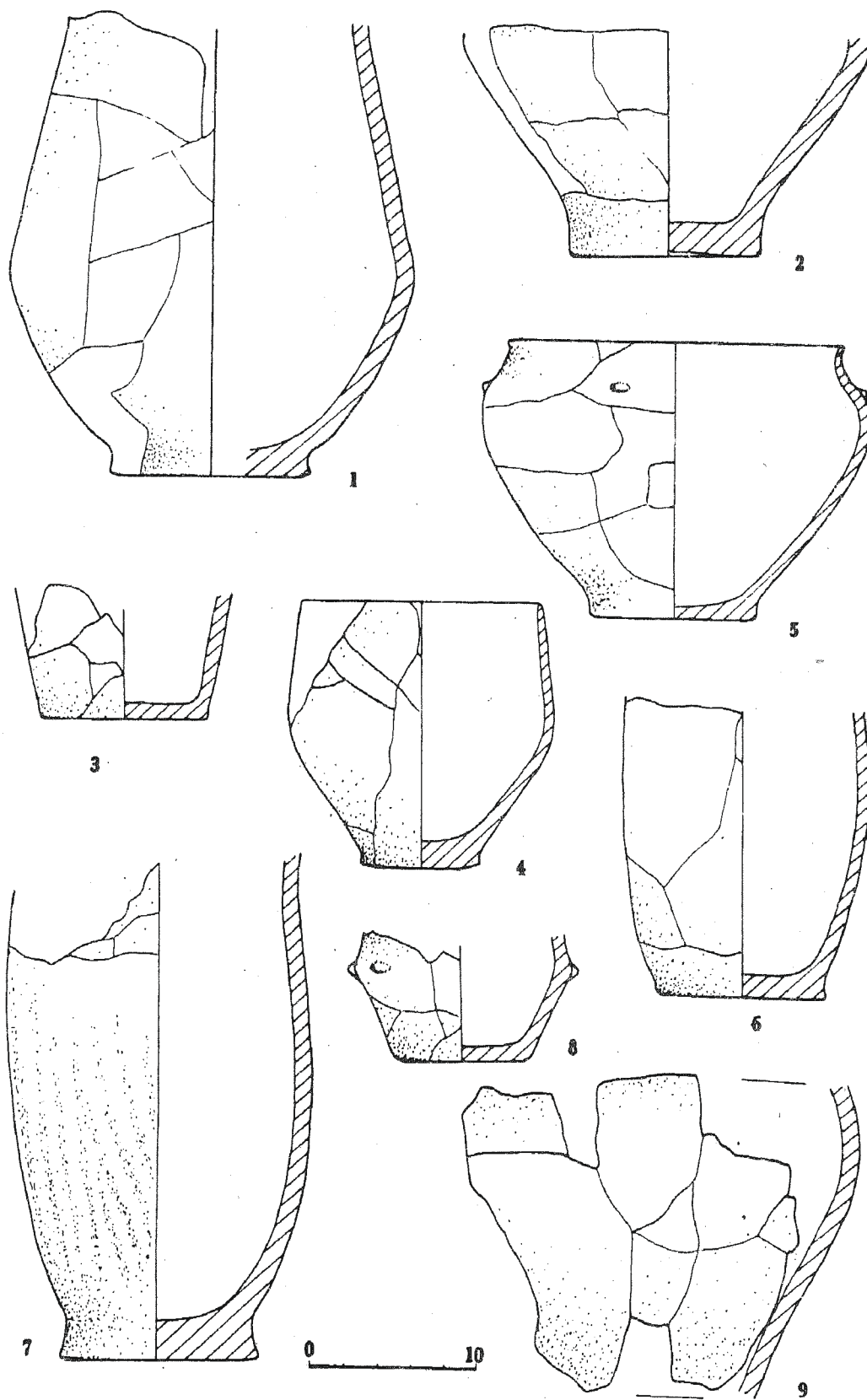
TABL. VII. Wietlin, stan. 1. Grób 32/81 (1). Grób 33/81 (2). Grób 34/82 (3). Grób 35/82 (4). Grób 37/82 (5)

TABL. VIII. Wietlin III, stan. 1. Grób 36/82 (1). Grób 39/82 (2). Grób 40/82 (3, 4). Grób 41/82 (5). Grób 43/82 (6, 7)

TABL. IX. Wietlin III, stan. 1. Grób 42/82 (1). Grób 44/82 (2). Grób 45/82 (7). Grób 46/82 (3). Grób 47/82 (4). Grób 48/82 (5, 6). Grób 49/82 (8). Grób 50/82 (9, 10)

TABL. X. Wietlin III, stan. 1. Grób 51/82 (1). Grób 52/82 (2). Grób 53/82 (3). Grób 54/82 (4). Grób 55/82 (5, 6). Grób 57/82 (7). Grób 58/82 (8). Grób 59/82 (9)

G
P
stała
zniszcz
nym
Powie
mnoś
6 cm

G
P
zawie
mych
1.
słabo
tej do
schro
Zach
(tabl.
2.
Trzon
szerok

G
P
Popie
odręb
wieraj
i tłucz
na wy

G
P
przyk
fragm
1.
dnem.
rznici
chowa
2.
nym, p
nej. P
Średn.

G
P
na gł.
popęk
brzuśc
brzuśc
miesz
ko szc
szarej.
(tabl.

G
P
dolnej
nionyn
ilość d
chropo
czarna
(tabl.

G
P
dolnej
Średni
wierzch
średn.

Grób 47/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica lekko przechylona ku SE stała pojedynczo na gł. 115-130 cm. Małych rozmiarów garnek ze zniszczoną partią górną, słabo profilowany, z lekko wyodrębnionym dnem. Średnia ilość głównie drobnej domieszki ceramicznej. Powierzchnia lekko szorstka barwy szarobrazowej, miejscami ciemnoszarej. Zachowana wys. 12,5 cm, średn. brzuśca 11 cm, dna 6 cm (tabl. IX, 4)

Grób 48/82

P o p i e l n i c o w y, na gł. 115 - 130 cm. Popielnica (1) zawierała wewnątrz szpilę brązową (2). Niewielka ilość przepalonych kości znajdowała się pod dnem naczynia.

1. Zniszczony w partii górnej i częściowo środkowej garnek ze słabo wyodrębnionym dnem. Duża ilość średnio- i gruboziarnistej domieszki ceramicznej i tłucznia. Powierzchnia szorstka, lekko schropowana, szaroceglasta, przechodząca w jasnobrazową. Zachowana wys. 16 cm, średn. brzuśca 18 cm, dna 11 cm (tabl. IX, 5).

2. Brązowa szpila z rozklepaną, zwiniętą w uszko główką. Trzonek okrągły w przekroju. Dł. 8 cm, średn. trzonka 2,5 mm, szerokość główki 4 mm (tabl. IX, 6).

Grób 49/82

P o p i e l n i c o w y, mocno zniszczony. Gł. 118 - 125 cm. Popielnica - zachowany w partii przydennej garnek z wyodrębnionym, lekko wklęsłym dnem wykonana była z gliny zawierającej dużą ilość różnej wielkości domieszki ceramicznej i tłucznia. Powierzchnia mocno szorstka, szaroceglasta. Zachowana wys. 7,5 cm, średn. dna 12,5 cm (tabl. IX, 8)

Grób 50/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) silnie zniszczona, przykryta była odwróconym dnem do góry misą (2), zachowaną fragmentarycznie. Gł. 115 - 125 cm.

1. Zachowany w partii przydennej garnek z lekko wklęsłym dnem. Duża ilość różnej wielkości domieszki ceramicznej. Powierzchnia lekko szorstka, szara, od wewnątrz jasnobrazowa. Zachowana wys. 5 cm, średn. dna 8 cm (tabl. IX, 9).

2. Fragmentarycznie zachowana misa z dnem wyodrębnionym, płaskim. Średnia ilość domieszki ceramicznej, głównie drobnej. Powierzchnia gładka, szaroceglasta, od wewnątrz czarna. Średn. dna 6 cm (tabl. IX, 10).

Grób 51/81

P o p i e l n i c o w y. Popielnica mocno uszkodzona stała na gł. 115-130 cm. Stanowiła ją zniszczona w partii górnej, popękana waza z nisko osadzonym, niezbyt ostro załamany brzuścem i zwężającą się ku górze, wysoką szyją. Dolna partia brzuśca wypukła, dno wyraźnie wyodrębnione. Średnia ilość domieszki ceramicznej, głównie średnioziarnistej. Powierzchnia lekko szorstka, barwy niejednolitej, od szarobrazowej do ciemnoszarej. Zachowana wys. 24 cm, średn. brzuśca 24 cm, dna 12 cm (tabl. X, 1).

Grób 52/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica - zachowana w partii dolnej waza z łagodnym załomem brzuśca i wyraźnie wyodrębnionym dnem - stała pionowo na gł. 95-110 cm. Bardzo duża ilość domieszki ceramicznej różnej wielkości. Powierzchnia lekko chropowata, powyżej załomu gładka, jasnoszara, od wewnątrz czarna. Zachowana wys. 12 cm, średn. brzuśca 24 cm, dna 12 cm (tabl. X, 2).

Grób 53/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica - zachowany w partii dolnej garnek - stała lekko przechylona ku S, na gł. 98-105 cm. Średnia ilość średnio- i gruboziarnistej domieszki ceramicznej. Powierzchnia gładka szaroceglastożółta. Zachowana wys. 7 cm, średn. dna 10 cm, (tabl. X, 3).

Grób 54/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica przechylona ku S, stykała się (od NW) z górną partią naczynia grobu 59/82. Gł. 95-105 cm. Uszkodzone w partii górnej szerokokotworowe naczynie wazowate z lekko nachyloną do wnętrza częścią górną i wyodrębnionym, wąskim dnem. Duża ilość różnej wielkości domieszki tłucznia (wraz z miką) i sporadycznie ceramiki. Powierzchnia lekko szorstka, jasnobrazowoszara. Wys. 14 cm, średn. wylewu 15 cm, brzuśca 16 cm, dna 7 cm (tabl. X, 4).

Grób 55/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) przykryta była odwróconą dnem do góry misą (2). Gł. 95-110. cm. Wewnątrz mała ilość przepalonych kości.

1. Zniszczony w partii górnej słabo profilowany garnek. Duża ilość średnio- i gruboziarnistej domieszki przepalanej ceramiki i sporadycznie tłucznia. Powierzchnia nieznacznie szorstka, szaroceglastożółta. zachowana wys. 16 cm, średn. brzuśca 15 cm, dna 10,5 cm (tabl. X, 6).

2. Mocno uszkodzona głęboka misa z zaokrągloną górną partią brzuśca i niską, zwężającą się ku górze szyją. Dno wyraźnie wyodrębnione. Na zaznaczonym lekkim załamaniem przejściu brzuśca w szyję występuje 7 poziomych guzków. Średnia ilość głównie drobnej i bardzo drobnej domieszki ceramicznej oraz sporadycznie tłucznia. Powierzchnia starannie wyrównana, lekko szorstka, jasnobrazowoszara. Wys. 15 cm, średn. wylewu 20 cm, brzuśca 23,5 cm, dna 10 cm (tabl. X, 5).

Grób 56/82

P o p i e l n i c o w y, silnie zniszczony. Popielnica - zachowana we fragmentach waza - wystąpiła na gł. 100-110 cm. Wykonana była z gliny z dużą ilością drobno- i średnioziarnistej domieszki ceramicznej. Powierzchnia gładka, szaroceglasta.

Grób 57/82

P o p i e l n i c o w y. Popielnica (1) przykryta była fragmentem innego naczynia (2). Wewnątrz bardzo mała ilość przepalonych kości. Gł. 98-125 cm.

1. Uszkodzony w partii przybrzeżnej garnek esowaty z wyodrębnionym, masywnym, rozszerzającym się ku dołowi dnem. Duża ilość średnio i gruboziarnistej (z pojedynczymi ziarnami bardzo grubymi) domieszki ceramicznej i sporadycznie tłucznia. Powierzchnia zewnętrzna nierówna, obmazywana skośnie i pionowo, jasnobrazowoszara. Zachowana wys. 26,5 cm. średn. brzuśca 17 cm, dna 12,5 (tabl. X, 7).

2. Fragment głębokiego naczynia szerokokotworowego z pionowym, lekko górną ku wnętrzu zagiętym brzegiem. Średnia ilość domieszki ceramicznej wielkości. Powierzchnia gładka, jasnobrazowoszara.

Grób 58/82

P o p i e l n i c o w y, silnie zniszczony. Gł. 95-105 cm. Popielnica - zachowana w partii dolnej waza z dość ostrym załomem brzuśca, zdobiona na załomie poziomymi guzkami. Średnia ilość głównie drobnej domieszki ceramicznej, przepalanej. Powierzchnia starannie wyrównana, gładka, jasnoszarobrazowa. Zachowana wys. 7 cm, średn. brzuśca 13 cm, dna 8 cm (tabl. X, 8).

Grób 59/82

P o p i e l n i c o w y, silnie zniszczony. Gł. 100-124 cm. Popielnica - zachowana we fragmentach partii środkowej i dolnej waza z brzuścem łagodnie zaokrąglonym, dołem podciętym. Średnia ilość różnej wielkości (głównie grubej) domieszki ceramicznej oraz tłucznia. Barwa czarna, od wewnątrz jasnobrazowoszara. Powierzchnia nierówna, gładka (tabl. X, 9).

Grób 60/82

P o p i e l n i c o w y (?). Przepalone kości tworzyły niewielkie kuliste skupienie na gł. 110-125 cm. Na dnie

i częściowo po bokach występowała przepalona glina, czy ewentualnie mocno rozmiękczone pozostałości naczynia. Grób położony był w centralnej części skupienia popielnic (53/82-59/82).

Grób 61/82

Popielnicowy. Popielnica z lekko zgniecionym brzuścem stała pionowo na gł. 75-110 cm. Wewnątrz bardzo mała ilość przepalonych kości. Uszkodzona w partii górnej waza z brzuścem spłaszczonym i wysoką, nieznacznie zwężającą się ku górze szyjką. Duża ilość różnej wielkości (głównie drobnej) domieszki tłucznia (wraz z miką). Powierzchnia lekko szorstka, jasnobrązowoszara z plamami ciemnoszarymi. Wys. 31 cm, średn. wylewu 23,5 cm, brzuśca 24,5 cm, dna 10,5 cm (tabl. XI, 1).

Grób 62/82

Popielnicowy. Popielnica - zachowany w partii dolnej garnek - stała lekko przechylona ku NW na gł. 85-95 cm. Naczynie wykonane było z gliny z dużą ilością różnej wielkości (głównie grubej) domieszki tłucznia wraz z miką. Powierzchnia gładka, jasnobrązowoszara. Zachowana wys. 7 cm, średn. 9,5 cm (tabl. XI, 2).

Grób 63/82

Popielnicowy, na złożu wtórnym. Gł. 20-24 cm. Składał się z popielnicy (1) zawierającej dużą ilość przepalonych kości, uszkodzonego garnka (2), fragmentarycznie zachowanej wazy (3), fragmentu dna naczynia (4) i fragmentów innych naczyń (5).

1. Zniszczona w partii górnej i częściowo środkowej waza z niezbyt ostro załamany brzuścem, w dolnej części wypukłym. Dno wyodrębnione. Duża ilość głównie grubej domieszki ceramicznej i sporadycznie tłucznia. Powierzchnia zewnętrzna nierówna, lekko szorstka, barwy szarobrazowej, miejscami przechodzącej w szarocegląstą. Zachowana wys. 21 cm, średn. brzuśca 28 cm, dna 14,5 cm (tabl. XI, 3).

2. Mocno zniszczony garnek formy jajowatej z zaznaczonym w postaci lekkiego zgrubienia przejściem brzuśca w część górną. Mała ilość drobno- i średnioziarnistej domieszki ceramicznej i sporadycznie tłucznia. Powierzchnia nierówna, lekko szorstka, jasnobrązowoszara. Zachowana wys. 20 cm, średn. wylewu ok. 15 cm, brzuśca ok. 17 cm (tabl. XI, 4).

3. Zachowana fragmentarycznie w partii środkowej i dolnej waza z brzuścem niezbyt ostro załamanym i zwężającą się ku górze częścią górną. Bardzo dużą ilość grubej i bardzo grubej domieszki ceramicznej. Powierzchnia nierówna, lekko chropowata, jasnoszara, miejscami ciemnoszara. Średn. brzuśca ok. 25 cm (tabl. XI, 6).

4. Fragment dna naczynia, prawdopodobnie garnka o wyraźnie zgrubiałej, lekko „podniesionej” krawędzi. Mała ilość drobno- i średnioziarnistej domieszki ceramicznej. Powierzchnia lekko szorstka, cegląsta. Średn. dna 8 cm (tabl. XI, 5)

5. Kilkadziesiąt fragmentów innych naczyń.

Grób 64/821

Popielnicowy. Popielnica stała pionowo na gł. 75-90 cm. Stanowiło ją zniszczone w partii górnej naczynie wazowate z wypukłym brzuścem, przechodzącym w zwężającą się ku górze szyjkę. W miejscu przejścia brzuśca w szyjkę zdobione czterema podwójnymi, naprzeciwległe rozmieszczonymi półkulistymi guzkami. Duża ilość drobno- i średnioziarnistej domieszki ceramicznej i sporadycznie tłucznia. Powierzchnia gładka, szarobrazowa z ciemnymi plamami. Zachowana wys. 17 cm, średn. brzuśca 19 cm, dna 10 cm (tabl. XI, 7).

Grób 65/82

Popielnicowy, silnie zniszczony. Gł. 85-95 cm. Popielnicę stanowiło zachowane w partii dolnej i częściowo środkowej cienkościenne naczynie wazowate z łagodnym, słabo zaznaczonym załomem brzuśca. Średnia ilość drobno- i średnioziarnistej domieszki ceramicznej i sporadycznie tłucznia o białawym

zabarwieniu. Powierzchnia gładka, szarocegląsta. zachowana wys. 15 cm, średn. dna 15 cm (tabl. XII, 1).

Grób 66/82

Popielnicowy. Popielnica (1), mocno zniszczona, wraz z fragmentami innych naczyń (2), wystąpiła na gł. 85-95 cm. Przepalone kości rozsypane były częściowo poza obrębem naczynia.

1. Zachowana we fragmentach partii środkowej i górnej waza z brzuścem dość ostro załamanym i zwężającą się ku górze, lekko wklęsłą szyjką. Na załomie brzuśca pionowe, krótkie wgłębienia. Mała ilość domieszki drobnego tłucznia. Powierzchnia gładka, jasnobrązowoszara, przechodząca w ciemnoszara. Zachowana wys. 13 cm, średn. brzuśca ok. 28 cm (tabl. XII, 2).

2. Kilkanaście fragmentów innych naczyń, w tym duża część garnka grubościennego, zdobionego listwą plastyczną, karbowaną dołkami palcowymi (tabl. XII, 4).

Grób 67/82

Popielnicowy, silnie zniszczony. Popielnica lekko przechylona ku N wystąpiła na gł. 80-87 cm. Naczynie - zachowane fragmentarycznie w partii przydennej garnek ze zgrubiałą krawędzią dna - wykonane było z gliny zawierającej średnią ilość drobno- i średnioziarnistej domieszki ceramicznej. Powierzchnia lekko szorstka, jasnobrązowoszara. Średnica dna 12 cm (tabl. XII, 3).

Grób 68/82

Popielnicowy, silnie zniszczony, przylegający do ściany silosu. Popielnica zachowana w partii przydennej stała lekko przechylona ku S na gł. 120-130 cm. Naczynie - prawdopodobnie garnek - posiadało mocno zgrubiałą krawędź dna. Duża ilość różnej wielkości (głównie drobnej) domieszki ceramicznej. Powierzchnia lekko szorstka, jasnobrązowoszara, miejscami ciemnoszara. Zachowana wys. 11 cm, średn. dna 14 cm (tabl. XII, 5).

SKUPIENIA NACZYNIK MINIATUROWYCH

Ćw. 16, dz. d - trzy naczynka miniaturowe w małym skupieniu. Mała wazka (1) leżała na boku, otworem ku N. Od E przylegało do niej otworem naczynko ostrodenne (2), a od N fragmentarycznie zachowane naczynko z uchwytem (3). Gł. 120-130 cm. Wewnątrz nie stwierdzono przepalonych kości.

1. Uszkodzona miniaturowa wazka z dwoma niewielkimi guzkami na zaznaczonym lekkim zgrubieniem załomie brzuśca. Domieszka drobnego tłucznia (w tym sporo miki). Powierzchnia szorstka, ciemnoszara. Wys. 5 cm, średn. brzuśca 4,9 cm, dna 3 cm (tabl. XII, 6).

2. Ostrodenne naczynko z otworem w ścianie bocznej (powstałym zapewne przez oderwanie się uchwyty). Mała ilość drobnego tłucznia. Powierzchnia lekko szorstka, ciemnoszarobrazowa. Wys. 6 cm, średn. wylewu 5,8 cm (tabl. XII, 7)

3. Mocno zniszczone naczynko z uchwytem zagiętym ku dołowi na końcu. Średnia ilość głównie drobnego tłucznia. Powierzchnia nierówna, ciemnoszara, miejscami szarocegląsta. Dł. zachowana 6 cm (tabl. XII, 8).

Ćw. 16, dz. d - dwa naczynka miniaturowe, stojące w styczności z sobą, pionowo, na gł. 120-130 cm. W bliskim sąsiedztwie pojedyncze kawałki przepalonych kości.

1. Uszkodzone w partii górnej i środkowej smukłe naczynko doniczkowate z lekko wyodrębnionym dnem. Średnia ilość domieszki ceramicznej i tłucznia drobno i średnioziarnistego. Powierzchnia gładka, jasnobrązowoszara, miejscami czerwonocegląsta. Wys. 8,8 cm, średn. wylewu 7 cm, dna 5 cm (tabl. XII, 9).

2. Zniszczone w partii górnej naczynko miniaturowe formy zapewne doniczkowatej. Duża ilość drobno i średnioziarnistej domieszki ceramicznej i tłucznia. Powierzchnia nierówna ceglasczerwona. Zachowana wys. 4 cm, średn. dna 4 cm (tabl. XII, 10).

Ćw. 16, dz. d - dwa naczynka miniaturowe stojące blisko siebie, w lekkim przechyleniu, na gł. 110-120 cm.

1. Uszkodzony przy brzegu pucharek na wyodrębnionej, niskiej stopce. Domieszka drobno- i średnioziarnistej ceramiki. Powierzchnia nierówna szarobrazowa. Wys. 2,3 cm średn. wylewu 4,5 cm, dna 2,2 cm (tabl. XII, 12).

wana wys.

iszczona,
gl. 85-95
obrubem

nej waza
rze, lekko
głębienia.
i gładka,
chowana

uza część
karbowana

ica lekko
nie - za-
ze zgru-
ej średnią
Powierz-
a 12 cm

do ściany
lecko przy-
ie garnek
żnej wiel-
nia lekko
achowana

H

skupieniu.
przylegało
ntarycznie
Wewnątrz

kimi guz-
i. Domie-
szorstka,
l. XII, 6),
żnej (po-
bść drob-
emnosza-
XII, 7)

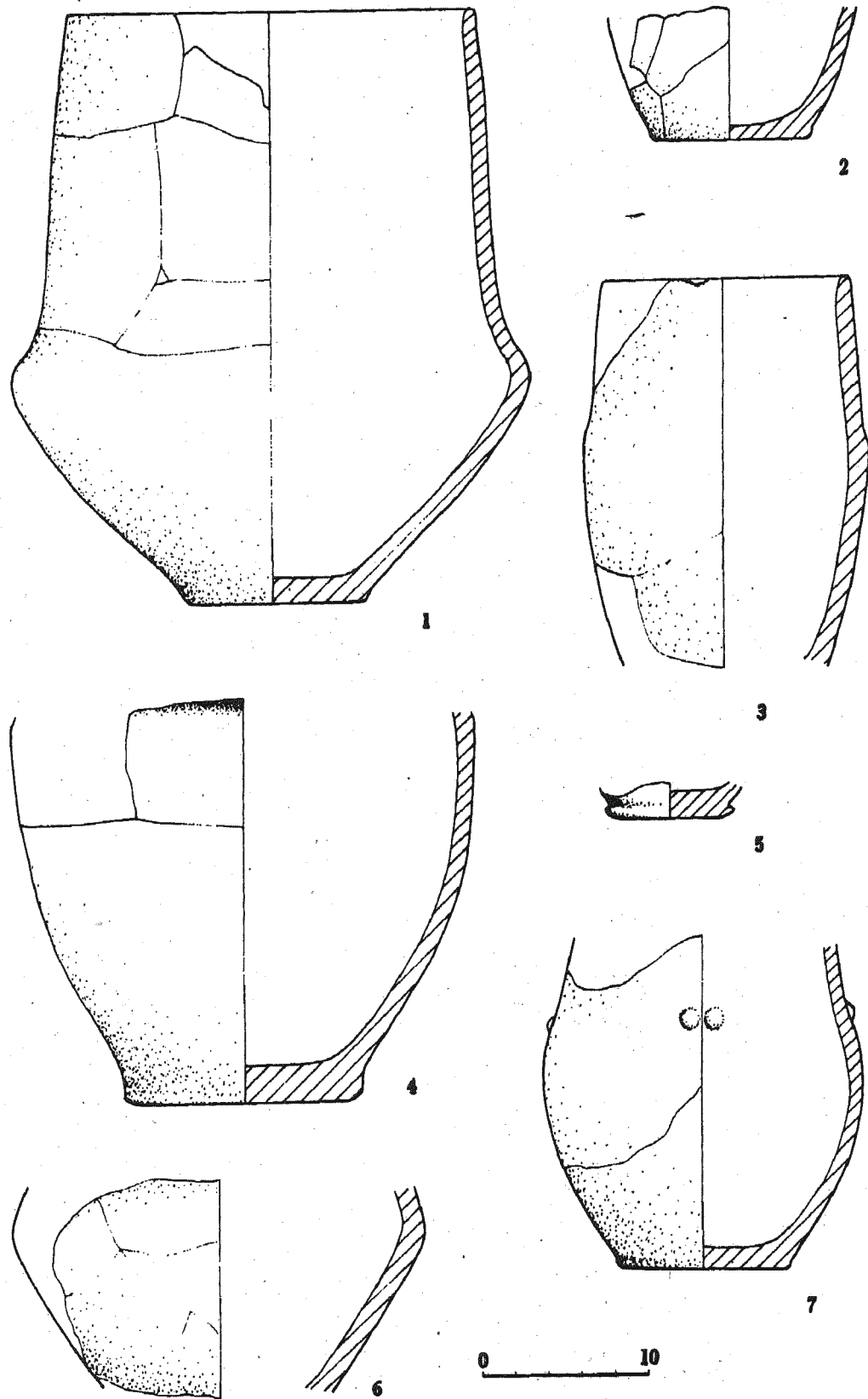
n ku do-
Powierz-
Di. za-

w stycz-
siedztwie

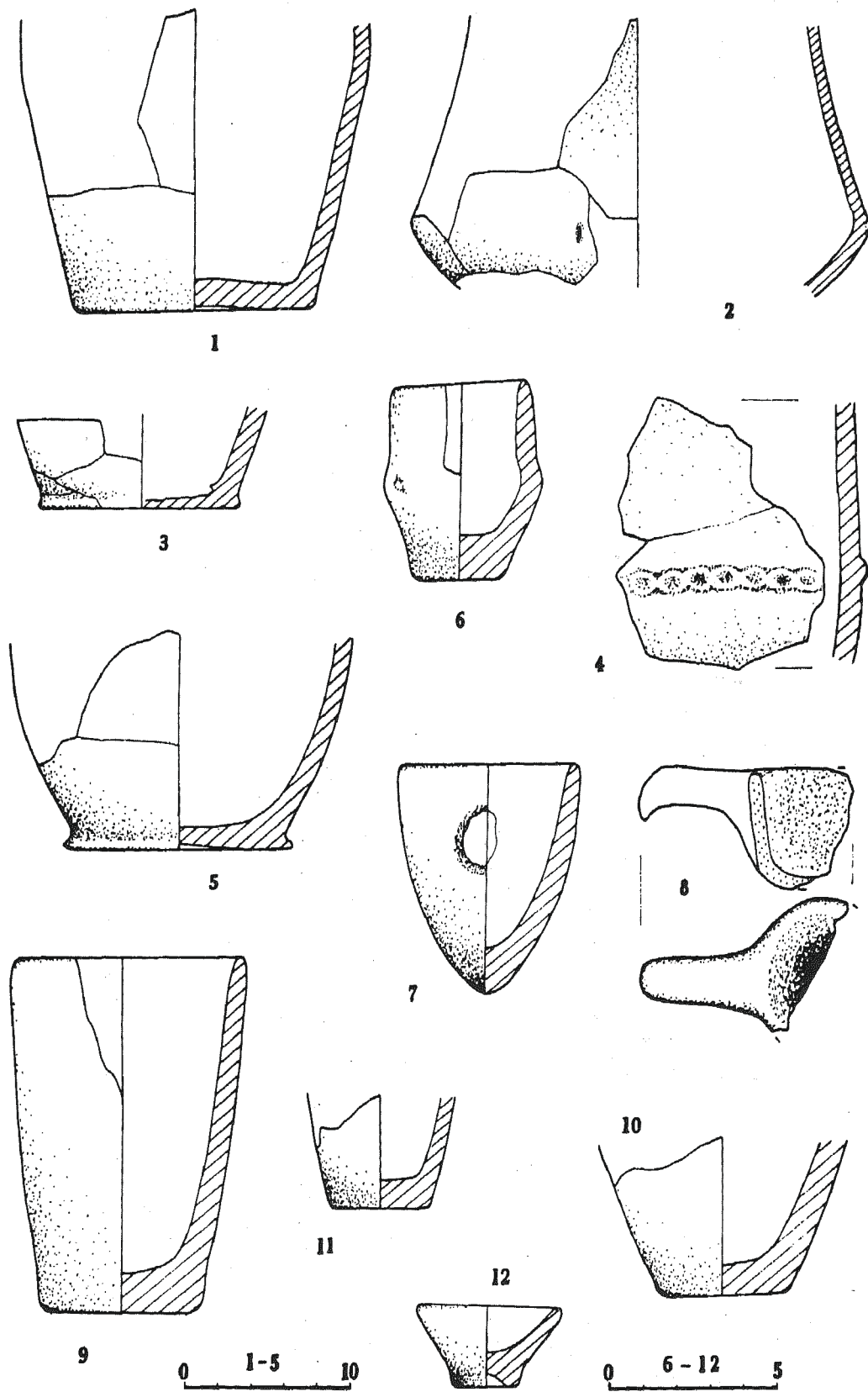
naczynko
ilość do-
o. Powie-
oceglasta.
II, 9).

ve formy
ziarnistej
a ceglas-
XII, 10).
ce blisko

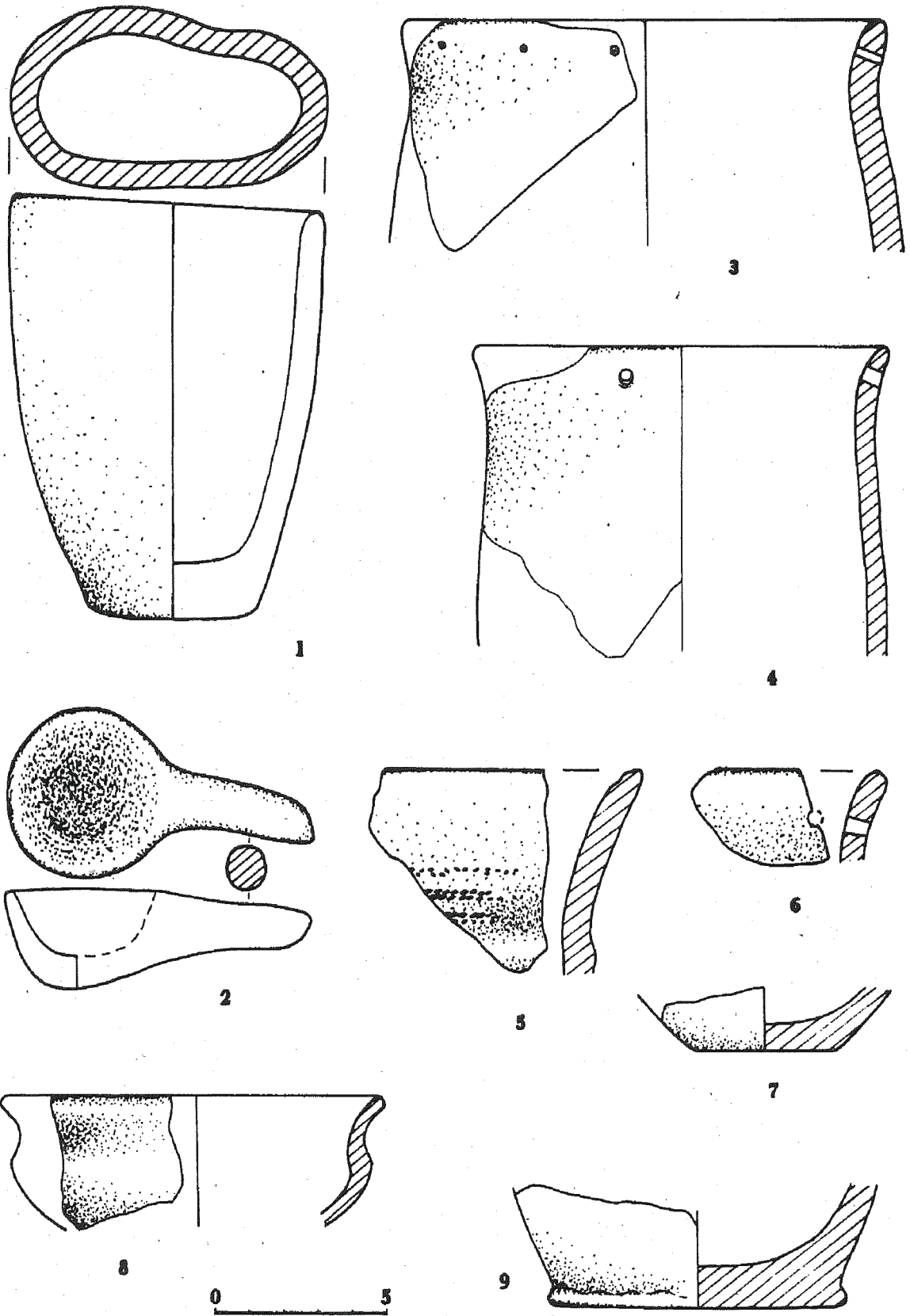
ej, niskiej
Powierz-
lewu 4,5

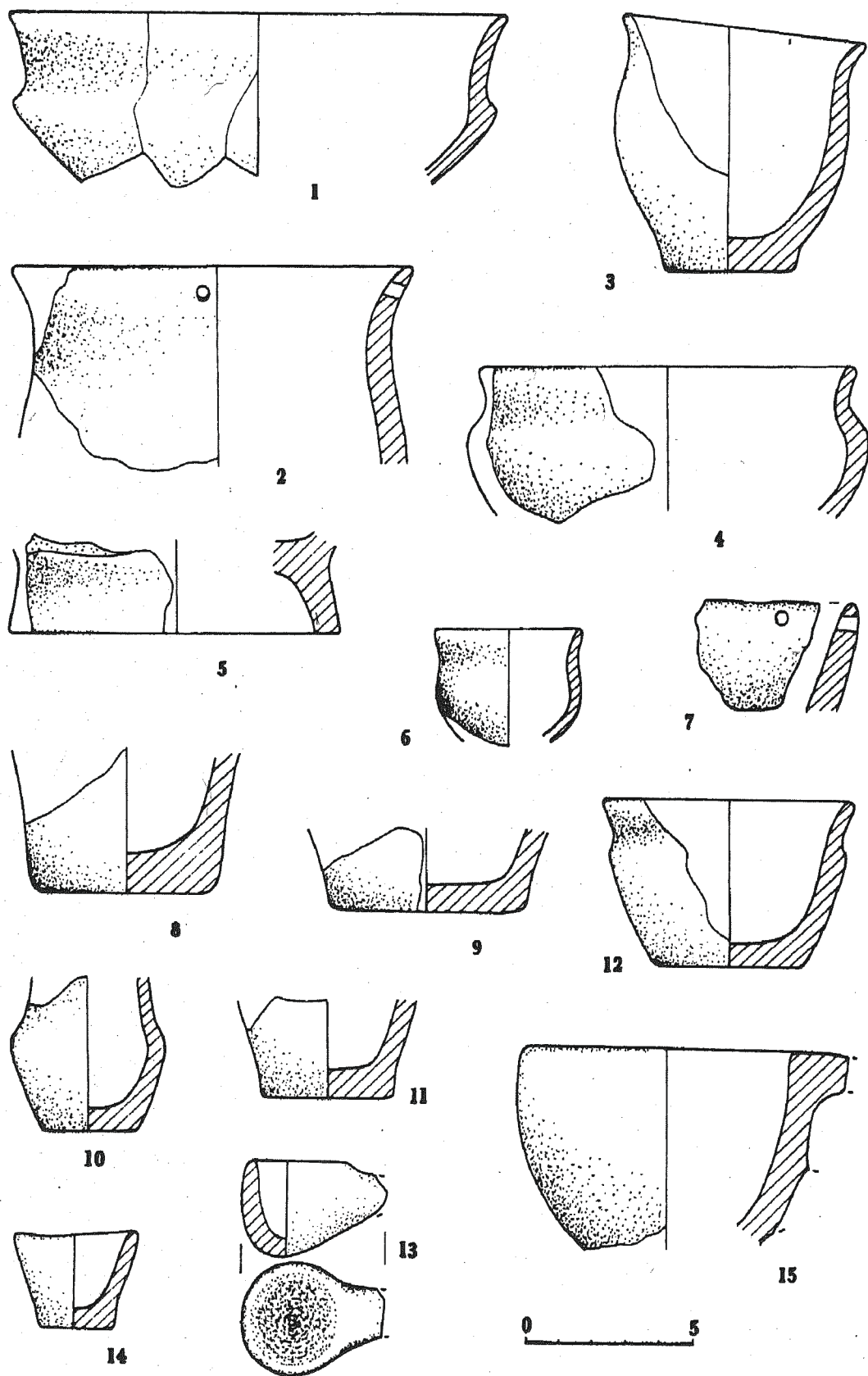
TABL. XI. Wietlin III, stan. 1. Grób 61/82 (1). Grób 62/82 (2). Grób 63/82 (3-6). Grób 64/82 (7)

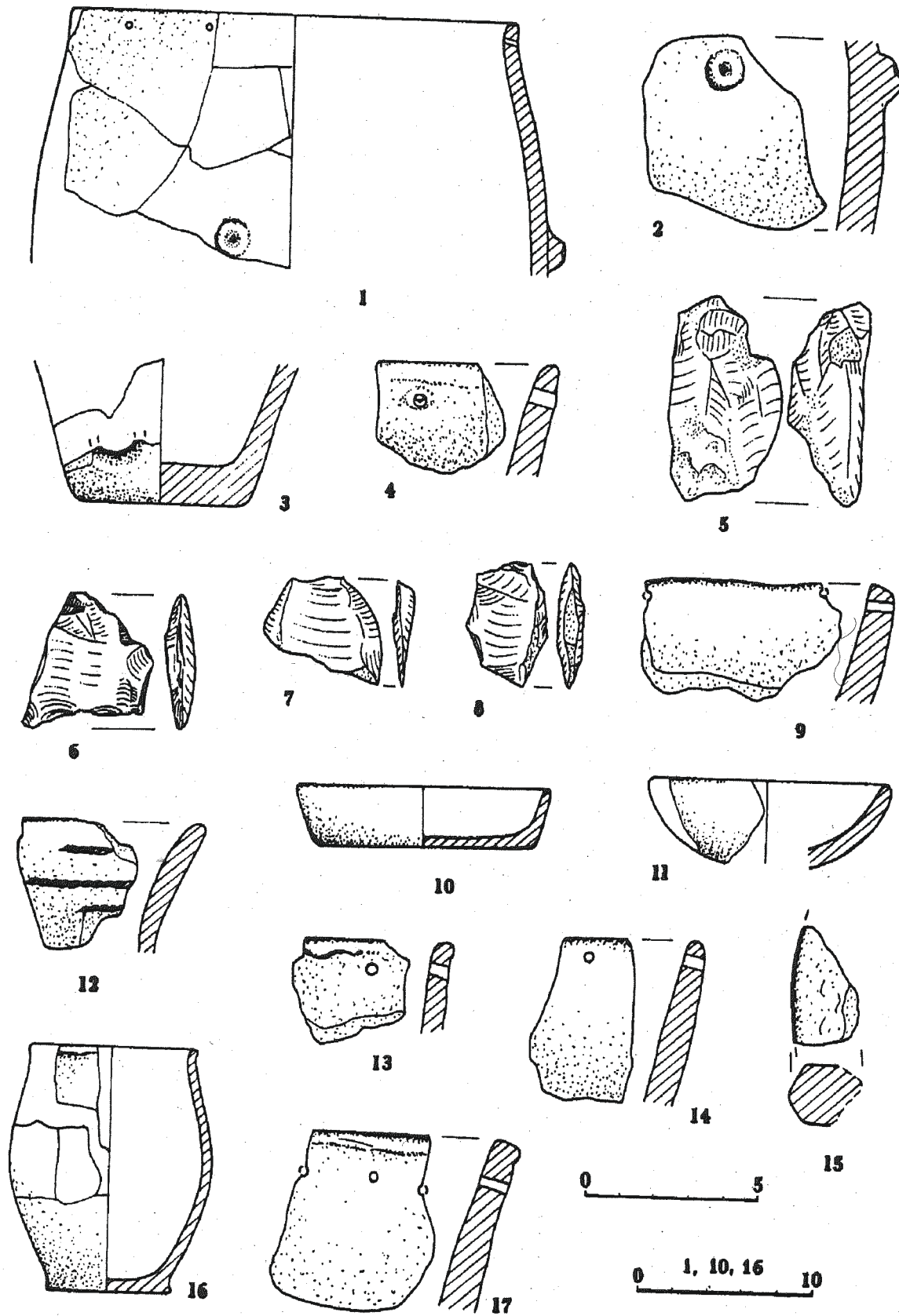
TABL. XII. Wietlin III, stan. 1. Grób 65/82 (1). Grób 66/82 (2, 4). Grób 67/82 (3). Grób 68/82 (5). Ćw. 16, gł. 110-120 cm (6-12)

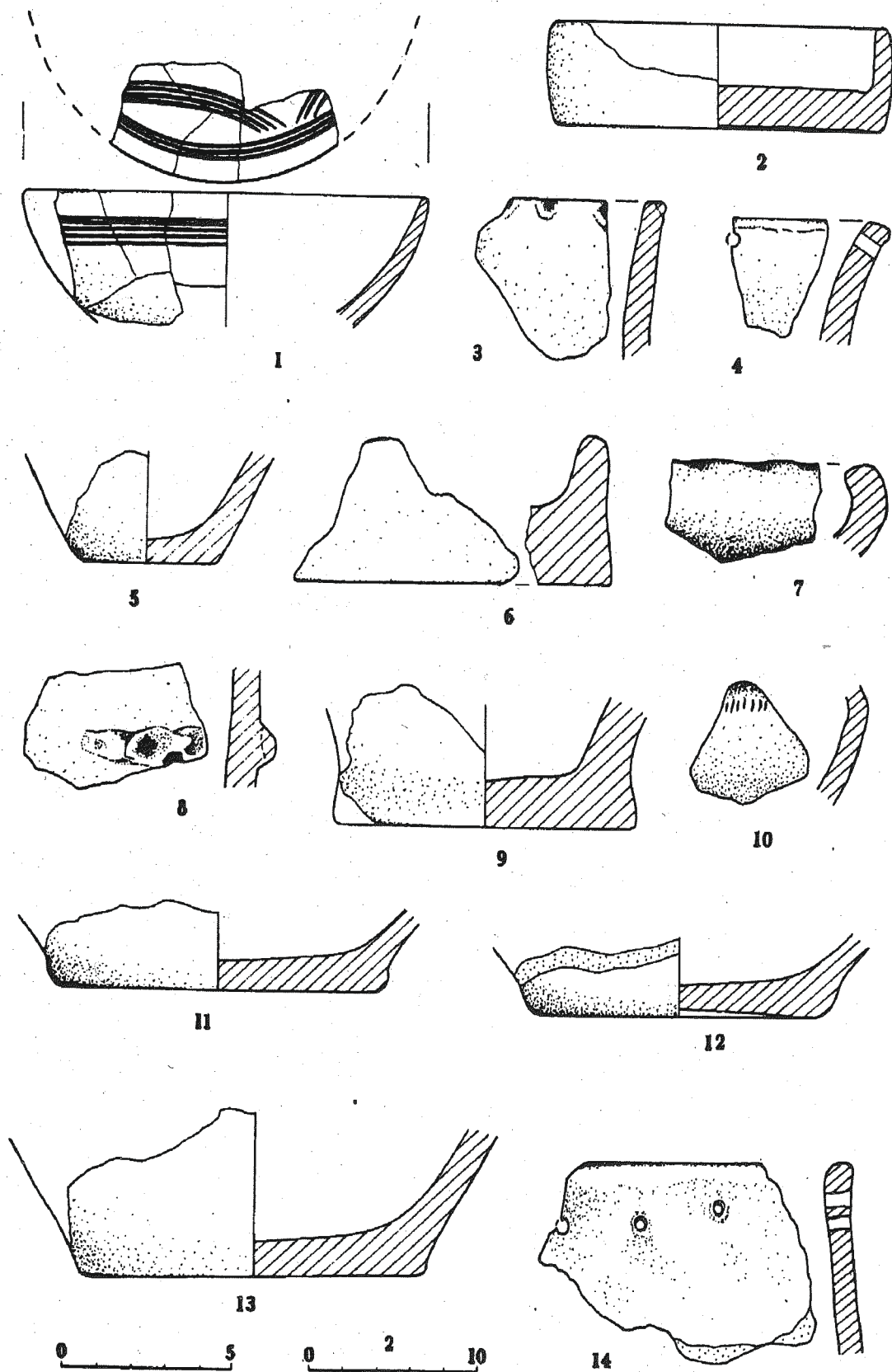
TABL. XIII. Wietlin III, stan. 1. Ćw. 10, gł. 100-110 cm (1, 2). Ćw. 1, gł. 100-110 cm (3, 4, 7, 9), gł. 110-120 cm (5, 6, 8)

TABL. XIV. Wietlin III, stan. 1. Ćw. 1, gł. 100-110 cm (1-10). Ćw. 2, gł. 90-100 cm (11, 12). Ćw. 5, gł. 100 cm (13). Ćw. 8, gł. 100-110 cm (14, 15)

TABL. XV. Wietlin III, stan. 1. Ćw. 8, gł. 0-30 cm (3), gł. 70-80 cm (5), gł. 80-100 cm (1, 2, 4, 6-8). Ćw. 9, gł. 70-90 cm (12, 13, 15), gł. 90-100 cm (14, 16, 17), gł. 100-120 cm (9-11)

TABL. XVI. Wietlin III, stan. 1. Ćw. 10. gł. 60-80 cm (1), gł. 80-90 cm (2-4), 90-100 cm (5-13), gł. 100-120 cm (14)

2
doni
dnio
wys.
C
siebi
chyle
łyżka
100-
1
smul
i thu
rosiv
2
miki
szors
4,5 c
W
C
zewn
Mała
lewu
2
nego
Średn
wu 1
3
ntem
Średn
ceram
4
kraw
(tabl.
5
nie n
XIII,
6
domi
11 cr
7
zgrub
domi
8
drobn
XIV,
9
brzeg
i cera
10
mie n
nozia
dna 4
11
ilość
(tabl.
12
Duża
Średn
13
ła ilos
(tabl.
14
kraw
15
domie
16
miesz
17
drobn
3 cm

2. Zachowane w partii przydennej naczynko formy zapewne doniczkowatej. Średnia ilość domieszki ceramicznej drobno i średnioziarnistej. Powierzchnia gładka szarobrazowa. Zachowana wys. 3 cm, średn. dna 3 cm (tabl. XII, 11).

Ćw. 10, dz. b - dwa naczynka miniaturowe w niewielkim od siebie oddaleniu. Naczynko doniczkowate (1) stało mocno przechylone ku SE. Ok. 20 cm na NW leżała otworem ku górze mała łyżka (2). Wewnątrz nie stwierdzono przepalonych kości. Gł. 100-110 cm.

1. Mocno zgniecione w partii górnej, częściowo przepalone smukłe naczynko formy doniczkowatej. Domieszka ceramiki i tłucznia różnej wielkości. Powierzchnia szorstka, ceglata i szarosiwawa. Wys. 11,5 cm, średn. dna 5 cm (tabl. XIII, 1),

2. Mała, głęboka łyżka z krótkim trzonkiem. Domieszka ceramiki i tłucznia różnej wielkości. Powierzchnia nierówna, lekko szorstka, ceglata i szarosiwawa. Dł. 9 cm, wys. 2,7 cm, średn. 4,5 cm (tabl. XIII, 2).

WYBRANY, FRAGMENTARYCZNIE ZACHOWANY MATERIAŁ ZABYTKOWY Z POSZCZEGÓLNYCH ĆWIARTEK

Ćw. 1.1. Fragment górnej partii garnka z lekko odgiętym na zewnątrz ścienionym brzegiem. Pod krawędzią drobne otworki. Mała ilość domieszki tłucznia i przepalanej ceramiki. Średn. wylewu ok. 14 cm (tabl. XIII, 3).

2. Fragment górnej części garnka esowatego, słabo profilowanego, ze ścienionym brzegiem. Pod krawędzią wylewu otworki. Średnia ilość domieszki tłucznia, głównie drobnego. Średn. wylewu 12 cm (tabl. XIII, 4).

3. Fragment przybrzeżnej partii naczynia zdobionego ornamentem sznurowym, ułożonym w podwójnych, poziomych pasmach. Średnia ilość domieszki średnioziarnistego tłucznia i sporadycznie ceramiki (tabl. XIII, 5).

4. Fragment przybrzeżnej partii naczynia z otworkami pod krawędzią. Mała ilość domieszki ceramicznej średniej wielkości (tabl. XIII, 6).

5. Fragment partii przydennej małego naczynia, prawdopodobnie misy. Mała ilość bardzo drobnej domieszki tłucznia (tabl. XIII, 7).

6. Fragment głębokiej miski łagodnie profilowanej. Mała ilość domieszki tłucznia i ceramiki średniej wielkości. Średnica wylewu 11 cm (tabl. XIII, 8).

7. Fragment partii przydennej prawdopodobnie garnka ze zgrubiałą krawędzią dna. Średnia ilość średnio- i gruboziarnistej domieszki ceramicznej. Średnica dna ok. 9 cm (tabl. XIII, 9).

8. Fragmentarycznie zachowana profilowana misa. Mała ilość drobnoziarnistego tłucznia i ceramiki. Średn. wylewu 15 cm (tabl. XIV, 1).

9. Fragment górnej partii garnka esowatego ze ścienionym brzegiem. Pod krawędzią otworki. Średnia ilość domieszki tłucznia i ceramiki różnej wielkości. Średn. wylewu 12 cm (tabl. XIV, 2).

10. Uszkodzone w partii górnej naczynko miniaturowe w formie niskiego, asymetrycznego garnka. Mała ilość średnio- i drobnoziarnistej domieszki tłucznia. Wys. 7 cm, średn. wylewu 7,5 cm dna 4 cm (tabl. XIV, 3).

11. Fragment głębokiej miski łagodnie profilowanej. Mała ilość drobnoziarnistego tłucznia i ceramiki. Średn. wylewu 11 cm (tabl. XIV, 4).

12. Fragment przydennej partii naczynia z wysoką stopką. Duża ilość domieszki tłucznia różnej wielkości (wraz z miką). Średn. dna 10 cm (tabl. XIV, 5).

13. Fragmentarycznie zachowane naczynko miniaturowe. Mała ilość sproszkowanej domieszki tłucznia. Średn. wylewu 4,5 cm (tabl. XIV, 6).

14. Fragment przybrzeżnej partii naczynia z otworkami pod krawędzią (tabl. XIV, 7).

15. Fragment dolnej partii naczynka miniaturowego. Mała ilość domieszki tłucznia średniej wielkości. Średn. dna 6 cm (tabl. XIV, 8).

16. Fragment partii przydennej małego naczynia. Mała ilość domieszki tłucznia. Średn. dna 6 cm (tabl. XIV, 9).

17. Zniszczona w partii górnej miniaturowa wazka. Średnia ilość drobno- i średnioziarnistego tłucznia. Średn. brzośca 4,5 cm, dna 3 cm (tabl. XIV, 10).

Ćw. 2. 1. Fragment dolnej partii naczynka miniaturowego. Sporadyczna domieszka bardzo drobnego tłucznia. Średn. dna 4 cm (tabl. XIV, 11).

2. Fragmentarycznie zachowane naczynko miniaturowe, w formie głębokiej, profilowanej miski. Mała ilość domieszki drobnego tłucznia. Wys. 4,5 cm średn. wylewu 7,5 cm, dna 4 cm (tabl. XIV, 12).

Ćw. 5. 1. Naczynko miniaturowe w formie głębokiej łyżki z nadłamanym uchwytem. Mała ilość domieszki ceramicznej. Zachowana dł. 4,3 cm, średn. 3 cm (tabl. XIV, 13).

Ćw. 8. 1. Naczynko miniaturowe o prostych, rozchylonych ściankach. Gлина z pojedynczymi grubymi ziarnami tłucznia i ceramiki. Wys. 2, 5 cm, średn. wylewu 4 cm, dna 2,5 cm (tabl. XIV, 14).

2. Fragmentarycznie zachowany głęboki czerpak półkulisty z nadłamanym, taśmowym uchwytem. Mała ilość bardzo drobnej domieszki ceramicznej i tłucznia. Średn. wylewu 9 cm (tabl. XIV, 15).

3. Fragment górnej partii dużego garnka jajowatego z otworkami pod krawędzią i kopulastymi guzkami (z miseczkowatymi wgłębieniami) na brzoścu. Duża ilość domieszki ceramicznej różnej wielkości (z pojedynczymi ziarnami bardzo grubymi). Średn. wylewu ok. 26 cm, brzośca ok. 30 cm (tabl. XV, 1).

4. Fragment naczynia zdobionego plastycznym guzkiem z miseczkowatym wgłębieniem. Mała ilość domieszki ceramicznej i drobnego tłucznia (tabl. XV, 2).

5. Fragment dolnej partii naczynka miniaturowego z otworem w ściance bocznej. Duża ilość drobno- i średnioziarnistej domieszki ceramicznej. Średn. dna 5 cm (tabl. XV, 3).

6. Fragment przybrzeżnej partii naczynia z otworkami pod krawędzią. Duża ilość domieszki ceramicznej różnej wielkości oraz głównie drobnego tłucznia (tabl. XV, 4).

7. Szczątkowo zachowany rdzeń? krzemienisty z częściowo zachowaną korą i negatywami nieregularnych odbić. Dł. 5, 5 cm, szer. 3,3 cm, dł. 2,3 cm (tabl. XV, 5).

8. Odłupek krzemienisty z nieregularnymi odbiciami na stronie górnej. Dł. 3,5 cm, szer. 4 cm, grub. 0,9 cm (tabl. XV, 6).

9. Odłupek krzemienisty z negatywem szerokiego odbicia (i kilkoma drobniejszymi) na stronie górnej, z częściowo zachowaną korą. Dł. 3 cm, szer. 3,5 cm, grub. 0,4 cm (tabl. XV, 7).

10. Nieregularny odłupek krzemienisty z częściowo zachowaną korą i negatywami nieregularnych odbić na stronie górnej. Dł. 3,4 cm, szer. 2,5 cm, grub. 0,7 cm (tabl. XV, 8).

11. Fragment przybrzeżnej partii naczynia z otworkami pod krawędzią wylewu. Duża ilość gruboziarnistej domieszki ceramicznej (tabl. XV, 9).

12. Fragmentarycznie zachowana pokrywa gliniana z lekko na zewnątrz rozchylonymi ściankami. Duża ilość średnio- i gruboziarnistej domieszki ceramicznej i tłucznia. Wys. 3,5 cm, średn. wylewu 15 cm, dna 13 cm (tabl. XV, 10).

13. Fragment małej miski półkulistej. Mała ilość domieszki tłucznia drobno- i średnioziarnistego. Średn. wylewu 7 cm (tabl. XV, 11).

14. Fragment partii przybrzeżnej naczynia zdobionego ornamentem sznurowym. Na stronie zewnętrznej ślady brązowo-czerwonego barwienia? (tabl. XV, 12).

15. Fragment przybrzeżnej partii naczynia z otworkami pod krawędzią. Duża ilość domieszki ceramicznej, głównie grubej (tabl. XV, 13).

16. Fragment plačka glinianego z brzegiem ściętym w dwu płaszczyznach. Mała ilość domieszki ceramicznej (tabl. XV, 15).

17. Fragment partii przybrzeżnej naczynia z otworkami pod krawędzią. Duża ilość drobno- i średnioziarnistej domieszki tłucznia (wraz z miką) (tabl. XV, 14).

18. Fragmentarycznie zachowany garnek jajowaty. Gлина z dużą ilością drobno- i średnioziarnistego tłucznia. Wys. ok. 13,5 cm, średn. wylewu 10 cm, dna 7,5 cm, brzośca 12 cm (tabl. XV, 16).

19. Fragment przybrzeżnej partii naczynia z otworkami pod krawędzią. Średnia ilość domieszki ceramicznej i tłucznia (tabl. XV, 17).

Ćw. 10. 1. Fragmentarycznie zachowana miska półkulista zdobiona pasmem poziomym, płytkich żłobków na stronie zewnętrznej oraz dodatkowymi pasmami półokrągłymi od wewnątrz. Bardzo mała ilość drobnej domieszki ceramicznej. Średn. wylewu 12 cm (tabl. XVI, 1).

2. Fragment pokrywy ? glinianej z pionowymi ściankami bocznymi. Średnia ilość domieszki tłucznia i ceramiki różnej wielkości. Wys. 5 cm, średn. ok. 20 cm (tabl. XVI, 2).
3. Fragment przybrzeżnej partii naczynia z wgłębieniami palcowymi na stronie zewnętrznej krawędzi. Domieszka ceramiczna średniej wielkości (tabl. XVI, 3).
4. Fragment przybrzeżnej partii naczynia z otworkami pod krawędzią. Średnia ilość domieszki ceramicznej różnej wielkości (tabl. XVI, 4).
5. Fragment dolnej partii naczynka miniaturowego. Bardzo mała ilość drobnoziarnistego tłucznia. Średn. dna 4,5 cm (tabl. XVI, 5).
6. Fragment glinianej pokrywy. Średnia ilość domieszki ceramicznej, głównie drobnej. Wys. 3,7 cm (tabl. XVI, 6).
7. Fragment przybrzeżnej partii naczynia z brzegiem zagiętym do środka na stronie górnej krawędzi płytkie i szerokie żłobkowanie. Mała ilość drobnoziarnistego tłucznia (tabl. XVI, 7).
8. Fragment brzośca naczynia zdobionego listwą plastyczną karbowaną dołkami palcowymi. Gлина z małą ilością domieszki ceramicznej (tabl. XVI, 8).
9. Fragment partii przydennej naczynia. Mała ilość głównie drobnoziarnistego tłucznia. Średn. dna ok. 9 cm (tabl. XVI, 9).
10. Fragment brzośca naczynia zdobionego na załomie pionowymi, krótkimi nacięciami. Mała ilość drobnoziarnistego tłucznia (tabl. XVI, 10).
11. Fragment partii przydennej naczynia. Mała ilość drobnoziarnistego tłucznia. Średn. dna 10 cm (tabl. XVI, 11).
12. Fragment przydennej partii naczynia. Mała ilość bardzo drobnoziarnistego tłucznia. Średn. dna 9 cm (tabl. XVI, 12).
13. Fragment partii przydennej naczynia. Duża ilość domieszki tłucznia różnej wielkości. Średn. dna 10 cm (tabl. XVI, 13).
14. Fragment przybrzeżnej partii naczynia z otworkami pod krawędzią, umieszczonymi na niejednakowej wysokości. Duża ilość domieszki tłucznia różnej wielkości (wraz z miką) i sporadycznie ceramiki (tabl. XVI, 14).
15. Fragmenty garnka esowatego, słabo profilowanego z otworkami pod krawędzią i karbowaną dołkami palcowymi listwą plastyczną na brzoścu. Duża ilość tłucznia różnej wielkości i sporadycznie ceramiki (tabl. XVII, 1).
16. Fragment brzośca naczynia zdobionego na załomie pionowymi, krótkimi nacięciami. Mała ilość drobnoziarnistego tłucznia (tabl. XVII, 2).
17. Fragmenty partii przybrzeżnej naczynia z otworkami pod krawędzią. Mała ilość drobnoziarnistego tłucznia i sporadycznie ceramiki (tabl. XVII, 3).
18. Fragment brzośca naczynia zdobionego listwą plastyczną z dołkami palcowymi. Średnia ilość domieszki ceramicznej, głównie grubej i sporadycznie drobnoziarnistego tłucznia (tabl. XVII, 4).
19. Fragmentarycznie zachowane naczynko miniaturowe. Sporadyczna ilość bardzo drobnoziarnistego tłucznia. Średn. wylewu 5 cm (tabl. XVII, 5).
20. Fragment przybrzeżnej partii naczynia zdobionego poziomo wydłużonymi guzkami, skośnie nacinanymi. Duża ilość piasku i bardzo drobnoziarnistego tłucznia (tabl. XVII, 6).
21. Fragment brzośca naczynia zdobionego dołkami paznokciowymi. Mała ilość drobnoziarnistego tłucznia (tabl. XVII, 7).
22. Fragment brzośca naczynia zdobionego pionowymi żeberkami. Mała ilość drobno- i średnioziarnistego tłucznia (tabl. XVII, 8).
- Ćw. 11. 1. Fragment górnej partii naczynia z brzegiem pionowym i otworkami pod krawędzią. Duża ilość tłucznia różnej wielkości, głównie drobnoziarnistego. Średn. wylewu ok. 10 cm (tabl. XVII, 10).
2. Fragment partii przydennej naczynia z dnem wyraźnie wyodrębnionym. Mała ilość domieszki ceramicznej. Średn. dna 8,5 cm (tabl. XVII, 12).
3. Fragment górnej partii naczynia z otworkami pod krawędzią. Bardzo duża ilość domieszki ceramicznej, głównie grubej. Średn. wylewu ok. 18 cm (tabl. XVII, 13).
4. Fragment glinianej pokrywy z pionowymi ściankami. Duża ilość domieszki ceramicznej różnej wielkości. Średn. dna i wylewu ok. 19 cm (tabl. XVII, 14).
- Ćw. 12. 1. Fragment płacka glinianego z jedną stroną wyrównaną, drugą lekko schropowaną. Średnia ilość domieszki ceramicznej, głównie grubej. Grub. 1,9 cm (tabl. XVII, 11).
- Ćw. 13. 1. Dolna partia naczynka miniaturowego. Mała ilość bardzo drobnoziarnistego tłucznia i piasku. Średn. dna 2,5 cm (tabl. XVII, 9).
- Ćw. 14. 1. Fragment przybrzeżnej partii naczynia z otworkami pod krawędzią. Duża ilość domieszki ceramicznej drobno- i średnioziarnistego tłucznia (tabl. XVIII, 1).
2. Fragment brzośca naczynia zdobionego listwą plastyczną, karbowaną dołkami palcowymi (tabl. XVIII, 2).
3. Uszkodzone naczynko miniaturowe w formie wazki ze zwięzającą się częścią górną. Bardzo mała ilość drobnoziarnistego tłucznia i przepalanej ceramiki. Wys. 4,5 cm, średn. wylewu 4,5 cm, brzośca 6 cm (tabl. XVIII, 4).
4. Prześlik gliniany w przekroju soczewkowaty z zaokrąglonym brzegiem. Sporadyczna ilość domieszki przepalanej ceramiki. Średn. 5 cm, grubość 2,5 cm (tabl. XVIII, 5).
5. Fragment dolnej partii naczynia na wysokiej, wyodrębnionej stopce. Średnia ilość domieszki ceramicznej, głównie drobnej. Średn. podstawy 8 cm (tabl. XVIII, 3).
- Ćw. 15. 1. Fragment brzośca naczynia zdobionego poziomo wydłużonym, wydłużonym guzkiem. Średnia ilość drobnoziarnistego tłucznia (wraz z miką) oraz nieco grubszej ceramiki (tabl. XVIII, 7).
2. Fragment brzośca naczynia zdobionego listwą plastyczną skośną karbowaną dołkami palcowymi. Duża ilość domieszki ceramicznej różnej wielkości i głównie drobnoziarnistego tłucznia (tabl. XVIII, 9).
3. Fragmentarycznie zachowana głęboka miska z prostymi, rozchyłonymi na zewnątrz ściankami. Średnia ilość domieszki ceramicznej średnioziarnistego i mniejszej ilości drobnoziarnistego tłucznia. Wys. 4 cm, średn. wylewu 10 cm, dna 7,5 cm (tabl. XVIII, 6).
- Ćw. 16. 1. Prześlik gliniany, płaski z krawędziami zdobionymi obustronnie, wgłębieniami paznokciowymi. Mała ilość drobnoziarnistego tłucznia i sporadycznie ceramiki. Średn. 4,3 cm, grub. 1,8 cm (tabl. XVIII, 8).
2. Fragment partii przybrzeżnej naczynia z otworkami pod krawędzią. Duża ilość średnio- i gruboziarnistego tłucznia oraz przepalanej ceramiki (tabl. XVIII, 10).
3. Fragment przydennej partii naczynia z wysoką, wyodrębnioną stopką. Duża ilość średnio- i gruboziarnistego tłucznia. Średn. podstawy 9,5 cm (tabl. XVIII, 11).
4. Fragment górnej partii naczynia cienkościennego z otworkami pod krawędzią. Bardzo duża ilość gruboziarnistego tłucznia (tabl. XVIII, 12).
5. Fragment partii przybrzeżnej naczynia zdobionego pod krawędzią poziomo wydłużonymi zgrubieniami, skośnie karbowanymi. Duża ilość drobnoziarnistego tłucznia (wraz z miką) i piasku (tabl. XVIII, 13).
6. Fragment brzośca naczynia zdobionego nalepianą listwą plastyczną, karbowaną dołkami palcowymi. Średnia ilość domieszki gruboziarnistego tłucznia (tabl. XVIII, 14).
7. Fragmentarycznie zachowany garnek esowaty z otworkami pod krawędzią. Średnia ilość domieszki tłucznia i ceramiki średniej wielkości. Wys. ok. 21 cm, średn. wylewu ok. 16 cm, brzośca ok. 15 cm, dna 9 cm (tabl. XIX, 1).
8. Fragmentarycznie zachowana miska z ostrym załomem brzośca. Mała ilość domieszki ceramicznej i tłucznia drobnoziarnistego. Powierzchnia starannie wygładzona. Wys. ok. 9 cm, średn. wylewu ok. 23,5 cm, brzośca ok. 25 cm, dna 7,5 cm (tabl. XIX, 2).
- Ćw. 17. 1. Fragmentarycznie zachowany pręślik gliniany, dwustożkowy, spłaszczony. Mała ilość drobnoziarnistego tłucznia. Średn. 3,7 cm, grub. 1,6 cm (tabl. XIX, 3).
2. Fragment przybrzeżnej partii naczynia z otworkami pod krawędzią nie przechodzącymi na wylot. Mała ilość głównie drobnej domieszki ceramicznej i tłucznia (tabl. XIX, 4).
3. Fragment górnej partii naczynia zdobionego ornamentem sznurowym, ułożonym w poziomych, podwójnych pasmach oraz rzędem niezbyt głębokich nacięć rozmieszczonych na lekkim dąszkowanym zgrubieniu. Średnia ilość głównie drobno- i średnioziarnistego tłucznia, żwirku i sporadycznie przepalanej ceramiki (tabl. XIX, 5).
4. Fragmentarycznie zachowana, głęboka miska miniaturowa z wyodrębnionym dnem. Mała ilość drobnoziarnistego i bardzo drobnoziarnistego tłucznia. Wys. 3 cm, średn. wylewu ok. 8 cm, dna 5 cm (tabl. XIX, 6).

Mała ilość
cm (tabl.

a z otwor-
nej drobno-

plastyczną,

wazki ze
go tłucznia
u 4,5 cm,

zaokrąglo-
nej cerami-

wyodręb-
nie drobnej.

g poziomo
nego tłucz-
XVIII, 7).
plastyczną
domieszki
cznia (tabl.

prostymi,
domieszki
go tłucznia.
XVIII, 6).
dobionymi
ć drobnego
b. 1,8 cm

rkami pod
cznia oraz

wyodręb-
o tłucznia.

o z otwor-
go tłucznia

onego pod
nie karbo-
z z miką)

aną listwą
ość domie-

ptworkami
ramiki śre-
k. 16 cm,

załomem
drobnoziar-
ok. 9 cm,
5 cm (tabl.

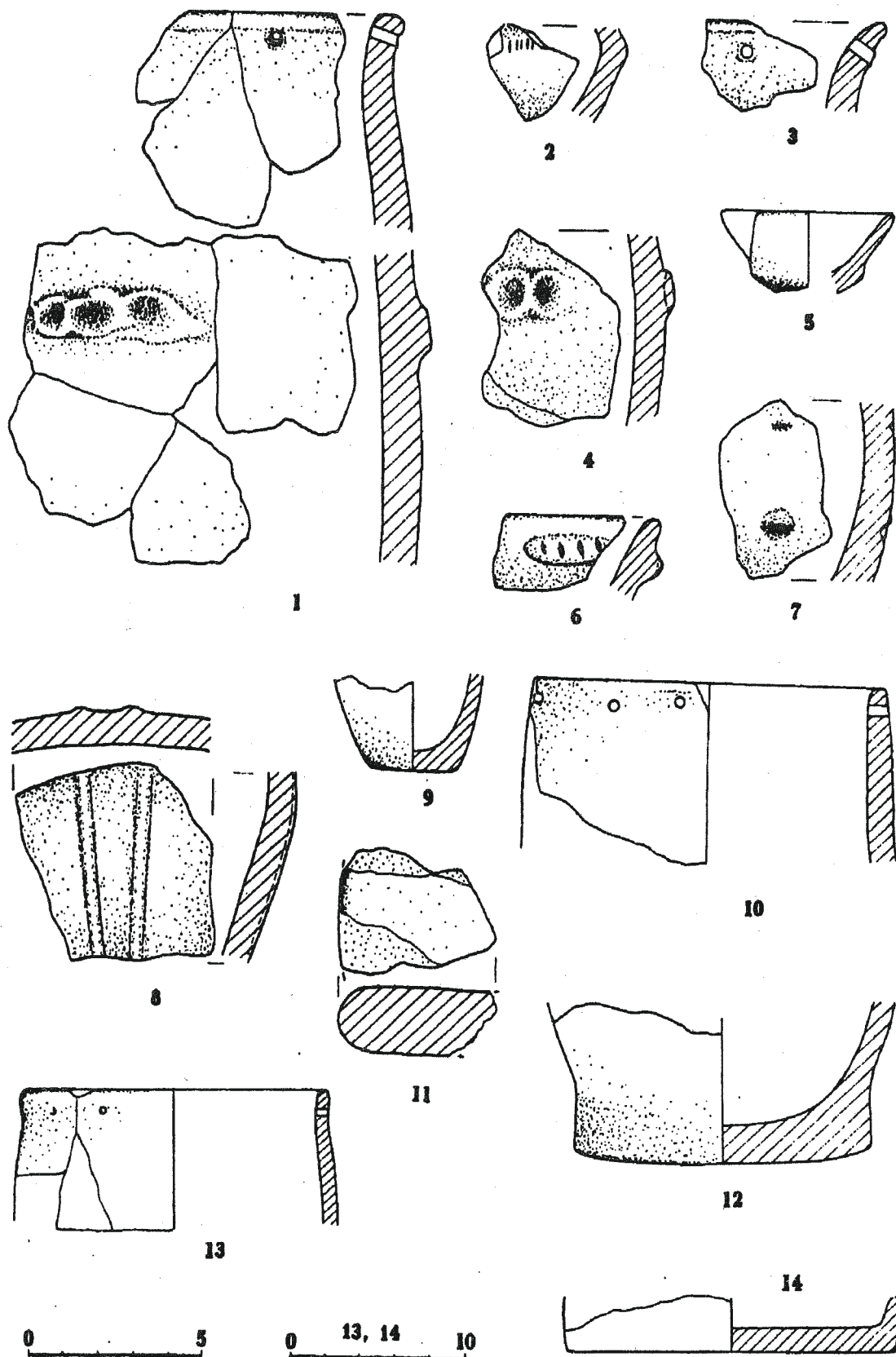
k gliniany,
o tłucznia.

rkami pod
ównie dro-

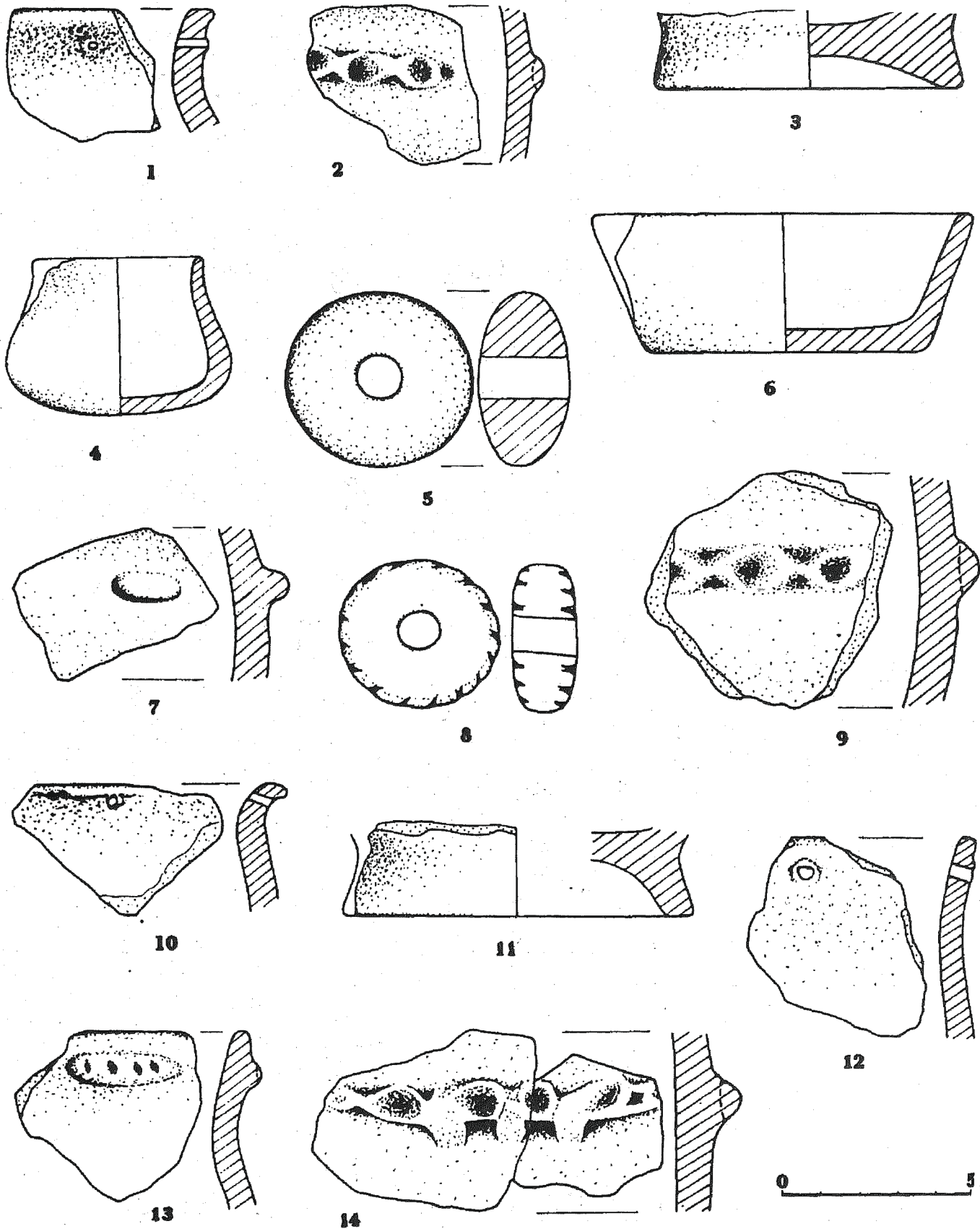
ornamentem
mach oraz

lekkim da-
i średnio-
orzepalanej

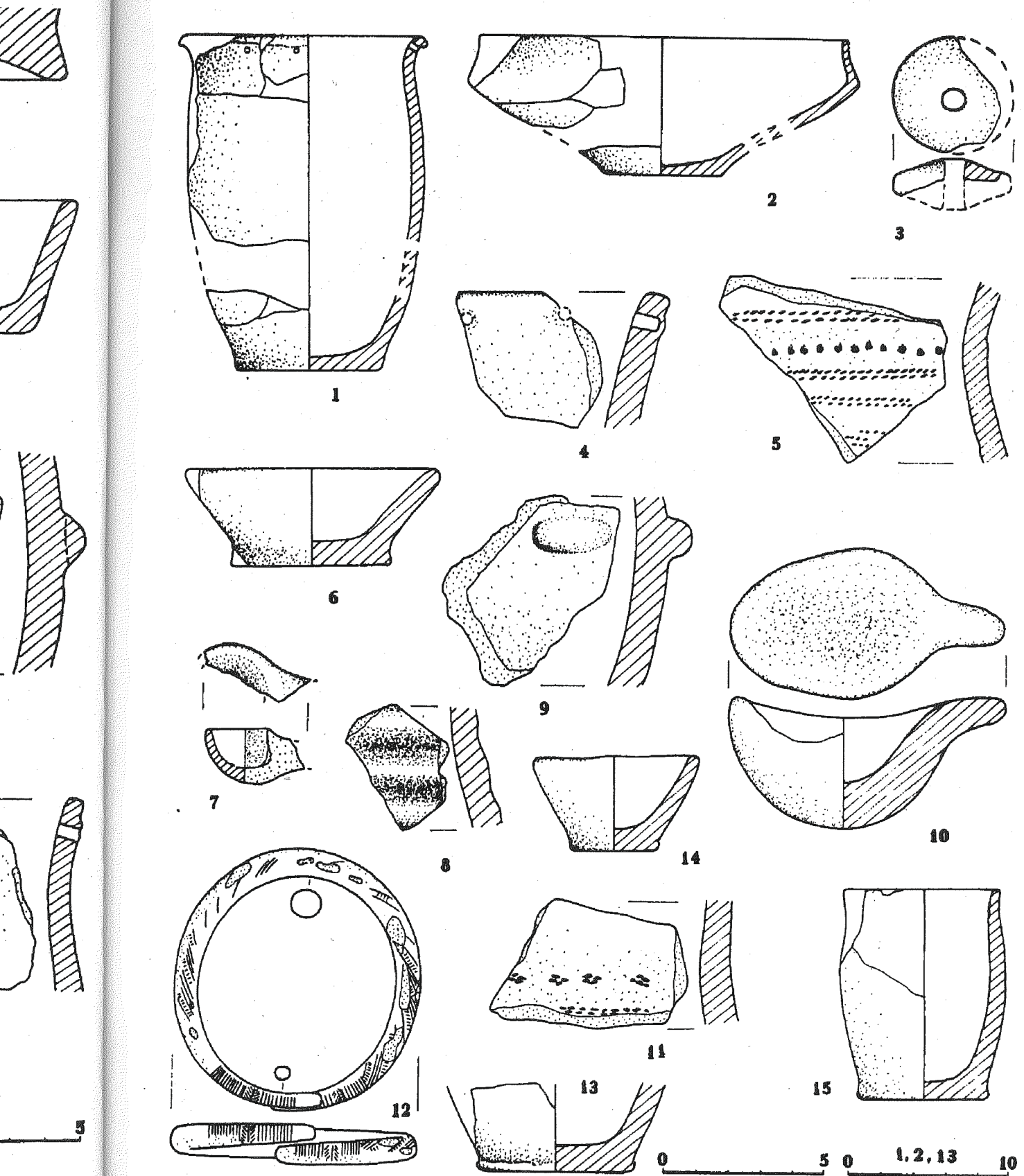
iniaturowa
o drobnego
5 cm (tabl.

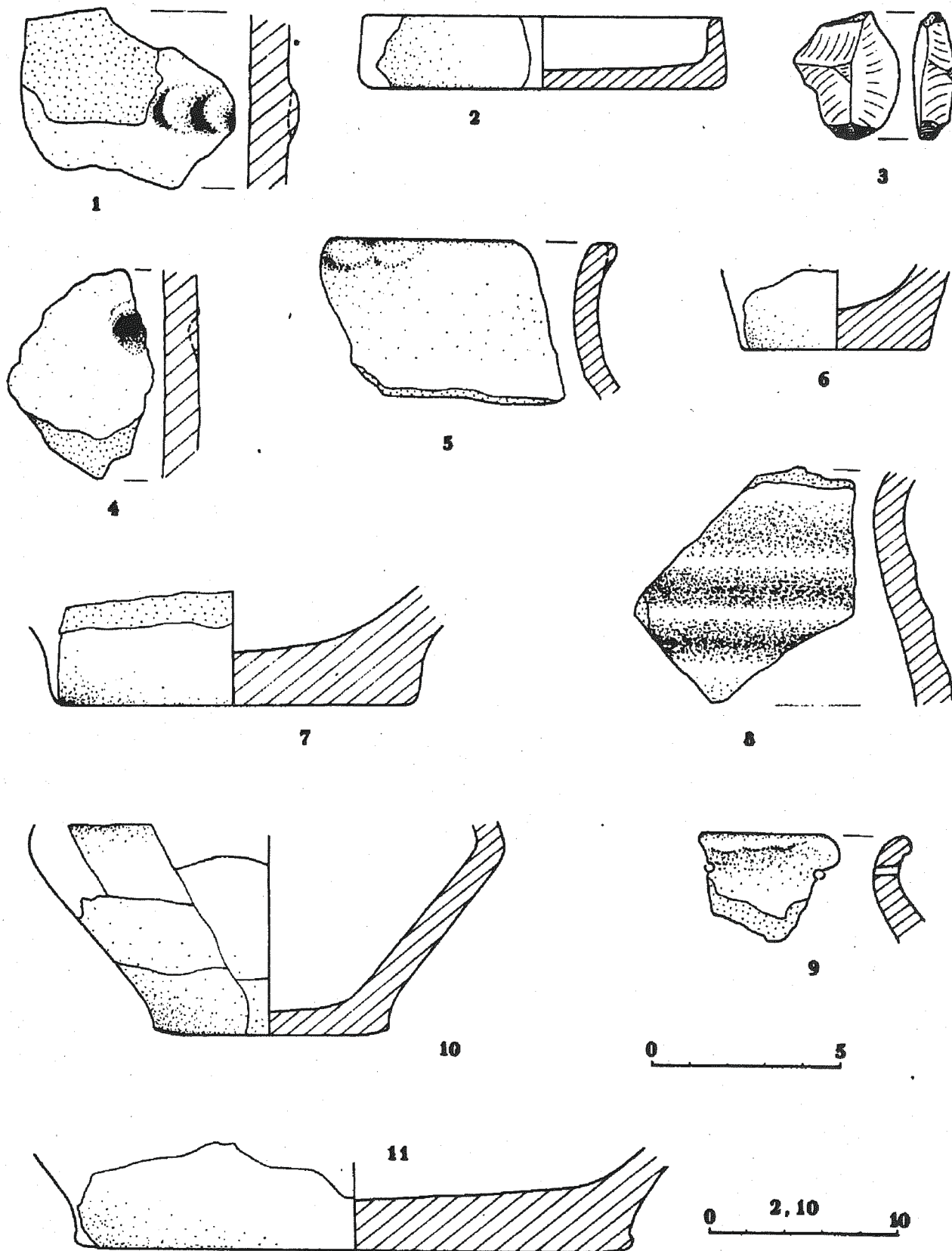
TABL. XVII. Wietlin III, stan. 1. Ćw. 10, gł. 100-110 cm (1-8). Ćw. 11, gł. 60-70 cm (10), gł. 80-90 cm (12-14), Ćw. 12, gł. 100-110 cm (11). Ćw. 13, gł. 100-105 cm (9)

TABL. XVIII. Wietlin III, stan. 1. Ćw. 14, gł. 80-100 cm (1), gł. 100-120 cm (2), gł. 122-125 cm (4, 5), gł. 120-140 cm (3). Ćw. 15, gł. 60-80 cm (7, 9), gł. 80-90 cm (6). Ćw. 16, gł. 100-110 cm (10-12), gł. 110-120 cm (13, 14), gł. 100 cm (8)

TABL. XIX. Wietlin III, stan. 1. Ćw. 16, gł. 110-120 cm (1, 2). Ćw. 17, gł. 80-90 cm (3, 4), gł. 90-100 cm (5-7). Ćw. 19, gł. 40-60 cm (8). Ćw. 21, gł. 100-120 cm (9). Ćw. 24, gł. 75-80 cm (10). Ćw. 25, gł. 80-90 cm (11). Ćw. 27, gł. 55 cm (12). Ćw. 28, gł. 110-120 cm (13-15)

TABL. XX. Wietlin III, stan. 1. Ćw. 29, gł. 20-40 cm (1), gł. 100-120 cm (2, 4). Ćw. 31, gł. 90-100 cm (3), gł. 120-130 cm (5). Ćw. 32, gł. 90-100 cm (6-9), gł. 110-120 cm (10, 11)

mie
drob
czni
kim
dom
(tab
wyd
mic
z ni
ilość
go o
czte
ku
tłuc
cho
środ
gran
(po
dzie
wyst
nam
Śred
przy
z m
czne
(tab
wna
szki
3,2
mie
drob
cm,
styc
tłuc
mi,
i tłu
mi,
cera
tłuc
i dr
grub
nie
guzł
czni
bośc
2. F
drob
pozi
śred
krav
szki
kow
Śred
grub
cm,
nej

ANALIZA MATERIAŁU

PRZEDMIOTY METALOWE

Na cmentarzysku odkrytych zostało 5 przedmiotów z brązu i prawdopodobnie jeden z żelaza. Przedmiot żelazny, zachowany fragmentarycznie, mocno skorodowany o trudnej do określenia formie (być może szpila?) wystąpił w grobie 25/81 mocno zniszczonym i zlokalizowanym bezpośrednio przy ścianie silosu. Jego więc przynależność chronologiczna nie jest całkowicie pewna.

Spośród przedmiotów brązowych wymienić należy: bransoletę z końcami zwężonymi i zachodzącymi na siebie, szczypczyki brązowe, szpilę z główką rozklepaną i zwiniętą w uszko oraz dwa skręty z drutu brązowego (jeden zachowany w drobnych kawałkach). Szpila wystąpiła w grobie 48/82, skrętały w grobie 27/81, zachowany fragmentarycznie - w pochówku 10/81, zaś szczypczyki brązowe poza obrębem popielnicy, ale w bliskiej odległości i można je z całą pewnością łączyć z grobem 11/81. Natomiast najcenniejszy zabytek, bransoleta brązowa znaleziona została poza obiektami, na złożu wtórnym.

Bransoleta zdobiona jest grupami (po trzy) skośnych żłobków przedzielonych pasmami krótkich, poprzecznych nacięć. Na końcach występują żłobki poprzeczne rozdzielone motywem jodełki (tabl. XIX, 12). Podobne przedmioty znane są ze skarbów i znalezisk luźnych wczesnej fazy grupy tarnobrzeskiej, m.in. z Maćkówki (T. S u l i m i r s k i 1929, tabl. II, 8, 13), Przędzela (materiały w zbiorach MNZP w Przemyślu, nr inw. od 384 do 389), Sieniawy (T. S u l i m i r s k i 1929, s. 38), Rzeszowa (K. M o s k w a 1976, ryc. 58, j), Janika (J. M i ś k i e w i c z 1962, tabl. III, 13, 15) i Bud Głogowskich (B. K o w a l c z y k 1980, s. 242, ryc. 2). Poza grupą tarnobrzeską analogiczne zabytki wymienić można z Kluczewa i Kutna-Raszewa (J. K o s t r z e w s k i 1964, s. 40, ryc. 35, tabl. XIV, 13). Biorąc pod uwagę motyw zdobniczy bransolety z Wietlina jest identyczna z okazami z Przędzela i Rzeszowa.

Bransolety z końcami zwężonymi i zachodzącymi na siebie tworzą dość jednolitą grupą zabytków różniących się nieznacznie wielkością i szczegółami zdobienia. W starszej literaturze datowane były na IV okres epoki brązu (np. J. K o s t r z e w s k i 1964, s. 16). Uwzględniając natomiast najnowsze propozycje datowania skarbów zaliczanych do horyzontu Sieniawa należy je, a tym samym i okaz z Wietlina łączyć przede wszystkim z II połową III okresu epoki brązu, t.j. z podokresem HA1 według systemu naddunajskiego (W. B l a j e r , A. S z p u n a r 1981, s. 312, 313).

Szczypczyki brązowe posiadają owalną część sprężynującą i wykonane ze stosunkowo wąskiej,

5. Fragmentarycznie zachowane naczynko miniaturowe w formie głębokiej łyżeczki z masywnym uchwytem. Mała ilość bardzo drobnej, przepalanej domieszki ceramicznej i sporadycznie tłucznia. Zach. dł. 3,2 cm, średn. 2,7 cm (tabl. XIX, 7).

Ćw. 19. 1. Fragment górnej partii brzuśca naczynia z płytkami, szerokimi żłobkami na stronie zewnętrznej. Średnia ilość domieszki ceramicznej różnej wielkości i sporadycznie tłucznia (tabl. XIX, 8).

Ćw. 21. 1. Fragment brzuśca naczynia zdobionego poziomo wydłużonym, wydatnym guzkiem. Średnia ilość domieszki ceramicznej, głównie średnioziarnistej (tabl. XIX, 9).

Ćw. 24. 1. Naczynko miniaturowe w formie głębokiej łyżki z nierówno uformowanym wylewem i krótkimi uchwytem. Mała ilość domieszki ceramicznej. Dł. 8,5 cm, szer. 4,8 cm (tabl. XIX, 10).

Ćw. 25. 1. Fragment górnej partii brzuśca naczynia zdobionego drobnymi dołkami-nakłuciami, ułożonymi w zgrupowania po cztery oraz niewyraźnie zaznaczonym pasmem podwójnego odcisku sznura. Średnia ilość domieszki średnio- i drobnoziarnistego tłucznia (tabl. XIX, 11).

Ćw. 27. 1. Bransoleta brązowa z końcami zwężonymi, i zachodzącymi na siebie, wykonana ze sztabki brązowej w części środkowej okrągłej w przekroju, zaś przy jednym z końców lekko granistej. Oba końce zatępione. Przedmiot zdobiony jest grupami (po trzy lub sporadycznie po cztery) skośnych żłobków, przedzielanych pasmami krótkich, poprzecznych nacięć. Na końcach występują żłobki poprzeczne, przedzielone motywem jodełki. Ornamet jest mocno zatarty i słabo czytelny w partii środkowej. Średn. zewnętrzna 8 cm, grubość w części środkowej 9,5-8,5 mm, przy końcach 5,5-4,5 mm (tabl. XIX, 12).

Ćw. 28. 1. Fragment dolnej partii prawdopodobnie garnka z mocno zgrubiałą krawędzią dna. Duża ilość domieszki ceramicznej, głównie drobnej i sporadycznie tłucznia. Średn. dna 10 cm (tabl. XIX, 13).

2. Naczynko miniaturowe z niskimi, rozchylonymi na zewnątrz ściankami i wyodrębnionym dnem. Średnia ilość domieszki drobnoziarnistego tłucznia (wraz z minką i czarnym rogowcem). Wys. 3,2 cm, średn. wylewu 5,3 cm, dna 3 cm (tabl. XIX, 14).

3. Uszkodzone w partii górnej naczynko miniaturowe w formie garnka słabo profilowanego. Mała ilość drobnego i bardzo drobnego tłucznia. Wys. 6,5 cm, średn. wylewu 5 cm, brzuśca 5,2 cm, dna 4,2 cm (tabl. XIX, 15).

Ćw. 29. 1. Fragment brzuśca naczynia zdobionego listwą plastyczną, karbowaną dołkami palcowymi. Duża ilość domieszki tłucznia różnej wielkości i ziarnami bardzo grubymi (tabl. XX, 1).

2. Fragmentarycznie zachowana pokrywa gliniana z pionowymi, niskimi ściankami. Mała ilość drobnej domieszki ceramiki i tłucznia. Średn. dna ok. 20 cm, wys. 4 cm (tabl. XX, 2).

3. Fragment brzuśca naczynia zdobionego dołkami palcowymi, z zaznaczonymi odciskami paznokci. Duża ilość domieszki ceramicznej, głównie średniej wielkości i sporadycznie drobnego tłucznia (tabl. XX, 4).

Ćw. 31. 1. Odłupek krzemienisty z negatywami szerokich i drobnych odbić na stronie górnej. Dł. 3,5 cm, szer. 2,8 cm, grubość 1,3 cm (tabl. XX, 3).

2. Fragment przybrzeżnej partii naczynia zdobionego na stronie zewnętrznej krawędzi podwójnymi, wydłużonymi poziomo guzkami. Duża ilość głównie drobno- i średnioziarnistego tłucznia (wraz z dużą ilością miki) (tabl. XX, 5).

Ćw. 32. 1. Fragment partii przydennej małego naczynka grubościennego. Domieszka piasku. Średn. dna 5 cm (tabl. XX, 6).

2. Fragment partii przydennej naczynia. Mała ilość domieszki drobnoziarnistego tłucznia. Średn. dna 10 cm (tabl. XX, 7).

3. Fragment górnej partii brzuśca i szyi naczynia zdobionego poziomymi, płytkami i szerokimi żłobkami. Średnia ilość głównie średnioziarnistego tłucznia (tabl. XX, 8).

4. Fragment partii przybrzeżnej naczynia z otworkami pod krawędzią wylewu. Średnia ilość głównie gruboziarnistej domieszki ceramicznej i tłucznia (tabl. XX, 9).

5. Zachowana we fragmentach w partii przydennej i środkowej grubościenna waza z niezbyt ostrym załomem brzuśca. Średnia ilość głównie średnioziarnistej (z pojedynczymi ziarnami grubymi) domieszki ceramicznej i tłucznia. Zachowana wys. 12 cm, średn. brzuśca 26 cm, dna 13 cm (tabl. XX, 10).

6. Fragment partii przydennej naczynia. Domieszka przepalanej ceramiki. Średn. dna ok. 15 cm (tabl. XX, 11).

dołem rozklepanej sztabki ramiona (tabl. III, 3). Przedmioty tego typu są w grupie tarnobrzeskiej stosunkowo rzadko spotykane. Znane są m.in. z Dybkowa (K. M o s k w a 1976, s. 182, ryc. 10) oraz z Jasionki (K. M o s k w a 1973, tabl. I, 9). Okaz wietliński różni się od nich inaczej uformowanymi, wyraźnie wąskimi ramionami. Odmienny jest również od pokrewnych przedmiotów z bardziej odległych terenów, np. licznie występujących szczypczyków z cmentarzyska w Gorszewicach (Z. P i e c z y ń s k i 1954, ryc. 5, 7; 6, 7; 12, 2; 15, 8; 23, 5). Ciekawe natomiast, że podobnie uformowane, wąskie, choć mocniej na końcach rozklepane ramiona spotkać można u szczypczyków kultury pomorskiej (por. np. F. M a c i e j e w s k i 1962, tabl. V, 20).

Przytoczone analogie, dość odległe, trudno uwzględniać przy datowaniu zabytku z Wietlina, jakkolwiek ostatnia z nich sugerowałaby stosunkowo późną jego pozycję chronologiczną. Szczypczyki z dużym prawdopodobieństwem łączyć należy z wczesną epoką żelaza, za czym może przemawiać fakt znalezienia ich w strefie cmentarzyska z tego właśnie okresu.

Szpila z główką rozklepaną i zwiniętą w uszko (tabl. IX, 6) należy do typu zabytków bardzo powszechnych w epoce brązu i wczesnej epoce żelaza. W grupie tarnobrzeskiej analogiczne przedmioty znane są m.in. z cmentarzysk w Piganach (H. R ó ż a ń s k a 1962, tabl. LXXXIV, 6), Krzemienicy (E. S z a r e k - W a s z k o w s k a 1975, tabl. VI, 11, IX, 10, X, 4, XXIV, 9), Trzęsówki (K. M o s k w a 1971, tabl. XXIII, 15), a więc stanowisk datowanych stosunkowo późno. Podobnie jak szpila z Wietlina są one stosunkowo niewielkie, zazwyczaj nie przekraczające 10 cm długości. Można natomiast zauważyć, że okazy wcześniejsze chronologicznie są z reguły większych rozmiarów, z wyraźniej rozklepaną główką (R. K i s z a 1974, tabl. VI, 1, VII, 3). Mając to na uwadze można naszą szpilę zaliczyć do wczesnej epoki żelaza.

Skręt z grobu 27/81, półtorazwojowy, posiada nadłamanym jednym końcem (tabl. VI, 2), okaz drugi natomiast, z grobu 10/81 zachowany w drobnych fragmentach (wykonany z bardzo cienkiego drutu brązowego) był prawdopodobnie kilkuzwojowy. Przedmioty tego typu są stosunkowo najczęściej występującymi zabytkami metalowymi w kulturze łużyckiej, nie posiadającymi żadnych walorów datujących.

WYTWORY KRZEMIENNE

Na stanowisku znaleziono 4 odłupki krzemienne (tabl. XV, 6-8, XX, 3) oraz jeden prawdopodobnie rdzeń z nieregularnymi odbiciami na odłupni i częściowo zachowaną powierzchnią korową (tabl. XV, 5). Przedmioty te wystąpiły poza obiektami, grupując się na ćwiartce 8, a tylko jeden zlokalizowany został na obrzeżeniu południowym stanowiska. Z pewnością są pozostałością osadnictwa wcześniejszego, choć nie można całkowicie wykluczyć możliwości, że wytworzyła je ludność użytkująca cmentarzysko.

CERAMIKA

Materiał ceramiczny pozyskany na stanowisku jest mocno zniszczony. Oprócz naczyń z obiektów grobowych, w większości mocno uszkodzonych, znaleziona została duża ilość fragmentów naczyń w obrębie poszczególnych ćwiartek, pochodzących ze zniszczonych popielnic.

Naczynia całkowicie lub częściowo zachowane dające się przynajmniej w części zrekonstruować, tworzą zespół blisko 100 form obejmujących wazy, garnki, misy oraz pojedyncze okazy kubka, czepaków, bardzo płytkich, szerokootworowych naczyń i łyżki glinianej. Ponadto wystąpiły w dużej ilości naczynka miniaturowe, a także fragmentarycznie zachowane talerze-placki i przేశliki gliniane.

WAZY

Stan zachowania pozwala na objęcie analizą 33 naczyń, wykazujących wyraźne wewnętrzne zróżnicowanie. Cechą najbardziej różnicującą jest sposób łączenia brzuśca z szyją pozwalający wydzielić dwie zasadnicze grupy waz: z niewyodrębnioną od brzuśca szyją (I) oraz szyją wyodrębnioną (II). Za kryteria na niższych poziomach podziału uznano stopień załamania brzuśca oraz wysokość umieszczenia największego poziomu przekroju (równoznacznego u wszystkich form z wysokością załomu brzuśca).

I. Wazy z szyją niewyodrębnioną. Zaliczyć tutaj można 29 naczyń cechujących się brakiem wyraźnego zaznaczonego przejścia brzuśca w szyję. Brzusiec posiada różny stopień złagodzenia załomu, szyja zwęża się łukowato lub prosto ku górze. Dolne partie brzuśca są u większości form podcięte, rzadziej zaś wypukłe. W zależności od stopnia załamania brzuśca można w tej grupie wyróżnić formy z łagodnym (I/1) i dość ostrym załomem brzuśca (I/2).

I/1. Wazy z łagodnym załomem brzuśca. Reprezentowane są przez 24 naczynia różniące się wysokością umieszczenia największego poziomu przekroju. U większości form przypada on nieco powyżej połowy wysokości (tabl. VIII, 6; IX, 3; II, 4; VIII, 1), niekiedy zaś wyraźnie wysoko (tabl. VIII, 2; V, 3). Stopień złagodzenia załomu jest różny - kilka naczyń posiada brzusiec bardzo łagodnie zaokrąglony (tabl. III, 6; IV, 2; X, 9, V, 6). Dolne partie brzuśców są najbardziej podcięte, rzadziej wypukłe (tabl. VII, 2; VI, 5; XI, 6). Tylko jedno z tych naczyń jest zdobione drobnymi, cylindrycznymi dołkami powyżej załomu (tabl. V, 3).

Nieco odmienna od wyżej przedstawionych jest waza z grobu 37/82, posiadająca załom brzuśca nieco niżej połowy wysokości oraz proste ścianki partii dolnej i górnej, nadające jej formę prawie dwustozkową (tabl. VII, 5). Z kolei u naczynia z grobu 12/81 również z załomem poniżej połowy wysokości, partia górna jest lekko od brzuśca wyodrębniona i prawie cylindryczna (tabl. III, 4).

Te dwie ostatnie wazy są formami przejściowymi do grupy kilku naczyń z wyraźnie nisko osadzonym załomem brzuśca. Typowa dla nich jest uszkodzona waza z grobu 20/81 z dolną partią mocno podciętą o wąskim dnie i wyraźnie zwężającą się ku górze, lekko wklęsłą szyją (tabl. IV, 7). Podobnie ukształtowane są fragmentarycznie zachowane naczynia z grobu 28/81 (tabl. VI, 3), 23/81 (tabl. V, 5) i 7/81 (tabl. II, 6). Wprawdzie mają one zniszczone partie górne, ale za zaliczeniem ich do omawianej grupy przemawia wysoki, podobnie jak u wazy 20/81, wskaźnik stosunku największego poziomu przekroju do wysokości jego umieszczenia. Oprócz wyżej przedstawionych wymienić tu jeszcze należy małe naczynie z grobu 42/82 z ułamanym taśmowatym uchem (tabl. IX, 1) oraz dwie wazy z grobów 31/81 (tabl. VI, 9) i 51/82 (tabl. X, 1) różniące się od pozostałych wypukłą dolną partią brzuśca.

Naczynia z załomem brzuśca powyżej połowy wysokości posiadają analogie na stanowiskach grupy tarnobrzeskiej z wczesnej epoki żelaza, przede wszystkim zaś z jej strefy wschodniej. Najbliższe terytorialnie pochodzą z cmentarzyska w Piganach (H. R ó ż a ń s k a 1962, tabl. LXXV, 6; LXXVI, 2; LXXVIII, 7; LXXXI, 4, 5; LXXXII, 11) oraz w Paluchach (S. L e w a n d o w s k i 1979, tabl. IV, j). Sporo podobnych form dostarcza też cmentarzysko w Kosinie (J. M i ś k i e w i c z, T. W ę g r z y n o w i c z 1974, tabl. VIII, 14, 17; IX, 2, 9; VII, 11; VI, 2, 5). Mniej natomiast wskazać ich można na stanowiskach strefy zachodniej grupy tarnobrzeskiej. W Trzęsówce niezbyt wierne odpowiedniki wystąpiły w grobach 87, 256, 318 (K. M o s k w a 1971, tabl. XI, 4; XXX, 6; XXXVIII, 7) zaś w Krzemienicy w grobie 78 i zapewne 128 (E. S z a r e k - W a s z k o w s k a 1975, tabl. VII, 5; XV, 6).

Poza grupą tarnobrzeską dość znaczne podobieństwo, wyrażające się słabym profilowaniem i smukłością form dostrzec można w materiale łużyckim na łużycko-kloszowym stanowisku w Warszawie-Grochowie, stan. Bryłowszczyzna (M. G ą d z i k i e w i c z - W o ź n i a k 1961, m.in. tabl. V, 4; III, 17; XVI, 8). Analogiczne formy, m. inn. dla waz z grobów 12/81 i 37/82 występują w grupie wysockiej (T. Sulimirski 1931, tabl. XIII, 5; XV, 16; XXIII, 3, 7; IX, 1 b).

Dla naczyń z grobu 37/82 odnotować też należy zbliżoną formę z obrębu grupy mogiliańskiej (L. K r u s z e l n i c k a 1976, rys. 27, 14) a także, co ciekawe, większą ich ilość z późnohalszackiego cmentarzyska w Chotynie na Słowacji (M. D u š e k 1966, tabl. XXXVII, 27; XXVI, 2, 21; XLIII, 14; XLIV, 1).

Trudniej jest wskazać analogię do waz z nisko osadzonym załomem brzuśca, zarówno w grupie tar-

rnobrzeskiej, jak i w innych grupach kultury łużyckiej. Z materiałów opublikowanych wymienić można tylko pojedyncze egzemplarze z cmentarzyska w Piganach (H. R ó ż a ń s k a 1962, tabl. LXXV, 1; LXXVII, 11) z tym, że naczynie z łagodnym załomem brzuśca, podobnym jak u form z Wietlina posiada plastyczne boczne występy. H. R ó ż a ń s k a (1962, s. 379), a w ślad za nią i K. M o s k w a (1976, s. 68) uważają je za formy proveniencji południowej. W Kotlinie Karpackiej tego typu naczynia występują dosyć często i to zarówno zdobione plastycznymi występami pod załomem, jak i bez nich (por. np. I. H. C r i s ś a n 1968. Pl. V, 5, 3; II, 3; VII, 3; XIII, 5). Datowane są tam zazwyczaj na okres po VI w. p.n.e. Odnośnie jednak nawiązywania naszych naczyń z nisko osadzonym załomem brzuśca do form zakarpackich należy zachować dużą ostrożność, gdyż są one w większości mocno zniszczone. Jedynie wazę z grobu 20/81 można z pewnym prawdopodobieństwem łączyć z podobnymi formami ze wschodniej strefy Kotliny Karpackiej.

Wszystkie wymienione powyżej analogie pochodzą z wczesnej epoki żelaza, co określa datowanie omawianej (I/1) grupy naczyń z łagodnym załomem brzuśca. Dla części z nich, a mianowicie waz z załomu nisko osadzonym i zapewne też wazy z grobu 37/82 chronologię należałoby zawęzić do okresu późnohalszackiego (HD).

I/2. Wazy z dość ostrym załomem brzuśca. Tworzą niewielką grupę do której zaliczyć można 5 naczyń z grobów 4/81, 11/81, 41/82, 58/82 i 66/82. Wspólną ich cechą jest wyraźnie zaznaczony, bez złagodzenia, punkt załamania brzuśca. Różnią się natomiast wielkością, szczegółami budowy i rodzajem zdobienia. Mała cienkościenna wazka z grobu 4/81 posiada powyżej załomu krótkie, pionowe zgrubienia (tabl. I, 8) zaś szerokootworowa, niska waza z grobu 41/82 poziome małe guzki na załamaniu brzuśca (tabl. VIII, 5). Podobny rodzaj zdobienia widoczny też jest u zachowanego w partii dolnej naczynia 58/82 (tabl. X, 8). Z kolei na wazie 66/82 wykonane jest w miejscu załamania partii środkowej pionowe, podłużne wgłębienie (tabl. XII, 2). Naczynie to różni się od pozostałych z tej grupy wyraźnie nisko osadzonym załomem brzuśca. Ostatnie, również mocno uszkodzone naczynie z grobu 11/81 posiada ostre załamanie partii środkowej podkreślone lekkim zgrubieniem (tabl. III, 2).

Z omawianą grupą naczyń wiąże się tylko jeden przedmiot z wyposażenia dodatkowego - brązowe szczypczyki znalezione w rejonie grobu 11/81. Zostały one wydatowane na wczesną epokę żelaza. Analogie zaś z innych stanowisk nie są zbyt liczne. W przybliżeniu można łączyć z naczyniem 66/82 wazę z grobu 124 z cmentarzyska w Piganach

(H. R ó ż a ń s k a 1962, tabl. LXXXIV, 12). Podobnie ukształtowaną partię dolną posiada waza z cmentarzyska w Kopkach (K. Moskwa 1976, ryc. 31, t). Trudniej jest wskazać formy podobne do waz z guzkami na załomie. Często natomiast spotykany jest podobny jak u wazy z grobu 4/81 motyw zdobniczy występujący na licznych naczyniach w Trzęsówce czy Kosinie.

Zarówno analogie jak i współwystępujące z jedną z popielnic szczypczyki brązowe pozwalają datować wazy z ostrym załomem brzuśca na wczesną epokę żelaza.

II. Wazy z wyodrębnioną od brzuśca szyją. Wyraźnie wyodrębnioną od brzuśca, wysoką i prawie cylindryczną szyję posiada naczynie z grobu 61/82 (tabl. XI, 1). Oprócz niego zaznaczone poziomym żłobkiem przejście brzuśca w szyję występuje jeszcze tylko u wazy z grobu 6/81 (tabl. II, 2). Pierwsze z wymienionych naczyń jest formą wyraźnie odmienną od omówionych waz z cmentarzyska w Wietlinie. Posiada natomiast cechy charakterystyczne dla materiałów wczesnej fazy kultury łużyckiej.

Przytoczyć do niego można dość wierne analogie z cmentarzyska grupy środkowopolskiej w Sierpowie datowanego na IV, czy nawet na koniec III okresu epoki brązu (J.W. Ber 1938, Tabl. III, 5, 11, IV, 2, 8, 9, IX, 1 oraz datowanie s. 99). Byłby to więc, obok bransolety brązowej, jeden z najstarszych zabytków na cmentarzysku. Jeśli chodzi o drugie naczynie, wazę z grobu 6/81 to z uwagi na stan zachowania trudno jest właściwie zinterpretować jej formę, a tym samym i określić chronologię. Posiada ona bowiem zniszczoną partię górną. Zachowany jest tylko śladowo poziomy rowek na przejściu brzuśca w szyję.

Oprócz omówionych waz, wymienić należy jeszcze trzy naczynia nie zaliczone do garnków, jakkolwiek technologicznie zbliżonych do waz. Są to popielnice z grobów 44/82 (tabl. IX, 2), 40/82 (tabl. VIII, 4) i 64/82 (tabl. XI, 7). Naczynie z grobu 44/82, smukłe, z lekka na zewnątrz odgiętą krawędzią posiada nieco poniżej połowy wysokości poziome, dookolne żeberko.

Tak uformowane, poziome żeberkowane zgrubienie spotkać można na naczyniach o nieco odmienniej formie z cmentarzyska w Piganach (H. Różańska 1962, tabl. LXXX, 7, LXXXIII, 1-3, LXXVI, 3). Na innych stanowiskach grupy tarnobrzeskiej raczej nie są spotkane. Pozwala to datować naczynie z Wietlina na młodszy odcinek okresu halsztackiego (HD). Garnkowate, cienkościenne naczynie z grobu 40/82 zdobione jest na największej wydętości brzuśca poziomymi, krótkimi listewkami, lekko skośnie karbowanymi (tabl. VIII, 4).

Z kolei zaś popielnica z grobu 64/82 posiada podwójne, półkuliste guzki na nieznacznie zaznaczo-

nym przejściu brzuśca w szyję (tabl. XI, 7). Oba naczynia należy zapewne datować na wczesną epokę żelaza, przy czym pochodzące z grobu 40/82 ma przypuszczalnie pozycję chronologiczną zbliżoną do popielnicy 44/82 współwystępując z nią w tym samym skupieniu grobów.

GARNKI

Są mniej liczną od waz grupą naczyń obejmującą 33 formy, w większości uszkodzone. Spośród 20 z nich zrekonstruowanych w całości, a więc nadających się do analizy, wyróżnić można formy o profilu esowatym (I), pojedyncze zbliżone do jajo-watych (II) oraz dwa garnki wyraźnie odmiennego kształtu, z poziomymi zgrubieniami na brzuścu (III).

I. Garnki esowate cechuje różny stopień profilowania ścian bocznych. Okazy z grobów 3/81 i 2/80 oraz fragmentarycznie zachowane z ćwiartki 1 (tabl. I, 6, 3, XVI, 2, XIII, 4), wyraźniej profilowane, zbliżone są do garnków tulipanowatych typowych dla wczesnej fazy grupy tarnobrzeskiej. U innych esowatość konturu nie jest tak wyraźnie zaznaczona (tabl. I, 1, V, 1, X, 7, XIII, 3, XIX, 1), są przysadzi-ste (tabl. VII, 4), czy wręcz workowate (tabl. III, 1). Dla odmiany garnki z grobów 34/82, 18/81 i 8/81 posiadają ścianki boczne niemal proste (tabl. VII, 3, IV, 4, II, 5).

Garnek z grobu 34/82 jest zdobiony poziomą listwą plastyczną z wygniecionymi dołkami palcowymi. Podobna listwa plastyczna umieszczona niżej, na największej wydętości brzuśca występuje na naczyniu z grobu 5/81 (tabl. II, 1), natomiast dwa inne naczynia są zdobione krótkimi listewkami, skośnie nalepionymi (tabl. IV, 1, 5).

Większość przedstawionych garnków tej grupy posiada cechy charakterystyczne dla wczesnej epoki żelaza. Dotyczy to przede wszystkim specyficznego ornamentu, jakim są listwy plastyczne karbowane dołkami palcowymi. Takie zdobienie spotkać można na licznych naczyniach z późnohalsztackiego cmentarzyska w Trzęsówce (K. Moskwa 1971, tabl. II, 1, 14, III, 8, IV, 4 i in.), a także z Krzemienicy (E. Szarek - Waszkowska 1975, tabl. IV, 8, V, 9, XXI, 9), Kosina (J. Miśkiewicz, T. Węgrzynowicz 1974, tabl. II, 4, VIII, 20) i Mokrzeszowa (K. Moskwa 1964, tabl. IV, 9).

Jest ono typowe przede wszystkim dla młodszego odcinka okresu halsztackiego (HD). Natomiast formy zbliżone do tulipanowatych datować najprawdopodobniej należy na okres odpowiadający wczesnej fazie grupy tarnobrzeskiej. Z tym, że dotyczyć to powinno w zasadzie tylko garnków z grobów 3/81 i 2/80, pozostałe bowiem z tej grupy posiadają otworki pod krawędzią, których chronologię zgodnie z obecnym stanem badań odnosić należałoby przede wszystkim do wczesnej epoki żelaza (K. Moskwa 1976, s. 57).

7). Oba naczynia z epoki brązu (1976, s. 76). Należy zauważyć jednak, że dość podobne formy, choć może nieco słabiej profilowane znane są z cmentarzyska w Zbydniowie, zaliczanego do drugiej fazy rozwojowej grupy tarnobrzeskiej datowanej przez wymienionego autora na drugą połowę IV i cały V okres EB (K. Moskwa 1979, tabl. VI, 13, V, 4, 11, II, 13, III, 5 oraz datowania s. 57). Mimo więc wyraźnych odniesień do materiałów fazy wczesnej nie można wykluczyć również nieco późniejszego ich datowania.

Trudniej jest wskazać wierne analogie dla misy z grobu 55/82, zarówno w grupie tarnobrzeskiej jak i grupach sąsiednich. Podobny sposób profilowania, jakkolwiek nie na identycznych co do formy naczyniach spotkać można na cmentarzysku halsztackim w Kietrze (M. Gedl 1973, tabl. XXX, 13, XXXIV, 7, XLV, 11, LI, 10, LXXXIX, 13, XCIII, 12). Sugerowałoby to datowanie misy na starszy odcinek wczesnej epoki żelaza (HC).

II. Misy półkuliste reprezentowane są tylko przez mocno uszkodzone naczynie przykrywane popielnicę grobu 1/80 (tabl. I, 2) i fragmentarycznie zachowane, znalezione w obrębie ćw. 10 (tabl. XVI, 1). Misa z grobu 1/80 posiada wyraźnie wyodrębnione dno i wypukłą partię dolną drugie natomiast naczynie, zachowane we fragmencie partii górnej, zdobione jest ciekawym ornamentem w postaci pasma poziomych żłobków na stronie zewnętrznej oraz podobnym pasmem, uzupełnionym podwieszonymi żłobkami łukowatymi, od wewnątrz.

Misy półkuliste należą w kulturze łużyckiej do form mocno rozpowszechnionych i długotrwałych. W grupie tarnobrzeskiej podobne do misy z grobu 1/80 naczynia odnotować można m. in. z cmentarzysk w Mokrzyszowie (K. Moskwa 1964, tabl. III, 4) i Knapach (K. Moskwa 1976, rys. 32, b, p). Pierwsze z nich datowane jest na V okres EB - początek okresu halsztackiego, drugie na okres halsztacki. Tak więc misę z Wietlina należy łączyć z wczesną epoką żelaza i być może jej starszym podokresem. Współwystępowała ona w grobie 1/80 z garnkiem esowatym o mocno obmazywanej powierzchni, z otworkami i plastycznymi guzkami pod krawędzią, nie wnoszącym istotnych danych do uściślenia jej datowania.

Ornament podobny jak na fragmencie misy z ćwiartki 10, (tabl. XVI, 1), nie występujący w grupie tarnobrzeskiej, spotkać można w strefie zachodniej kultury łużyckiej, a przede wszystkim w grupie śląskiej. Na cmentarzysku w Kietrze typowy jest dla materiałów z V okresu epoki brązu (M. Gedl 1982, tabl. III, 4, 6, IV, 3, 9, XIV, 7, XXIV, 7, 9, XXXIX, 1, 5, XLV, 13, XLIX, 15), przy sporadycznym występowaniu w okresie halsztackim (M. Gedl 1973, tabl. X, 3). Tak więc schyłek epoki brązu należałoby przyjąć jako najbardziej prawdopodobne datowanie dla naszego okazu.

Ornament podobny jak na fragmencie misy z ćwiartki 10, (tabl. XVI, 1), nie występujący w grupie tarnobrzeskiej, spotkać można w strefie zachodniej kultury łużyckiej, a przede wszystkim w grupie śląskiej. Na cmentarzysku w Kietrze typowy jest dla materiałów z V okresu epoki brązu (M. Gedl 1982, tabl. III, 4, 6, IV, 3, 9, XIV, 7, XXIV, 7, 9, XXXIX, 1, 5, XLV, 13, XLIX, 15), przy sporadycznym występowaniu w okresie halsztackim (M. Gedl 1973, tabl. X, 3). Tak więc schyłek epoki brązu należałoby przyjąć jako najbardziej prawdopodobne datowanie dla naszego okazu.

MISY

Misy zachowanych w całości lub dających się przynajmniej częściowo zrekonstruować jest zaledwie kilkanaście. Mimo niewielkiej liczby wykazują one wyraźnie wewnętrzne zróżnicowanie. Wyróżnić można misy profilowane (I), półkuliste (II) oraz z brzegiem zagiętym do wnętrza (III).

I. Misy profilowane posiadają ostry załom brzuśca i lekko na zewnątrz odgięty brzeg (tabl. I, 7, XVI, 1, V, 2). Załom brzuśca jest niekiedy zagładzony (XIII 8, XIV 4). Odmienną formę stwierdzić można u głębokiej misy z grobu 55/82 z bardzo łagodnym załomem brzuśca i samą krawędzią odgiętą na zewnątrz. W miejscu przejścia brzuśca w niską szyję występują poziomo wydłużone guzki (tabl. X, 5).

Misy ostro profilowane z ćw. 1 i grobu 3/81 (tabl. XIV, 1, I, 7) wyraźnie nawiązują do tego rodzaju naczyń z wczesnej fazy grupy tarnobrzeskiej. Podobne wystąpiły m. in. na cmentarzyskach w Paluchach (S. Lewandowski 1979, tabl. I, f-h, p, II, m, q, III, i, n, v) i Grodzisku Dolnym (K. Moskwa 1976, rys. 19, r, c). K. Moskwa zawięza ich chronologię do III i pierwszej połowy IV okresu

III. Misy z brzegiem zagiętym do wewnątrz. Zaliczyć do tej grupy można 5 naczyń, w większości mocno uszkodzonych, różniących się szczegółami budowy. Najciekawsza jest tutaj misa z grobu 28/81, bardzo starannie wykonana, posiadająca ściemnione i wyraźnie zagięte do wewnątrz brzegi oraz wyodrębnione stopkowato dno (tabl. VI, 4). Spośród pozostałych, forma z grobu 29/81 zdobiona jest na krawędzi krótkimi i skośnymi nacięciami (tabl. VI, 6).

Misy z brzegiem zagiętym do wnętrza są w grupie tarnobrzeskiej typowe głównie dla wczesnej epoki żelaza. Okazy wietlińskie wyróżniają się wyraźnie zaznaczonym załamaniem brzegu, co utrudnia podanie dla nich ścisłych analogii. Dotyczy to zwłaszcza misy z grobu 28/81, posiadającej dodatkowo charakterystycznie wyodrębnione dno. Dla tego naczynia można natomiast wskazać podobne formy z terenów pozostających w strefie wpływów kultury scytyjskiej. Misy z nie tak może wyraźnie wyodrębnionym, stopkowatym dnem wystąpiły m. in. w kurhanie I w Bratyszowie i kurhanie I z Iwachnowiec (T. S u l i m i r s k i 1936, tabl. XVI, 5, XIV, 5) należących do grupy zachodniopolskiej. Często są też podobne formy we wschodniej strefie Kotliny Karpackiej i to zarówno ręcznie lepiące jak i toczone na kole (por. M. D u š e k 1974, tabl. IV, 4, 6, VI, 7, 9, a także tenże 1966, tabl. XXV, 1, LII, 2, LIV, 9). Z innych naczyń omawianej grupy misa z ornamentem skośnych nacięć na krawędzi, w grupie tarnobrzeskiej raczej nie spotykana, posiada swój odpowiednik w podobnie zdobionym, chociaż z nacięciami nieco dłuższymi, naczyniu z grobu 96 Wysocku (T. S u l i m i r s k i 1931, tabl. XVI, 19).

Większość przytoczonych wyżej analogii wskazuje, że misy z brzegiem zagiętym do wnętrza datować należy głównie na młodszy odcinek okresu halsztackiego (podokres HD).

Kończąc omawianie mis wymienić jeszcze należy dwa naczynia z ćw. 9 (tabl. XV, 10) i ćw. 15 (tabl. XVIII, 6) z prostymi, lekko skośnymi ściankami bocznymi. Ich interpretacja jest utrudniona ze względu na fragmentaryczność zachowania.

Oprócz przedstawionych trzech zasadniczych grup naczyń jakie tworzą wazy, garnki i misy wystąpiły na stanowisku w niewielkiej ilości naczynia innego rodzaju. Wymienić tutaj należy pojedyncze egzemplarze kubka z nadłamanym uchem (tabl. I, 10), dwa czerpaki półkolisty (tabl. IV, 9, XIV, 15) oraz bardzo płytkie naczynia z niskimi, pionowymi ściankami spełniające zapewne funkcję pokryw (tabl. XVI, 2, 6, XX, 2). Trudno określić do jakich naczyń należałyby fragmenty partii dolnych z dnem na wysokiej stopce (tabl. XIII, 3, 11).

Utrudniona jest także interpretacja dolnej partii naczynia z grobu 15/81, posiadającego dwa większe

otwory w ścianie bocznej oraz drobne otworki w dnie (tabl. III, 8). Oryginalną formę przedstawia dużych rozmiarów, głęboka gliniana łyżka z grobu 4/81, posiadająca masywny uchwyt z przewierconym poziomym otworkiem (tabl. I, 9).

Większość tych naczyń to formy nietypowe dla grupy tarnobrzeskiej. Trudno zwłaszcza wskazać analogie, a tym samym i określić chronologię kubka. Czerpaki występują częściej z tym, że okazy z Wietlina wyraźnie różnią się większą głębokością. W publikowanych materiałach grupy tarnobrzeskiej nie są znane naczynia z niskimi, pionowymi ściankami. Ciekawe natomiast, że niemal identyczne, choć wykonane z innego surowca są kamienne misy z terenu Podola łączone z grupą zachodniopodolską (T. S u l i m i r s k i 1936, tabl. XII, 5-8). Dla glinianej łyżki wskazać można niezbyt wierne analogie w grupie wysockiej (T. S u l i m i r s k i 1931, tabl. XV, 26-28). Tam też spotkane są naczynia z otworkami w dnie (tenże tabl. XII, 12, XVI, 17, XVIII, 23).

Na cmentarzysku w Wietlinie wystąpiły w dość dużej ilości naczynia miniaturowe. Łącznie z okazami fragmentarycznie zachowanymi wymienić ich można blisko 30 sztuk. Cechuje je duże wewnętrzne zróżnicowanie form obejmujące miniaturowe wazki (tabl. XII, 6, XII, 10, XVIII, 4), garnki (tabl. XIV, 3, I, 5), liczne naczynia o formie doniczkowatej (tabl. XIII, 1, XII, 9-11, XIV, 8, 9, 11, XVI, 5) w tym jedno z bocznym otworem, podobnym jak w naczyniu z grobu 15/81 (tabl. XV, 3), miski (tabl. XV, 11, XIV, 12, XIX, 6), miski-pucharki (tabl. XIV, 14, XII, 12, XIX, 14), naczynia ostrodenne (tabl. XII, 7), oraz łyżki (tabl. XIII, 2, XIV, 13, XII, 8, XIX, 7).

Duża różnorodność form jest zapewne również częściowo odbiciem ich zróżnicowania chronologicznego. Oryginalne naczynio z bocznym, przewierconym na wylot występem datować można w oparciu o współwystępowanie w grobie 2/80 z garnkami zaliczonymi do materiałów wczesnych. Jest to jedyna możliwość bowiem pozostałe wystąpiły poza obiektami. Datowanie zaś poprzez analogie jest praktycznie niemożliwe, gdyż tego rodzaju zabytki zazwyczaj nie są dokładnie określone chronologicznie.

Z innych wyrobów ceramicznych wymienić jeszcze należy fragmentarycznie zachowane talerze-płacki (tabl. IV, 6, XV, 15, XVII, 11). Talerz z grobu 19/81, nierówny w płaszczyźnie poziomej, z jednej strony mocno schropowawony posiada przebite na zewnątrz drobne, nieregularne otworki. Natomiast zachowany w małym fragmencie inny talerz z ćw. 9 ma brzeg ścięty w dwu płaszczyznach (tabl. XV, 6). Zabytki te wystąpiły w strefie cmentarzyska z grobami z wczesnej epoki żelaza.

Listę przedmiotów ceramicznych na cmentarzysku zamykają trzy przęśliki, znalezione luźno w obrębie ćw. 14, 16 i 17. Przęślik z ćw. 14, formy soczewkowatej, posiada starannie wygładzoną powierzchnię (tabl. XVIII, 5) zaś zlokalizowany na ćw. 17 ma formę dwustożkową, silnie spłaszczoną (tabl. XIX, 3). Trzeci z nich, dość płaski, jest zdobiony na krawędziach brzegu karbowaniem wykonanym podwójnymi odciskami paznokcia (tabl. XVIII, 8). Przęśliki bardziej płaskie z ćw. 14 i 16 łączyć zapewne należy z wczesną epoką żelaza natomiast okaz formy lekko dwustożkowej może mieć, jak się wydaje, nieco wcześniejszą pozycję chronologiczną.

Oprócz materiałów grupy tarnobrzeskiej wystąpiły na stanowisku nieliczne fragmenty naczyń o cechach wyraźnie odmiennych. Wymienić tu należy części naczyń zdobione odciskami sznura (tabl. XII-I, 5, XV, 12) oraz odciskami sznura z dodatkowymi kombinacjami nacięć i dołków (tabl. XIXM, 5, 11). Inny rodzaj zdobienia w postaci poziomo wydłużonych guzków pod krawędzią, karbowanych skośnymi nacięciami (tabl. XVIII, 13, XVII, 6), czy podwójnych guzków na krawędzi (tabl. XX, 5) spotkać można na partiach przybliżonych naczyń cienkościennych. Z kolei fragment partii górnej brzuśca i szyi posiada poziome, szerokie kanelury (tabl. XIX, 8). Podobnie zrobiony jest również inny fragment naczynia (tabl. XIX, 8). Ciekawym elementem zdobniczym są także pionowe, drobne żeberka (tabl. XVII, 8).

Fragmenty naczyń z ornamentem sznurowym uzupełnionym dodatkowymi kombinacjami żłobkami nawiązywać zapewne należy do materiałów z początku epoki brązu, zaś zdobione samymi tylko odciskami sznura być może jeszcze ze schyłku neolitu. Partie przybrzeżne z poziomymi plastycznymi występami skośnie karbowanymi typowe są dla kultury mierzanowickiej. Z kolei zaś poziome, płytkie i szerokie kanelury widoczne na fragmencie z ćw. 32 (tabl. XX, 8) oraz innym z ćw. 19 (tabl. XIX, 8) są charakterystyczne dla kręgu kulturowego Gava-Holihrapy.

OBRZĄDEK POGRZEBOWY

Rekonstrukcja form obrządku pogrzebowego jest znacznie utrudniona ze względu na duży stopień zniszczenia stanowiska. Dotyczy to zarówno określenia wielkości cmentarzyska, rozplanowania wewnętrznego grobów jak i szczegółów rytuału pogrzebowego.

Powszechną niemal formą pochówku na cmentarzysku był grób ciałopalny popielnicowy. Jedynie w jednym przypadku (grób 60/82) nie jest całkowicie pewne, czy przepalone kości znajdowały się w popielnicy. Groby popielnicowe były z reguły grobami jednostkowymi, składając się z popielnicy

i ewentualnie naczynia przykrywającego - misy lub talerza. Mis na stanowisku nie stwierdzono wprawdzie zbyt wiele, ale spora ilość fragmentów tych naczyń, a także talerzy-placków zdaje się wskazywać, że większość popielnic znajdowała się pierwotnie pod przykryciem. W grobach 3/81, 18/81 i 55/82 spoczywały one na popielnicy, dnem do góry, natomiast w przypadku grobu 1/80 misa tkwiła wewnątrz popielnicy, otworem ku górze, na cienkiej warstewce przypalonych kości.

Odmienny od typowego pochówku jednostkowego był grób 2/80, które tworzyły dwa naczynia oraz dodatkowo jeszcze naczynko miniaturowe. Naczynia największe - garnek esowaty był mocno przechylony ku N, opierając się o stojące pionowo mniejsze naczynie tej samej formy. Przy naczyniu mniejszym, od strony NW, leżało na boku z otworem w kierunku NE naczynko miniaturowe z bocznym, przewierconym na wylot występem. Żadne z tych naczyń nie zawierało przepalonych kości.

Popielnice zawierały niejednakową ilość przepalonych kości. Stwierdzono to uwzględniając zarówno stopień zniszczenia, jak i proporcje wielkościowe poszczególnych naczyń. W dość dobrze zachowanej popielnicy grobu 1/80 tworzyły one tylko ciekawą warstewkę na dnie, zaś w przypadku grobu 2/80 nie było ich, jak wyżej zaznaczono, wcale. Dla odmiany popielnica 43/82 zawierała bardzo dużą ilość kości, zachowanych w dość grubych kawałkach. Z kolei zaś w grobie 64/82 były kości raczej słabo przepalone, z reguły nie posiadające charakterystycznego białego zabarwienia. Poza tym stwierdzono tu węgliki drzewne, niekiedy w większych kawałkach.

Funkcję popielnic spełniały wazy i garnki, przy przewadze ilościowej waz. W sporadycznych tylko wypadkach stwierdzono dodatkowe wyposażenie wewnątrz popielnicy. M. in. w grobie 48/82 wystąpiła szpila brązowa, zaś w grobach 27/81 i 10/81 skręty z drutu brązowego. W popielnicy 11/81 też zapewne tkwiły szczypczyki brązowe, znalezione poza jej obrębem ale od strony bardziej zniszczonej.

Znamienna jest obecność na cmentarzysku stosunkowo dużej ilości naczynek miniaturowych. Przy czym, co warto podkreślić, występowały one niekiedy w małych skupieniach po dwie lub trzy sztuki, w bezpośredniej z sobą styczności. Na ćw. 16 trzy naczynka tkwiły blisko siebie w ciekawym ułożeniu. Mała wazka leżała na boku z otworem na N, stykając się z naczynkiem ostrodoennym przylegającym brzegiem do jej ścianki bocznej od strony E. Przy wylewie wazki leżało trzecie naczynko w formie głębokiej łyżki z zagiętym końcem trzonka. Kilkadziesiąt centymetrów od tego skupienia stały pionowo, w styczności z sobą dwa naczynka formy doniczkowatej, a w nieco większej odległości (od W) lekko przechylony na bok pucharek i tkwiące przy nim, fragmentarycznie zachowane inne naczynko.

Zinterpretowanie w kontekście obrządku pogrzebowego faktu występowania sporej ilości naczynek miniaturowych i ich specyficznego niekiedy rozmieszczania jest dość trudne. Pewne informacje byłyby możliwe do uzyskania po przeanalizowaniu ich rozlokowania, w relacji do układu obiektów na całym stanowisku, który jednak ze względu na stopień zniszczenia jest mocno zakłócony. Zauważyć tylko można, że w większości występują one w części środkowej stanowiska, w przybliżeniu na pograniczu sfery starszej i młodszej.

Charakterystyczną cechą rozplanowania wewnętrznego cmentarzyska jest występowanie skupień grobów. Groby tworzą małe skupienia po kilka popielnic w bliskim sąsiedztwie lub bezpośredniej styczności z sobą albo też większe ich zgrupowania składające się, jak np. na ćw. 14 z kilku takich skupień. Takie rozplanowanie cechuje strefę północno-wschodnią cmentarzyska, grupującą obiekty z wczesnej epoki żelaza. Natomiast w strefie południowo - zachodniej występują nieliczne groby starsze bardzo rzadko rozmieszczone (choć należy mieć na uwadze fakt, że w tym rejonie cmentarzysko zostało mocno zniszczone i pierwotnie ilość pochówków mogła tu być większa).

Jeśli chodzi o głębokość zalegania grobów, cechy w grupie tarnobrzeskiej istotnej chronologicznie, to trudno stwierdzić jakieś istotne zróżnicowanie, ale jest to zapewne uwarunkowane znacznym stopniem zdeformowania pierwotnej powierzchni stanowiska.

CHRONOLOGIA

Z przeprowadzonej analizy materiału wynika, że zdecydowana większość zabytków odkrytych na cmentarzysku pochodzi z wczesnej epoki żelaza. Oprócz nich wystąpiły w niewielkiej ilości przedmioty starsze, z epoki brązu, odpowiadające wczesnej fazie rozwojowej grupy tarnobrzeskiej. Spośród tych ostatnich bransoleta z końcami zwężonymi zachodzącymi na siebie łączy się jeszcze z III okresem epoki brązu (HA₁), zaś waza z grobu 61/82 prawdopodobnie nie jest młodsza niż IV okres EB.

Z dużym też prawdopodobieństwem do materiałów wczesnych zaliczyć należy misę profilowaną z grobu 3/81 wraz z kilkoma podobnymi, fragmentarycznie zachowanymi misami z ćwiartki 1 oraz pojedyncze okazy garnków o formach zbliżonych do tulipanowatych. Jeśli chodzi o garnki to odnosi się to będzie przede wszystkim do naczynia z grobu 3/81, współwystępującego z misą profilowaną i zapewne obu naczyń z grobu 2/80. Nieliczne inne z ćwiartki 1, zachowane fragmentarycznie, posiadają otworki pod krawędzią, a więc zgodnie z obecnym stanem badań powinny być zaliczane do wczesnej epoki żelaza (por. K. Moskwa 1976, s. 57). Wczesną

metrykę posiada też prawdopodobnie popielnica z grobu 62/82.

W analizie materiału nie była ona uwzględniana, gdyż ze względu na fragmentaryczność zachowania trudno określić, jej formę. Jest ona technologicznie odmienna od innych naczyń zbliżając się natomiast do popielnicy grobu 61/82. Wystąpiła też na stanowisku w bliskim sąsiedztwie tej ostatniej.

Groby 61/82 i 62/82 wystąpiły w strefie południowo-zachodniej cmentarzyska w wyraźnym oddaleniu od zasadniczego zgrupowania popielnic. Bransoleta brązowa zlokalizowana została jeszcze dalej w kierunku SW i jakkolwiek na złożu wtórnym, to można sądzić, że pierwotnie znajdowała się również w tym regionie w którymś z całkowicie zniszczonych grobów. Pozostałe zabytki wcześniej datowane koncentrują się w obrębie ćwiartki 1 (tylko grób 2/80 wystąpił nieco dalej na NE, na ćw. 10) a więc w strefie położonej poza gęsto rozmieszczonymi popielnicami z wczesnej epoki żelaza. W rejonie tym spotkać można pojedyncze elementy młodsze, np. występująca w bliskim sąsiedztwie grobu 3/81 popielnica 1/80

W materiale zaś ruchomym pochodzącym ze zniszczonych obiektów szczególnie tutaj licznym, przewagę ilościową mają fragmenty naczyń o cechach późnych często z otworkami pod wylewem. Dalej natomiast w kierunku północnym i północno-wschodnim brak jest ewidentnych materiałów wczesnych, przy występowaniu gęsto rozmieszczonych grobów z wczesnej epoki żelaza. Biorąc pod uwagę taką sytuacją zakładać należy że w pierwotnym, nie zdekompletowanym późniejszymi procesami destrukcyjnymi układzie obiektów istniała, obok dużego zgrupowania grobów z wcześniejszej epoki żelaza, strefa starsza użytkowana w epoce brązu. Charakter tej strefy z uwagi na znaczny stopień zniszczenia jest trudny do bliższego określenia.

Z zachowanych, nielicznych obiektów starszych groby 61/82 i 62/82 są dość wyraźnie oddalone w kierunku południowo - wschodnim, co w jakiś sposób rzutuje na jej wielkość, choć nie jest całkowicie pewne czy występują one na obrzeżeniu cmentarzyska. Z kolei zaś zabytki z ćwiartki 1 oraz sąsiednich działek ćwiartek 10 i 16, współwystępujące z materiałami młodszymi, wyznaczają zapewne region pograniczny pomiędzy obiektami starszymi a młodszymi. Trudno jest także dokładniej określić czas użytkowania cmentarzyska w fazie starszej.

Stosunkowo dokładnie wydatowana bransoleta brązowa, mogąca wyznaczyć dolną granicę, wystąpiła niestety na złożu wtórnym, zaś zabytki z rejonu ćwiartki 1 (misy profilowane, garnki zbliżone do tulipanowatych) nie dają się chronologicznie jednoznacznie określić. Nie można bowiem całkowicie wykluczyć, iż są nieco młodsze od mate-

rialów typowych wyłącznie dla fazy wczesnej grupy tarnobrzeskiej. W tym kontekście ciekawa jest obecność fragmentarycznie zachowanej, zdobionej misy półkulistej (tabl. XVI, 1), której chronologię określono wprawdzie na podstawie dość odległych analogii) na schyłek epoki brązu, a także dwóch fragmentów naczyń o cechach charakterystycznych dla kręgu kulturowego Gava - Holihrada (tabl. XX, 8, XIX, 8). Przy czym warto jednak nadmienić, że zarówno misa (narożnik NE ćw. 10) jak i dwa ostatnio wymienione fragmenty (ćw. 32 i 19) wystąpiły poza domniemanym zasięgiem strefy starszej.

Z punktu widzenia omawianego zagadnienia istotne byłoby również dokładniejsze przeanalizowanie, od strony chronologicznej, rozmieszczenia zabytków w strefie młodszej. W trakcie analizy materiału wskazywano niejednokrotnie na możliwość węższego, niż w ramach całego tego okresu, datowania poszczególnych form. Wykorzystać też, jak się wydaje, można fakt specyficznego układu grobów w tej strefie. Istotnie jest tu wyodrębnianie się dwu większych zgrupowań grobów usytuowanych na przeciwległych jej krańcach, w obrębie ćwiartek 14 i 17. Sprawdzić warto, czy z racji znacznego od siebie oddalenia nie różnią się one chronologicznie.

W zgrupowaniu z ćwiartki 14 dla większości naczyń dających się dokładniej określić chronologicznie sugerowano datowanie późniejsze (podokres HD). Reszta form też powinna mieć zbliżoną pozycję chronologiczną zakładając, że obiekty występujące w tak zwartym układzie są w miarę jednorodnie chronologicznie. Zgrupowanie na ćwiartce 17 jest trudniejsze do wydatowania tak ze względu na brak u większości popielnic cech charakterystycznych, jak i znaczne ich zniszczenie. Istotna jest natomiast tutaj obecność ciekawej misy z grobu 55/82, przy datowaniu której wskazywano na starszy odcinek okresu halsztackiego (HC).

Rzutuje ona w jakimś stopniu na datowanie całego zgrupowania, które w związku z tym uznać należy za nieco starsze od podobnego z ćwiartki 14.

Również i w rozmieszczeniu pozostałych popielnic występujących pojedynczo lub w małych skupieniach zaobserwować można podobną sytuację. Wszystkie wazy z nisko osdzonym załosem brzuśca, zaliczone do form młodszych (HD), grupują się w części wschodniej omawianej strefy. To samo dotyczy mis z brzegiem zagiętym do wnętrza. Z kolei wazy z łagodnie zaokrąglonym załosem brzuśca, występujące też w zgrupowaniu na ćwiartce 17, skoncentrowane są w części zachodniej. Zaznacza się więc pewne zróżnicowanie chronologiczne w układzie grobów z wczesnej epoki żelaza, potwierdzające niejako generalną tendencję na całym stanowisku, mianowicie zmienności chronologicznej

obiektów w miarę rozszerzania się zasięgu cmentarzyska w kierunku północno-wschodnim. Podobną prawidłowość zaobserwować można wyraźnie na innym, mniej zniszczonym, wielofazowym cmentarzysku grupy tarnobrzeskiej w Paluchach woj. Przemysł.

Wykaz cytowanej literatury

- B e r W. J.
1938 *Zabytki z cmentarzyska popielicowego w Sierpowie, w pow. łęczyckim, „Światowit”, t. XVII, s. 89 — 170.*
- B l a j e r W., S z p u n a r A.
1981 *O możliwościach wydzielenia horyzontów skarbow brązowych na obszarze Polski, „A Polski”, t. XXVI, z. 2, s. 295 — 320.*
- C r i ş a n I. H.
1969 *Ceramica daco-getica, Bucureşti*
- D u Ń e k M.
1966 *Thrakisches Gräberfeld der Hallstattzeit in Chotin, „Archeologia Slovaca - Fontes”, t. VI*
1974 *Die Thraker in Karpatenbecken, „Slovenska’ archeologia”, t. XXII, cz. 2, s. 361 — 434.*
- G a d z i k i e w i c z - W o Ź n i a k M.
1961 *Cmentarzysko łużycko-kloszowe Warszawa - Grochów, stanowisko „Bryłowszczyzna”, „Mat. Star.”, t. VII, s. 47 — 110.*
- G e d l M.
1973 *Cmentarzysko halsztackie w Kietrze, pow. Głubczyce, Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk.*
1982 *Cmentarzysko z epoki brązu w Kietrze, t.I, Wrocław, Warszawa, Kraków, Gdańsk, Łódź*
- K i s z a R.
1974 *Chronologie der Nadeln in der Frühphase der Lausitzer Kultur, (w:) Studien zur Lausitzer Kultur, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego”, Prace Archeologiczne, z. 18, s. 93- 143*
- K o s t r z e w s k i J.
1964 *Skarby i łuźne znaleziska metalowe od neolitu do wczesnego okresu żelaza z górnego i środkowego dorzecza Wisły i górnego dorzecza Warty, „PArch.”, t. V, s. 5 — 133*
- K o w a l c z y k B.
1980 *Wczesnołużycka bransoleta z rzeszowskiego, „WA”, t. XLV, z. 2, s. 242 — 243*
- K r u s z e l n i c k a L.
1976 *Pivniczne Prikarpatia i Zachidna Wołyń za dobi rannogo zaliza, Kijów*
- L e w a n d o w s k i S.
1979 *Wyniki badań archeologicznych na cmentarzysku grupy tarnobrzeskiej w Paluchach, stan. I, gm. Sieniawa, woj. Przemysł, „MOSROA” za lata 1973 - 1975, Rzeszów.*
- M a c i e j e w s k i F.
1962 *Materiały starożytne z powiatu żnińskiego, „Mat. Star.”, t. VIII, s. 217 — 326.*
- M i ś k i e w i c z J.
1962 *Materiały kultury łużyckiej z międzyrzecza Pilicy i środkowej Wisły, „Mat. Star.”, t. VIII, s. 327 - 354*
- M i ś k i e w i c z J. W ę g r z y n o w i c z T.
1974 *Cmentarzyska kultury łużyckiej z Kosina, pow. Kraśnik, (stanowiska I, II, III), „WA”, t. XXXIX, z. 2, s. 131 — 204.*

Moskwa K.

- 1964 *Łużyckie cmentarzysko ciałopalne na stanowisku I w Mokrzyszowie, pow. Tarnobrzeg, „WA”, t. XXX, z. 3, 4, s. 336 — 353.*
- 1971 *Późnołużyckie cmentarzysko w Trzęsówce, pow. Kolbuszowa, „MSROA” za rok 1967, Rzeszów s. 9 — 98*
- 1973 *Osadnictwo kultury łużyckiej w Jasionce pow. Rzeszów, „MSROA” za lata 1968 - 1969, Rzeszów s. 63 — 71.*
- 1976 *Kultura łużycka w północno-wschodniej Polsce, Rzeszów.*
- 1979 *Cmentarzysko ciałopalne kultury łużyckiej w Zbydniowie, gm. Zaleszany, woj. Tarnobrzeg, „MSROA” za lata 1973 - 1975, Rzeszów, s. 3 — 59*

Pieczynski Z.

- 1954 *Cmentarzysko z wczesnego okresu żelaznego (700 - 400 p.n.e.) w Gorszewicach, pow. Szamotuły, „FAP”, vol. IV, (1953), s. 101 — 152.*
- Różańska H.
- 1962 *Cmentarzysko kultury łużyckiej w Sieniawie - Pigmach, pow. Jarosław, „WA”, t. XVII, z. 4, s. 360 — 392.*
- Sulimirski T.
- 1929 *Bronzy Małopolski Środkowej, Lwów.*
- 1931 *Kultura wysocka, Kraków.*
- 1936 *Scytowie na zachodnim Podolu, Lwów.*
- Szarek - Waszkowska E.
- 1975 *Cmentarzysko kultury łużyckiej w Krzemienicy, pow. Mielec, „MSROA” za lata 1970 - 1972, Rzeszów, s. 3 — 51.*

Adam Kostek

Das Gräberfeld der Tarnobrzeg-Gruppe in Wietlin, Gemeinde Laszki Wojewodschaft Przemyśl

Zusammenfassung

Das Gräberfeld in Wietlin III, Gmde, Laszki, Wojewodschaft Przemyśl, liegt am rechten Ufer des Flusses Szkło, rechtes Nebenflusses des San in dessen Oberlauf. Die Ausgrabungsarbeiten wurden in den Jahren 1980-1981 angelegt. Vorher war das Gräberfeld ziemlich zerstört, infolge häufiger Bodenarbeiten. Während der Untersuchungen wurden 68 Brandgräber, Urnengräber freigelegt. Die Zahl der freigelegten Objekte ist sicherlich geringer als die Gesamtzahl bestehender Brandgräber, dessen Ursache grosse Zerstörung der Fundstelle ist.

Das Fundmaterial aus dieser Fundstelle besteht aus Tongefässen - ca. 100 Stück, grösstenteils entweder zerstörten oder nur in Bruchstücken vorhandenen, und knappen Metall- und Kieselerzeugnissen.

Unter Metallgegenständen wären folgende zu erwähnen: Bronzearmring mit sich verjüngenden und übereinandergreifenden Enden (Taf. XIX, 12), Bronzeringe (Taf. III, 3), Nadel mit dünn geklopftem und öhrenförmigem Kopf (Taf. IX, 6), und zwei (eine davon in Bruchstücken) Bronzedrahtschlingen (Taf. VI, 2).

Der Armring steht im Zusammenhang mit Materialien der Frühphase der Tarnobrzeg-Gruppe und ist in die zweite Hälfte der dritten Bronzezeit-Periode (HA₁) zu datieren, die übrigen Bronzefunde stammen hingegen der frühen Eisenzeit.

Im keramischen Material bilden Vasen, Töpfe und Schüssel die zahlreichste Gruppe. Ausserdem kommen auch, als Einzelstücke, Becher, Schöpfkellen, ganz flache Gefässe mit kleinem senkrechten Wänden, Tonlöffel mit massivem, horizontal, durchgebohrtem Henkel, Kuchen-Teller, tönerner Spinnwirtel und eine Menge Miniaturgefässe. Die Miniaturgefässe bilden ein Komplex von fast 30 Stück, die grosse Verschiedenheit der Formen aufweisen. In der Fundstelle traten manchmal, in Form von kleinen Fundgruppen, zwei oder drei eng beieinanderstehende Exemplare auf.

Im keramischen Material überwiegen eindeutig aus der frühen Eisenzeit stammende Gefässe. Aus geringer Zahl der älteren Formen der Bronzezeit wäre die Vase aus dem Grab 61/82, die profilierten Schüssel aus dem Grab 3/81 und aus dem Viertel 1 und tulpenförmigen Gefässen ähnliche Töpfe aus den Gräbern 3/81 und 2/80 erwähnenswert. Diese Depotfunde sind höchstwahrscheinlich in die der Frühphase der Tarnobrzeg-Gruppe entsprechende Periode zu datieren. Ausser heimatlichen Formen kamen noch zwei Gefässebruchstücke mit für den Kulturkreis Gava-Holihady charakteristischen Merkmalen vor.

Gewisse chronologische Vielfältigkeit könnte man in der Keramik der frühen Eisenzeit bemerken. Z.B. in die jüngere Periode (HD) dürfen Vasen mit niedrig eingefasstem Bauchknick und verjüngendem Hals, einwärts gerandete Schalen und sicherlich auch mit plastischen Leisten und mit Fingerkuppenornament verzierte Kerbschnittschüssel datiert werden. Aus älteren Formen, die schwer auszusondern sind, ist die Schale aus dem Grab 55/82 zu erwähnen.

Das älteste Fundmaterial wurde im südöstlichen Teil des Gräberfeldes freigelegt. Das aus der frühen Eisenzeit stammende Material bildet dagegen eine grosse Fundgruppe von dicht nebeneinander verteilten Objekten in der mittleren und nordöstlichen Zone. Die Gräber treten hier in charakteristischen für die Tarnobrzeg-Gruppe in ihrer späten Entwicklungsphase Fundgruppen auf, die sich manchmal zu grösseren Ansammlungen gruppieren (z. B. im Viertel 14 und 17).

Ausser Materialien der Tarnobrzeg-Gruppe traten in der Fundstelle einzelne Bruchstücke von Gefässen mit Schnureindrücken, entweder aus den Anfängen der Bronzezeit oder aus dem Ende der Neolithzeit, die typisch für die Mierzanowice-Kultur sind.

Zdzisław

W pi
prac, k
rządu
zwraca
materi
ba uz
zmienn
Pełn
badani
cmenta
dzają t
cka 19
Par
czasach
w niez
dzisiaj
i choro
wielop
winno
Uw
wadzić
du zuc
rzyska
grobov
Założo

1.
na cr
2.
3.
bów
4.
zęboc

*
na, 2